

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023

Valtuusto 20.6.2024 § 44
875/02.02.02/2023

INARI
Voimakas luonnostaan

Inarin kunta

Sijainti	68°54'18"N, 027°01'49"E
Maakunta	Lapin maakunta
Seutukunta	Pohjois-Lapin seutukunta
Hallinnon keskus	Ivalo
Perustettu	1876
Viralliset kielet	suomi, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame

Inari on Suomen suurin kunta ja yksi suurimmista ja kansainvälisimmistä matkailukunnista. Inari sijaitsee Euroopan unionin pohjoisimmassa kulmauksessa, keskellä Pohjoiskalottia. Se on laajuudeltaan 5 prosenttia Suomen pinta-alasta.

Inari on arktisen elämystalouden kasvukeskus Suomessa. Matkailun ja sen lukuisten oheispalveluiden lisäksi alueen keskeisiä elinkeinoja ovat metsätalous, porotalous, kalastus sekä muut yksityiset palvelutoiminnot. Merkittäväksi elinkeinoksi on muodostunut kylmätekniologia ja erityisesti auto- ja rengastestaus.

Kuva: Pyöräilyhanke

Kuva: Pertti Turunen

Kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentti on 6,36 %. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
- muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt, 0,00

SISÄLLYS

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE	6
2.1 Talousarvion 2023 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen.....	7
2.2 Kuntastrategia ja visio	8
2.3 Yleinen taloudellinen kehitys	9
2.3.1 Toimintaympäristön kehitys ja arvio tulevasta kehityksestä	9
2.3.2 Työvoima, työllisyys.....	10
2.3.3 Väestörakenteen kehitys.....	12
2.4 Ilmasto- ja ympäristöasiat	13
2.5 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019-2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa	14
2.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.....	17
2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	19
2.8 Talousarvion sitovuus.....	21
2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet.....	23
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	27
3.1 VALTUUSTO	29
3.2 KUNNANHALLITUS.....	31
3.2.1 Yritys- ja kehittämispalvelut	36
3.3 ELÄKEMAKSUT	41
3.4 KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖHANKKEET	42
3.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA	43
3.5.1 Varhaiskasvatus	45
3.5.2 Esi- ja perusopetus	50
3.5.3 Lukio-opetus	52
3.5.4 Muu sivistystyö.....	54
3.5.4.1 Kansalaisopisto	54
3.5.4.2 Kirjastopalvelut.....	56
3.5.4.3 Kulttuuripalvelut.....	58
3.5.5 Vapaa-aikatoimi.....	63
3.5.5.1 Liikuntatoimi.....	63
3.5.5.2 Nuorisotoimi.....	65
3.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA	68
3.6.1 Yhdyskuntasuunnittelu.....	72
3.6.2 Yhdyskuntarakentaminen.....	74
3.6.3 Rakennusvalvonta	76
3.6.4 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristösuojelu ja maaseututoimi	78

4. TULOSLASKELMA	81
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit.....	81
4.2 Valtionosuudet	83
4.3 Poistot.....	83
4.4 Tuloslaskelmaosa.....	84
5. INVESTOINTIOSA	88
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA	93
7. TASE	102
8. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	107
9. KONSERNITILINPÄÄTÖS	109
10. HENKILÖSTÖ	116
11. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2023 ALLEKIRJOITUS	124
12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	125
1 Kuntakonsernin rakennekaavio.....	125
2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2023	126
3 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet.....	127
4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2023	129
5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet	130
6 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	132
7. Tasetta koskevat liitetiedot	140
8 Annetut takaukset	151
9 Konsernituloslaskelman, - taseen ja -rahoituslaskelman laadintaperiaatteet.....	152
10 Tilintarkastajien palkkiot	153
11 Tilintarkastuskertomus.....	154
13 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	155
13.1 Kalatalouden kehittämisrahasto	155
13.2 Saariselän kehittämisrahasto	161
13.3 Tilapalvelu liikelaitos	165

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2023 oli Inarin kunnassa taloudellisesti tarkasteltuna onnistunut. Vaikka koko kansantalouden näkökulmasta korkojen ja yleisen kustannustason nousu sekä Suomen edelleen jatkunut velkaantuminen ovat aiheuttaneet haasteita, eivät näiden muutosten vaikutukset ole ainakaan toistaiseksi realisoituneet Inarin kunnan alueella. Matkailun elpyminen on ollut vahvaa ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksia on pystytty kompensoimaan muilla tuotoilla. On kuitenkin hyvä muistaa, että yleisellä tasolla hyvin sujuneesta vuodesta huolimatta yksittäisille yrityksille ja kuntalaisille muutokset ovat voineet aiheuttaa suuriakin vaikeuksia.

Inarin kunnan väkiluku kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 78 asukkaan verran, ollen joulukuun lopussa 7125. Vallitseva asutuspula rajoittaa edelleen alueemme väestön kehitystä merkittävästi. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ongelman ratkaisu on kuitenkin lyhyellä ja keskipitkälläkin aikavälillä vaikeaa. Työllisyys on kehittynyt suotuisaan suuntaan jo kolmen viime vuoden ajan. Työttömien osuus on vähentynyt vuoden 2020 17,8 %:n tasosta viime vuoden 10,3 %:iin. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut laskusuunnassa. Monin paikoin onkin käytännössä pulaa osaavasta työvoimasta.

Verotulojen kertymä viime tilikaudella oli yhteensä noin 18,8 milj. euroa. Kunnallisveroa kertyi noin 1,9 milj. euroa enemmän ja kiinteistövero noin 0,3 milj. euroa enemmän kuin oli arvioitu. Yhteisöveron tuotto toteutui lähes 0,5 milj. euroa pienempänä kuin oli arvioitu. Verotulot kokonaisuutena toteutuivat noin 1,7 milj. euroa suurempina kuin oli arvioitu. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2023 suunnitelman mukaisesti noin 10 milj. euroa.

Nettoinvestoinnit toteutuivat 1,4 milj. euron tasolla, mikä oli noin 2,4 milj. euroa arvioitua vähemmän. Tämä johtui pääosin siitä, että lukion rakennukseen ja Ivalon vuoropäiväkotiin tehdyt muutokset toteutettiin alkuperäistä suunnitelmaa pienempinä käyttötaloudesta.

Kunnan tilikausi oli noin 2,35 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on huomattava ylitys talousarvioon nähden. Tilikauden hyvään tulokseen vaikuttivat verotulojen arvioitua parempi kehitys, suurehkot maanmyyntivoitot ja henkilöstömenojen alitus. Kunnan kumulatiivinen ylijäämä kasvoi vuonna 2023 noin 21,3 milj. euron tasolle.

Myös Inarin kuntakonsernin kokonaistulos vuodelta 2023 oli kohtuullisen hyvä. Ylijäämää kertyi noin 1,9 milj. euroa ja konsernin kumulatiivinen ylijäämä päättyi noin 36 milj. euron tasolle. Viime vuosi oli edellisen vuoden tapaan kunnan suurimmalle tytäryhtiölle Inergia Oy:lle haasteellinen Venäjän hyökkäyssodan ja kohonneen kustannustason takia.

Kokonaisuutena tarkastellen Inarin kunnan taloudellinen tilanne on vakaa ja kertyneet ylijäämät antavat tarvittaessa kuntataloudelle pelivaraa selvittää myös taloudellisesti vaikeammista ajoista. Tältä osin tulevaisuus näyttää vallitsevasta epävarmuudesta huolimatta valoisalta.

Lopuksi haluan kiittää Inarin kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä hyvästä työstä vuonna 2023!

Tommi Kasurinen
Kunnanjohtaja

2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase), liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos- ja rahoituslaskelman avulla. Kokonaistarkasteluun kuuluu myös kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen esitetään tehtävittäin toimintakertomuksessa. Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase sekä konsernitase, -tuloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma. Liitetiedot jakaantuvat kunnan liitetietoihin ja konsernin liitetietoihin. Kunnan liitetiedot sisältävät myös liikelaitosta koskevat tiedot. Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitoksen ja taseyksiköiden erillistilinpäätökset.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa. (KuntaL 115 §.) Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (KuntaL 115 §.)

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa tulisi antaa lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §.)

2.1 Talousarvion 2023 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen

Talousarvio 2023:

Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan mm. palvelukiinteistöjen investointikuorman lähitulevaisuudessa. Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 20.6.2022 vuoden 2023 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2024–2025 laadintaohjeet. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys vuodelle 2023 on kuluvan vuoden toteutuma-arviot, lisättyinä indeksikorotukset palkkoihin ja hankintoihin sekä erikseen perustellut toiminnalliset muutokset. Verotulojen ja valtionosuuksien arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton viimeisimpiä ennusteita. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kuntien vuoden 2022 tuloveroprosenteista on vuonna 2023 leikattu 12,64 prosenttiyksikköä. Inarin ensi vuoden tuloveroprosentiksi vahvistui 6,36 % ja sitä on käytetty myös suunnitteluvuosien kohdalla. Lisäksi taloussuunnittelussa on käytetty nykyisiä kiinteistöveroprosentteja. Taloussuunnittelussa on huomioitu tuleva hyvinvointialueuudistus siten, että kuntaan jäävä ympäristönvalvonta on lisätty omaksi yksikökseen teknisen toimen alaisuuteen. Työllisyyden hoito, ehkäisevä päihdetyö sekä vanhus- ja vammaisneuvostot on lisätty kunnanhallituksen alaisuuteen. Lisäksi Tilapalvelu liikelaitoksen ja sivistystoimen talousarvion suunnittelussa on huomioitu tulevat muutokset vuokratulojen ja –menojen osalta.

Lapin hyvinvointialueen vastuulla on järjestää ruokapalvelut sosiaali- ja terveyshuollon asiakkaille ja potilaille. Kunta ei voi myydä ruokapalveluja hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue kunnalle. Suunnittelun edetessä myös Inarin kunnan ruokapalvelujen järjestämistä 1.1.2023 alkaen on käsitelty syksyn aikana. Valtuusto hyväksyi 3.11.2022 kokouksessaan kunnan liittymisen Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n osakkaaksi. Ruokapalvelu liikelaitos on kuitenkin edelleen talousarviosuunnittelussa mukana, koska omalla toiminnalla varmistetaan ns. turvallinen siirtymävaihe. Vuoden 2023 tilikauden tulos koko kunnan osalta on ylijäämäinen n. 1,161 milj. euroa. Suunnitteluvuodet 2024 ja 2025 ovat myös jäämässä ylijäämäisiksi. Valtuustolle esiteltiin 22.9.2022 talousarvion sen hetkistä suunnittelutilannetta, minkä jälkeen valtuusto kävi lähetekeskustelun vuosien 2023–2025 talous- ja toimintasuunnitelman perusteista ja sisällöstä.

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvion toteutuminen Inarin kunnassa toimintakatteen (nettomenot) osalta oli n. 25 milj. euroa. Toimintakate alittui n. 1,4 milj. euroa. Toimintakatteen toteutumaprosentti oli 94,9 %. Verotuloja kertyi yhteensä n. 18,8 milj. euroa eli n. 1,7 milj. euroa arvioitua enemmän. Tuloveroja kertyi n. 1,9 milj. euroa arvioitua enemmän, kiinteistöveroja kertyi n. 0,3 milj. euroa arvioitua enemmän ja yhteisöveron tuotto oli n. 0,5 milj. euroa arvioitua vähemmän. Valtionosuuksia kertyi n. 10,1 milj. euroa eli arvioidun verran. Poistojen ja arvonalentumisten määrä oli yhteensä n. 2,6 milj. euroa.

Kunnan tilinpäätös oli n. 2,352 milj. euroa ylijäämäinen. Muutettu talousarvio oli n. 0,673 milj. euroa alijäämäinen (alkuperäinen talousarvio oli n. 1,2 milj. euroa ylijäämäinen). Talousarvioon tehtiin jo vuoden 2023 alussa joitakin pienehköjä muutoksia, kuten poistettiin Ruokapalvelu liikelaitoksen tulo- ja menoerät palveluiden siirryttyä Pohjois-Lapin Ruoka Oy:öön. Suuren talousarviomuutoksen aiheutti sivistystoimen talousarvion ylitys n. 1,5 milj. euroa vuoden lopussa. Tähän valtuusto myönsi vielä seuraavalla tilikaudella lisämäärärahan. Investointien toteutuneet nettomenot olivat n. 1,4 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat n. 2,4 milj. euroa arvioitua pienempinä. Vuodelle 2023 suunniteltua 1 milj. lainaa ei nostettu. Lainoja lyhennettiin n. 1,3 milj. euroa. Kunnan kassatilanne jatkuu vahvana. Kassan maksuvalmius tilikauden lopussa oli 122 päivää.

Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli n. 1,9 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä konsernitaseessa on n. 36 milj. euroa. Vuosikate oli n. 9,6 milj. euroa. Investointimenot (netto) konsernissa olivat n. 7,9 milj. euroa.

2.2 Kuntastrategia ja visio

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee huomioida kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevat palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Valtuusto on hyväksynyt 12.12.2019 Inarin päivitetyn kuntastrategian.

Kuntalaiset, alueen yhteisöt, luottamushenkilöt ja kunnan henkilöstö ovat luoneet yhdessä näkemyksen Inarin kunnan tulevaisuudesta ja tulevista tekemisen painopisteistä – Arktisen Inarin strategia 2030.

Strategia ei ole ainoastaan suunnitelma, vaan se on tavoitteellista yhdessä tekemistä.

Kuntastrategian keskeiset painopisteet ovat inarilainen toimintatapa, arktinen luonto, voimakas identiteetti ja yhteisö sekä ainutlaatuinen kulttuuri.

Tavoitteiden toteutuminen:

Strategia kantaa nimeä *Arktisen Inarin strategia 2030 visionaan: Suomen suurin. Euroopan kaunein. Luonnollisesti Inari.*

Kuntastrategia pohjaa vahvasti kunnan toiminnan arvoihin sekä sen toimintaympäristöön. Elinvoima-asiat on käsitelty yksityiskohtaisemmin valtuuston hyväksymässä elinvoimaohjelmassa, joka on tiiviisti mukana kuntastrategian toteuttamisessa ja muodostaa osan koko kunnan strategista ohjausta.

Uuden kuntastrategian päivitystyö aloitettiin vuoden 2023 syksyllä. Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 11.3.2024.

2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden tilanne oli vuoden 2023 lopussa heikko, toteaa valtiovarainministeriö tiedotteessaan. Bruttokansantuote (bkt) supistui 0,5 prosenttiin ja kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Asuntorakentamisen lasku voi olla odotettua suurempi ja voi jatkua pidempään. Hintojen ja korkojen nousu vähensi kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Korkojen lasku, inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kääntävät talouden hienoiseen, 0,7 prosentin kasvuun vuonna 2024. Vuonna 2025 talous kasvaisi 2 prosenttia ja vuonna 2026 kasvu olisi 1,6 prosenttia. (VM; *Taloudellinen katsaus, talvi 2023.*)

Kuntahallinnossa vuosi 2023 näytti kohtuullisen hyvältä, vaikkakin kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Toisaalta investointimenoja kertyi selvästi viime vuotta vähemmän. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat n. 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. (VM; *Taloudellinen katsaus, talvi 2023.*)

2.3.1 Toimintaympäristön kehitys ja arvio tulevasta kehityksestä

Toimintaympäristön kehitys:

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön hyvään kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta. Erittäin oleellisena osana on myös alueellinen talouskehitys sekä eri toimijoiden merkitys elinvoiman, kasvun ja työllisyyden edistämässä. Olennaista toimintaympäristön kehitykselle Inarin kunnassa on, miten alueen matkailu ja elämystalous kehittyy. Inarin kunnassa se näkyy mm. työllisyyden positiivisena kehityksenä, mikä edelleen näkyy positiivisena väestönkehityksenä.

Arvio tulevasta kehityksestä, kunnanjohtaja:

Yleisen taloudellisen tilanteen arvioidaan olevan Inarin kunnan alueella lähitulevaisuudessa hyvä. Mahdolliset haasteet kohdistuvat tällä hetkellä enemmän valtiontalouteen ja sen tilasta johtuviin seurannaisvaikutuksiin. Suorien kustannusten leikkaustarpeiden lisäksi joidenkin kuntien hyvinvointialueuudistuksen myötä maksamat negatiiviset valtionosuudet ja erityisesti Itä-Suomen kuntien vaikea taloudellinen tilanne synnyttävät paineita valtionosuuksien uudelleen jakamiseen. Kun kokonaisuutena budjettirahoitukseen ei ole odotettavissa korotuksia, on olemassa riski, että taloudellisesti hyvin pärjäävät kunnat joutuvat rahoittamaan edellä mainittuja muutoksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueille vuonna 2023 vaikuttaa edelleen erilaisina muutostarpeina kuntien toimintaan. Lisäksi Lapin hyvinvointialueen suunnittelemat tehostamis- ja muutostoimet aiheuttavat epävarmuutta toiminnan jatkuvuuteen. Hyvinvointialueen ja kunnan rajapintojen välistä yhteistyötä pitää entisestään parantaa ja on pyrittävä huolehtimaan siitä, että kuntalaisten palvelut eivät muutosten myötä ainakaan heikkene. Välittömät taloudelliset vaikutukset muutoksista jäävät Inarin kunnan osalta toivottavasti kuitenkin vähäisiksi. Sen sijaan yleinen kustannustason nousu ja korkotason ”uusi normaali” vaikuttavat suoraan myös kuntatalouteen. Kokonaisuutena voidaan kuitenkin arvioida, että Suomen ja erityisesti Lapin aseman kehitys luotettavana investointiympäristönä ja matkailijoiden kokema turvallisuus ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat tällä hetkellä kuntatalouteen näitä tekijöitä enemmän.

Lopuksi on syytä todeta, että Inarin kunnan taloudellinen tilanne on vakaa ja kertyneet ylijäämät antavat tarvittaessa kuntataloudelle pelivaraa selvitä myös taloudellisesti vaikeammista ajoista. Tältä osin tulevaisuus näyttää vallitsevasta epävarmuudesta huolimatta valoisalta.

2.3.2 Työvoima, työllisyys

Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa koko maassa 11,2 % ja Lapissa 10,2 %. Työttömien osuus työvoimasta alitti joulukuussa 10 % yhdessätoista Lapin kunnassa. Alimmat osuudet olivat Kittilässä 6,5 %, Sodankylässä 6,8 % ja Muoniossa 7,4 %, Utsjoella 7,9 % Korkeimmat osuudet (yli 14 %) olivat Kemissä, Kemijärvellä ja Posiolla. Kuudessatoista Lapin kunnassa työttömiä oli vähemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten työttömyys väheni Kittilässä, Ranualla ja Tervolassa. Viidessä kunnassa (Keminmaa, Rovaniemi, Simo, Sodankylä, Ylitornio) työttömiä enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

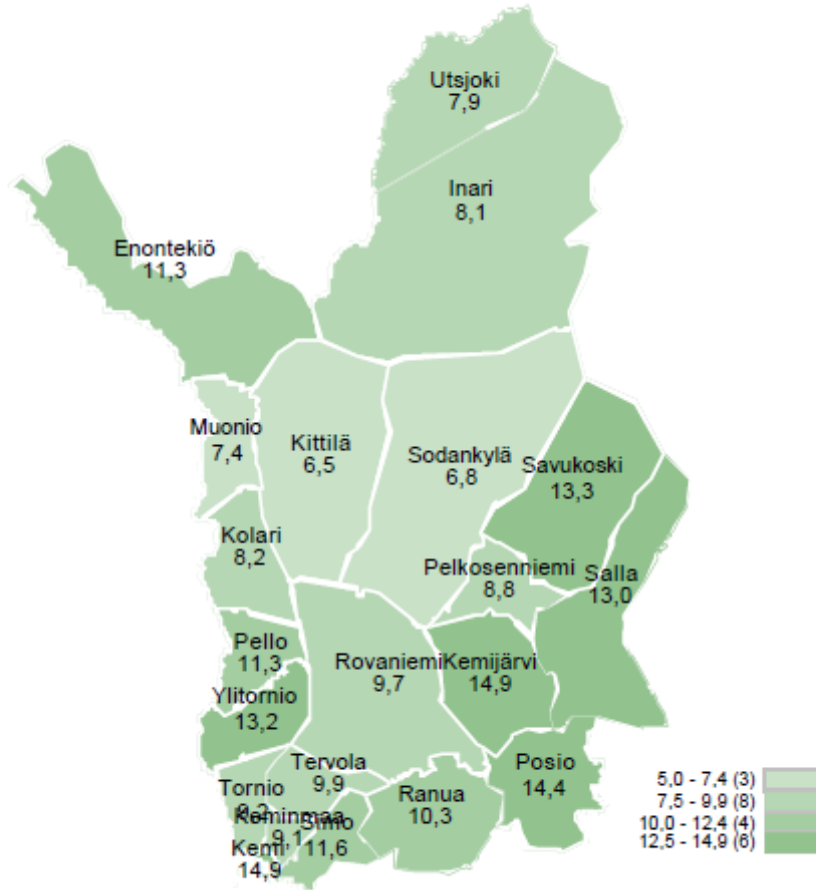
Kuntien välisiä eroja on myös palautumisessa koronapandemiaa edeltäviin lukuihin. Suhteellisesti selvimmin (yli 20 %) neljän vuoden takainen joulukuun luku alittui Ranualla, Pelkosenniellä, Savukoskella, Tervolassa ja Enontekiöllä, kaupunkikunnista Torniossa (-17 %). Simossa, Utsjoella ja Muoniossa työttömiä oli enemmän kuin joulukuussa 2019.

Työttömyyden trendejä Lapissa v. 2023:

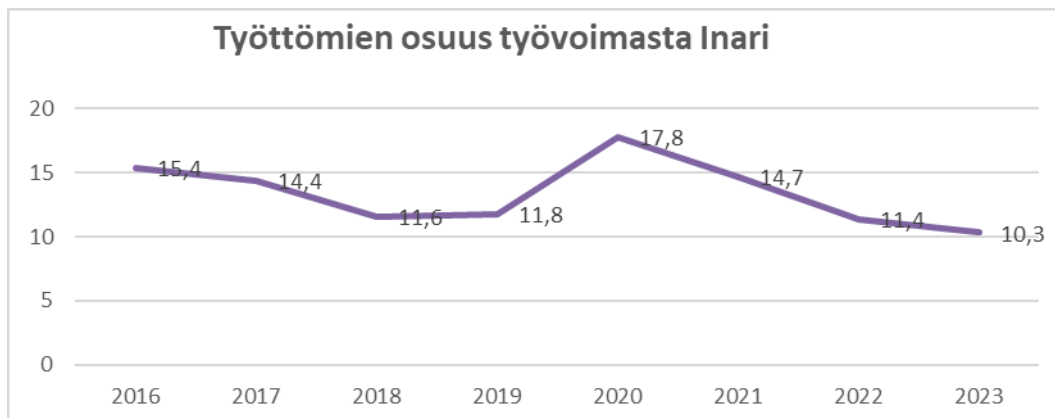
- Joulukuussa työttömiä 810 enemmän kuin marraskuussa, mutta 280 vähemmän kuin vuotta aiemmin.
- Lomautusten osuus puolet joulukuun työttömyyden lisääntymisestä.
- Työttömien osuus työvoimasta 10,2 %, alin Kittilän 6,5 %.
- Pitkäaikaistyöttömiä 170 vähemmän kuin vuotta aiemmin.
- Työpaikkoja ilmoitettiin avoimeksi 1775, lähes 24 % vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.
- Kaikkien työnhakijoiden määrä 1462 alempi kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Inarin kunnassa työttömyysprosentti on jonkun verran vaihdellut vuoden 2023 aikana. Korkeimmillaan työttömyysprosentti oli toukokuussa 13 %. Työllisyyskatsauksen mukaan 31.12.2023 työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta Inarissa oli 8,1 %. Vastaava luku vuonna 2022 oli 8,9 %. Työttömyysasteen vuoden 2023 keskiarvo oli 10,3 %, vastaavan luvun vuonna 2022 ollessa 11,4 %. Avoimia työpaikkoja Inarissa oli vuoden 2023 lopussa 69, kun taas vastaava luku v. 2022 oli 157. Pitkäaikaisten työttömien osuus työttömistä joulukuun lopussa oli 94 henkilöä, vastaavaan aikaan luku edellisellä vuonna oli 107 henkilöä. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

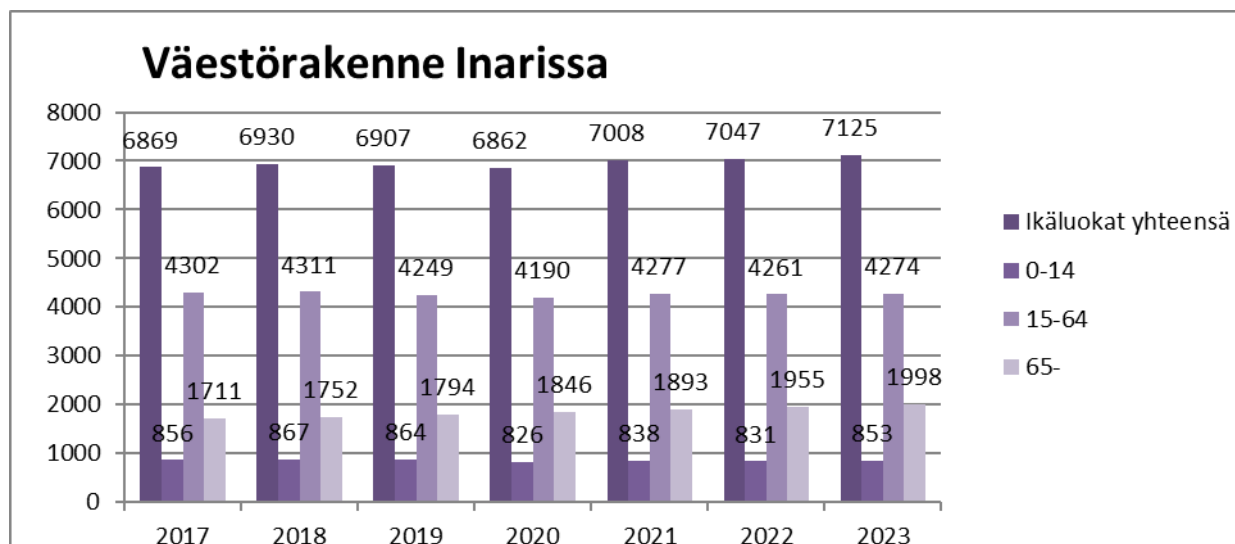

Lähde: TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto, joulukuun 2023 tilanne.

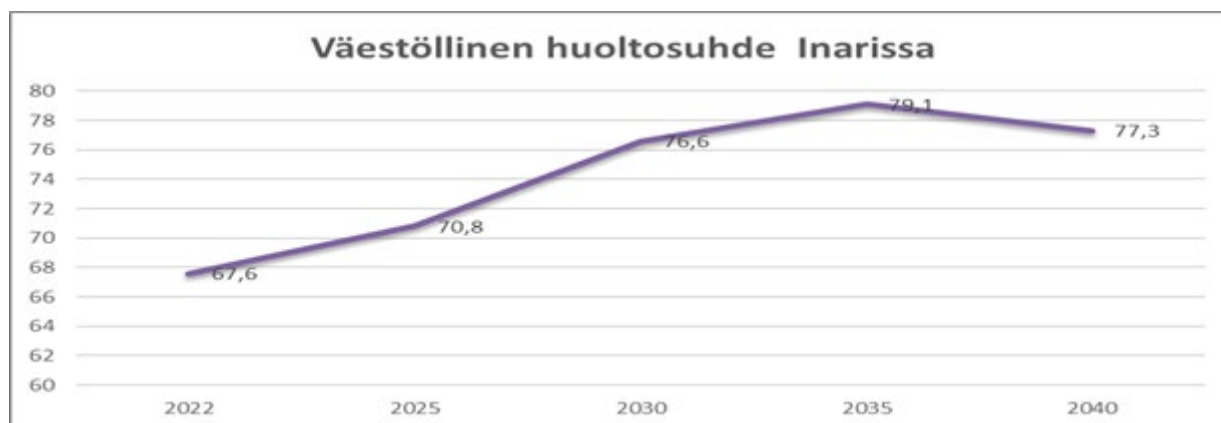

2.3.3 Väestörakenteen kehitys

Tilastokeskuksen julkaiseman väestön ennakkotilaston mukaan Inarin kunnan asukasmäärä on 31.12.2023 oli 7125. Lopullisen väkiluvun Tilastokeskus julkistaa kuluvaan vuoden maaliskuun lopussa. Vuoden 2022 lopullinen väkiluku oli 7047. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 78 asukkaan verran.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhte, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työkäistä kohden on nousussa ja sen arvioidaan jatkavan nousuaan. Tilastokeskuksen tuoreimman julkaistun useamman vuoden ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte heikkenee koko maassa vuoteen 2040 saakka. Huoltosuhte heikkenee myös Inarin kunnassa ainakin vuoteen 2035 saakka.

2.4 Ilmasto- ja ympäristöasiat

Viiden kunnan yhteistoiminta-alue, Arktisen Lapin ympäristönsuojelu, aloitti toimintansa 1.1.2020.

Laajemmat maa-aines- ja ympäristölupa-asiat on keskitetty Sodankylään, erityislakien mukaiset tehtävät ja valvontatehtävät on hajautettu eri toimialueiden viranhaltijoille siten, että kullakin viranhaltijalla on tiettyjä erityisosaamis- ja vastuualueita. Yhdellä ympäristötarkastajalla on toimipiste Ivalossa.

Inarin kunnan kunta osuus v. 2023 oli talousarvion mukaan 116 468 €, toteuma 90 622 €. Vuoden 2024 talousarvion mukaan kuntaosuus on 157 176 €.

Inarin kunnassa tehtiin valtuustoaloitteen myötä selvitys Hiilineutraali kunta eli Hinku-verkoston liittymisestä. Selvityksen tekemiseen saatiin rahoitusta Lapin liitolta kuntien ilmastotyön tukemiseen ja selvityksen laati Evate Oy. Selvityksessä todettiin, että nykyisiin päästöihin ja ja hinku-laskentasääntöihin perustuen 80 %:n päästötavoite vuodelle 2030 on haastava. Hinku-verkoston liittyminen olisi edellyttänyt myös kunnan liittymistä kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS). Kiinteistöpäällikön mukaan se ei ole tällä hetkellä mahdollista, kun kunnalla on paljon vanhoja kiinteistöjä. Näin ollen kunnanhallitus päätti, ettei Inarin kunta tässä vaiheessa liity Hinku-verkoston. Evate Oy valmisteli myös kunnan ilmastotiekarttaa, joka toimii hyvänä pohjana myöhemmin tehtävälle ilmastosuunnitelmalle.

Inarin kunta tuotti Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa-hankkeen 2022-2023. Hankkeessa järjestettiin useita tilaisuuksia ja työpajoja liittyen kestäväan matkailuun ja vastuullisuuteen.

Kunnassa tehtiin valtuustoaloite niittyjen ja perinnebiotooppien lisäämisestä Inarin kunnassa. Tekninen lautakunta päätti, että kaavoituksessa ja yleisten alueiden suunnittelussa tutkitaan mahdollisuudet uusien niittyalueiden muodostamiselle suosien alueen luontaisia kasveja sekä säilytettävälle perinnebiotooppina hoidettaville alueille.

2.5 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019–2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa

Kunnanhallitus / talousarvio 2023 tavoitteet:

Kunnan yritys- ja kehittämispalvelut ovat osa kunnanhallituksen alaista hallinto-osastoa. Yritys- ja kehittämispalvelut toteuttavat kunnan elinvoimaohjelman kehittämisen painopisteitä, joita ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari.

Kunnanhallitus edistää toiminnallaan elinvoimaohjelman painopisteitä: yritysten toimintaedellytysten edistäminen, fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden kehittäminen ja sijainnista etua ja elinvoimaa. Kuntastrategia ja maapoliittisen ohjelman linjaukset edesauttavat näiden painopisteiden toteuttamista.

Inarin kunnan viestinnässä tuodaan esiin elinvoimaohjelman tavoitteita aktiivisesti. Arktisuus, saavutettavuus ja yrittäjämystyys näkyvät viestinnässä ja kuntamarkkinoinnissa visuaalisesti, teksteinä sekä toimenpiteinä. Paikallisesta elinvoimasta viestiminen on kunnan tehtävä ja se vahvistaa paikallisten ylpeyttä Inarista ja sen arktisista erityispiirteistä. Digitaalisuus huomioidaan sähköisen asioinnin, etätöiden sekä etäkokous- ja koulutusmahdollisuuksien kehittämisessä. Turvallisuusviestintä ja yhteistyö viranomaisten ja järjestöjen kanssa on hallinnon keskeinen tehtävä. Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen mm. budjetointiin ja hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluu hallinnon koordinoimiin tehtäviin.

Inarin kunta on saanut valtiovastusta Kirakkajoen kunnostamisen ja luonnonuoman palauttamismahdollisuuksien selvittämiseen kalatalousvaikutuksineen. Kalatalouden kehittämisrahaston investointiohjelman mukaan Veskonien kalahallia laajennetaan vuonna 2023, mikäli siihen saadaan avustusta. Laajennuksella edistetään paikallisen kalan käyttöä ja jalostamista alueella.

Kunnan hyvinvointikoordinaattorin yhtenä tehtävänä on järjestöyhteistyö ja sen kehittäminen. Muun muassa kyläyhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho, ja tavoitteena on edistää kylien kehittämistä esimerkiksi Leader-rahoituksen turvin.

Yritys- ja kehittämispalvelut on käsitellyt elinvoimaohjelman toteuttamista omalta osaltaan.

Tavoitteiden toteutuminen:

Hallinto-osaston yritys- ja kehittämispalvelut toteuttavat kunnan elinvoimaohjelman painopistealueita, joita ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Yritys- ja kehittämispalvelut on käsitellyt elinvoimaohjelman toteutumista kohdassa 3.2.1.

Inarin kunta järjesti keväällä Saariselällä asuntoaiheisen tapahtuman, jonka tarkoituksena oli saattaa yhteen asumisratkaisujen etsijöitä ja tarjoajia. Tilaisuus suunniteltiin vastaamaan etenkin Saariselän alueen matkailuyritysten kasvavaan tarpeeseen löytää asuntoja työntekijöilleen. Inarissa järjestettiin kestävän matkailun seminaari osana Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa-hanketta. Aiheina oli mm. kasvun rajojen tunnistaminen, vastuullisuuden merkityksen tärkeys, ilmastonmuutoksen vaikutukset ja ympärivuotisuus.

Kunnassa järjestettiin syksyllä metsäseminaari, joka kokosi keskeisimpiä alueen metsien käytön paikallisia ja valtakunnallisia vaikuttajia sekä asiantuntijoita yhteiseen keskusteluun. Tilaisuuden tavoitteena oli yhteistyössä luoda tilannekuvaa Inarin alueen metsien kestävästä käytöstä ja metsätalouden tulevaisuudesta.

Kunnan viestinnässä erityisesti sosiaalisessa mediassa tuotiin esille kuntastrategian ja elinvoimaohjelman painopisteitä. Yritys- ja kehittämispalvelut julkaisivat säännöllisesti sähköistä uutiskirjettä. Etätö,

etäkokoukset ja -koulutukset ovat arkipäivää. Kuntalaisia, kyliä ja sidosryhmiä osallistettiin monin tavoin mm. osallistuvan budjetoinnin ja päivitettävän kuntastrategiatyön yhteydessä.

Kirakan ohitusomahanketta vietiin eteenpäin. Lapin ELY-keskuksen kanssa sovittiin, että kunta hakee 40 000 euron avustusta NOUSU-ohjelmasta vesitalouslupahakemuksen suunnitelman laatimiseen ja varaa vuodelle 2024 omarahoitusta 40 000 euroa.

Veskonniemen kalahallin laajennukseen ei saatu rahoitusta vuonna 2023.

Sivistyslautakunta / talousarvio 2023 tavoitteet:

Nopeasti muuttuva lainsäädäntö haastaa meitä niin työvoiman saatavuuden kuin palveluiden järjestämisen osalta. Reagointi vaatii uusia rekrytointeja ulkopuolisten vaateiden muuttuessa ja osaavan väen eläköityessä.

Sivistystoimen toimialue kehittää edelleen toimintaansa ja toimitiloja. Inarin merkitys sivistyskuntana Suomen kuntien joukossa saa uuden merkityksen, kun osoitamme muille, millainen on moderni oppimisympäristö ja kuinka siellä toimitaan. Koulutamme henkilöstön toimimaan ajanmukaisen pedagogiikan mukaisesti ja luomme sille hyvät puitteet niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa kuin vapaan sivistystoimen osallakin. Samaan aikaan kehitämme edelleen henkilöstön osaamista ja toimintakulttuuria niin vanhoissa kuin uusissakin tiloissa.

Aktiivinen yhteistyö alueen toimijoiden ja yritysten kanssa lisäävät tietoisuutta oman alueen vahvuuksista ja mahdollisuuksista. Tarkoituksena perusopetuksessa ja lukiossa on saada koulutettua vahvan minäkuvan omaavia inarilaisia nuoria, olivatpa he jatkossa täällä kotiseudullaan tai muualla.

Hyvät vapaa-ajan palvelut lisäävät alueen houkuttelevuutta. Niiden osalta tärkeitä tekijöitä ovat helppo löydettävyys ja hyvä saavutettavuus.

Tavoitteiden toteutuminen:

Lainsäädännön muutosten nopeus oli haasteellista, kuten ennakoitiin. Niiden vaikutukset talouteen yhdessä muuttuvan ympäristön kanssa toivat toimialalle lisähaastetta mm. talouden suunnittelussa. Työvoiman saatavuus etenkin lyhytaikaisempaan työhön ja sijaisuuksiin on haastavaa.

Inari on saanut positiivista julkisuutta useassa mediassa, mikä on nähtävissä kiinnostuksena aluetta kohtaan. Toisaalta se näkyy myös palveluiden kysynnässä. Kiinnostus pitempiaikaisiin työtehtäviin on säilynyt kohtuullisena tai jopa parantunut näkyvyyden lisääntyttyä.

Henkilöstön kouluttaminen ja siihen on otettu käyttöön myös uusia muotoja verkkokoulutuksia hyödyntämällä. Opetushenkilöstön kelpoisuusprosentti nousi vuoden aikana.

Vapaa-ajan palveluiden kehittäminen on käynnissä, mutta vie vielä aikaa.

Tekninen lautakunta / talousarvio 2023 tavoitteet:

Tarpeita vastaavat tontit ja joustavat tilaratkaisut/yhteistyön selkiyttäminen ja koordinointi

Maankäyttö- ja rakennusluvista on siirrytty nettipohjaiseen hakuprosessiin (Lupapiste.fi). Maankäytön suunnittelulla tuotetaan tontteja erilaisiin käyttötarkoituksiin. Konsernin sisäistä tiedonsiirtoa kehitetään ja parannetaan.

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Teknisellä osastolla ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat kilpailutetaan suoraan alueella toimivilta yrityksiltä ja laajemmat hankinnat kilpailutetaan Hilmassa ja uutena portaalina Cludiassa. Kilpailutuksesta pyritään tiedottamaan alueella toimivia yrittäjiä.

Toimivat ja turvalliset yhteydet/ Turvallisen tie ja reittiverkoston rakentaminen: Katuverkoston saneeraamista jatketaan, Virkistysreittien saneeraus ja pohjustus miellyttävän liikuntakokemuksen mahdollistamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen:

Maankäytön suunnittelulla vastattiin tiedossa oleviin ja ennakoitaviin elinkeinoelämän edellytyksiin, asumisen mahdollisuuksiin ja julkistentoimijoiden tarpeisiin. Asiakaspalvelulla ja neuvonnalla edistetään rakennushankkeiden eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista.

Kuntalaisten osallistamisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia kartoitettiin, kokeiltiin ja analysoitiin rinnakkain yleisen asiakaspalautteen kanssa niin alueiden suunnittelun kuin palveluiden kehittämisen tueksi.

Kunnallisella yleisten alueiden suunnittelulla, rakentamisella ja ylläpidolla huolehdittiin terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön toteutumisesta. Painopisteinä olivat taajamien yleisilmeen kohottaminen ja houkuttelevat ulkoliikuntamahdollisuudet kaiken ikäisille.

Kunnossapitoa ja yhdyskuntarakentamista toteutettiin osin ostopalveluna. Kilpailutuksesta tiedotettiin alueella toimivia yrittäjiä.

Tilapalvelu liikelaitos / talousarvio 2023 tavoitteet:

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Tilapalvelu liikelaitoksella ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat hankitaan suoraan laadukkaiksi todetuilta yrityksiltä, tai kilpailutetaan alueella toimivilta yrityksiltä. Suuremmat hankinnat, jotka liikelaitos kilpailuttaa, tehdään Cludia-portaalissa. Kilpailutuksista tiedotetaan alueella toimivia yrityksiä.

Tavoitteiden toteutuminen:

Alueella toimivilta (paikallisilta) yrityksiltä hankittiin pääosa Tilapalvelun teettämistä rakennus- ja ylläpitotöistä. Kahdessa hankinnassa oli ulkopaikkakuntalainen yritys, jolla paikalliset työntekijät.

2.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Talousarvio 2023 tavoitteet

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulee uusi laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa. Lain mukaisesti kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa. Vuoden 2023 alussa otetaan käyttöön Hyte-kerroin. Hyte-kerroin on valtionosuuden lisäosa, jonka suuruus määräytyy kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella. Hyte-kertoimen indikaattorit koostuvat prosessi- ja tulosindikaattoreista. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimintaa ja tulosindikaattorit kuntalaisten hyvinvointia.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Se on tärkeä osa kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Vuoden 2022 on lisäksi valmisteltu osallisuusohjelma, jonka avulla kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan ja vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksia parannetaan.

Hyvinvointikertomus tuottaa myös seurantatietoa tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksista. Hyvinvointikertomuksessa esitetyt hyvinvointi-indikaattorit liitetään muuhun tietoon kunnan toimintaympäristöstä, ja tietoa hyödynnetään toimialojen talouden ja toiminnan suunnittelussa. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Se tarjoaa perusteluja päätöksille, auttaa priorisoimaan toimintaa, tukee toiminnan arviointia ja auttaa varmistamaan toiminnan resurssit.

Valtuustokauden 2021–2025 laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus on valmisteltu kahdessa osassa. Ensimmäinen osa on laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2017–2020. Se hyväksyttiin valtuustossa 17.6.2021 § 25. Laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2017–2020 sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvoinnin tilaan sekä valtuustokauden 2017–2020 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseen.

Toinen osa on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2025. Se hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 23.6.2022 § 27. Laajassa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa päätettiin kuluva valtuustokauden hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Suunnitelmaan on kirjattu yhteensä 125 inarilaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävää toimenpidettä. Suunnitelman tavoitteille ja toimenpiteille on nimetty päävastuutahot, jotka vievät toimenpiteitä eteenpäin kunnan toiminnassa.

Inarin kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyölle on valittu seuraavat painopisteet vuosille 2022–2025:

- Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta suunnitelmallisesti edistävä kunta
- Yhteisöllisyyden, osallisuuden ja omaehtoisen toiminnan tukeminen
- Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevillä ja varhaisen puuttumisen palveluilla
- Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävä ympäristö

Onnistunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö edellyttää, että työtä ohjaavat selkeät rakenteet. Inarin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö rakentuu hyvinvointikertomustyön ympärille. Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa. Se valmistellaan vuosittain samanaikaisesti tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

Hyvinvointikertomusta hyödynnetään toimialojen seuraavan vuoden talouden ja toiminnan suunnittelussa. Näin hyvinvointikertomus tukee kunnan päätöksentekoa, auttaa priorisoimaan toimintaa ja varmistaa toiminnan resurssit. Se liittyy strategisen hyvinvointijohtamisen kiinteästi eri toimialojen käytännön työhön.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä koordinoi hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävinä on mm. hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelmallinen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialojen ja järjestöjen kanssa, osallisuuden edistäminen ja hyvinvointikertomuksen laadinta. Lisäksi vuoden 2023 alusta lähtien ehkäisevän päihdetyön koordinointi on osa hyvinvointikoordinaattorin tehtäviä. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tukee poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Työryhmään on nimetty hallintojohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori.

Tavoitteiden toteutuminen:

Inarin kunnan kaikkien toimialojen yhteinen avustushaku järjestettiin neljättä kertaa ajalla 30.1-19.2.2023 Inarin kunnan uudistetun avustuskäytännön mukaisesti. Uudistus on selkeyttänyt ja yhtenäistänyt kunnan avustuskäytäntöjä ja lisännyt avustusten myöntämisen läpinäkyvyyttä. Yhteisessä avustushaussa myönnettiin samaan aikaan kunnan yleisavustukset, kohdeavustukset ja kyläyhdistysten avustukset. Kaikkien toimialojen yhteisessä avustushaussa avustuksia jaettiin yhteensä 80 000 euroa. Avustusten myöntämisen edellytyksenä on ollut yhdistyksen toiminnan näkyväksi tekeminen ilmoittamalla yhdistyksen toimijatiedot Lappilaiset.fi-verkkopalveluun. Verkkopalvelun käytöstä luovuttiin kevään 2023 aikana. Järjestöjä kokoava uusi valtakunnallinen palvelu Lähellä.fi avautui keväällä, johon Inarin kunnan alueella toimivat yhdistykset ovat voineet liittyä mukaan.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa kunnan asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Inarin kunnassa osallistuva budjetointi toteutettiin viidennen kerran. Voittanut esitys Inarin kirkonkylän kuntoportaista sai 16,27 % kaikista äänistä ja kymppitonni käytettiin asian edistämiseen Onnenkukkulalle Inariin hankkimalla rakennusmateriaalit.

Kunnallisessa hallinnossa tehtävät päätökset ovat usein mittavia ja laajoja, ja ne vaikuttavat merkittävästi kuntalaisiin ja kunnan talouteen. Päätöksentekoon tarvitaan useita erilaisia päätösvaihtoehtoja, joista poliitikot voivat valita kuntalaisten näkökulmasta parhaan. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) ei ole vielä käytössä kunnassa. Hyvinvointikoordinaattori on valmistellut ohjeistusta siten, että toimintamallista voitaisiin tehdä periaatepäätös ja ottaa se käyttöön vuoden 2024 aikana.

Kunnan vaikuttamistoimielimistä vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto siirtyivät vuoden 2023 alussa kunnanhallituksen alaisuuteen. Sekä vanhusneuvostolle että vammaisneuvostolle laadittiin uudet toimintasäännöt, jotka tulivat voimaan toukokuun alusta 1.5.2023. Molemmilla neuvostoilla on toimintasäännön mukaan selkeä ja vakiintunut rooli osana kunnan kehittämistyötä. Neuvostojen voimakas tahtotila on luoda kuntalaisille aitoja arjen kohtaamistilanteita tai koota kunnan asukkaita yhteiseen tapahtumaan, jolloin kuntalaiset löytävät vertaistukea arjen hyvinvointiin. Se näkyi selvimmin mm. vammaisneuvoston järjestämässä Hyvinvointipäivässä sekä vanhusneuvoston järjestämässä Yhteisöllisissä ruokailuissa Ivalossa, Inarissa ja Sevettijärvellä. Lisäksi vanhusneuvoston jäsenet osallistuivat vanhusvaltuutetun järjestämään keskustelutilaisuuteen Inarin Sajoksessa. Syyskaudella kunnanjohtajan kanssa pidetyissä keskustelutilaisuuksissa nostettiin esiin mm. kunnan ikäihmisten ja potilasjärjestöjen hyvinvointiin liittyviä haasteita. Myös nuorten vaikuttamistoimielin Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti inarilaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä. Nuorisovaltuusto sai budjettiin oman kulttuurimäärärahan osana hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa. Tavoitteena on edistää paikallista nuorisokulttuuria siten, että Nuorisovaltuusto järjestää kyselyitä, joiden avulla määrärahan käyttöä ohjataan eteenpäin. Nuorisovaltuusto sai myös suoran aloiteoikeuden valtuuston kokouksissa.

Hyvinvointiin ja arjen turvallisuuteen vaikuttavat monilta osin samat asiat. Hyvinvointia ja arjen turvallisuutta on edistetty yhteisillä toimenpiteillä, on pidetty kuntalaisille avoimia kylätapaamisia tai asukasilloja eri teemojen ympärillä. Lisäksi kuntastrategian valmistelussa on kuultu asukkaiden, yritysten, vaikuttamistoimielinten ja järjestöjen näkemyksiä ja ajatuksia kyselyin sekä työpajoin. Inarille tärkeän ympäristön merkitys on huomioitu laajasti eri toimintojen järjestämisessä.

Hyvä elinympäristö luo pohjan asukkaiden arjelle ja perustarpeiden tyydyttämiselle. Se tarjoaa mahdollisuuden asumiseen, palveluiden käyttämiseen, työssäkäyntiin, ulkoiluun, harrastuksiin, mutta myös lepoon ja yksityisyyteen.

2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdysten, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (Kuntal 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tehdään vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Inarin kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä on arvioitu menneeltä tilikaudelta. Raportointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toteutettiin tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä ns. itsearviointina, keskittyen arvioimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. Konserniyhteisöiltä on pyydetty raportit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja miten se on toiminut – onko mahdollisesti havaittu puutteita ja miten

sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Raportointi on toteutettu Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeasiakirjaan sisältyvällä sisäisen valvonnan arviointilomakkeella.

Tämä selonteko perustuu kunnan konserniyhteisöjen raportoinnista muodostuneeseen kokonaiskäsitykseen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu *sisäisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin; riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan; valvontatoimenpiteiden* sekä seurannan näkökulmista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytila kuntakonsernissa on keskimäärin edelleen hyvällä tasolla. Valvontaympäristö koostuu pääosin kunnan säännöistä ja ohjeistuksista, joissa määritellään vastuut ja tehtävät sekä yhdenmukaiset toimintatavat. Kunnan yhteiset, sisäiset ohjeet ovat ajan tasalla ja ne tunnetaan hyvin. Tunnistettujen riskien dokumentaatio ja valvonta kunnan toimialoilla voidaan sanoa olevan jokseenkin kattavaa. Yhteisöissä on käytössä omia erilaisia työkaluja säännölliseen riskien arviointiin ja dokumentointiin. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeeseen on liitetty tätä varten työkalu *Inarin kuntakonsernin riskianalyysilomake*, joka helpottaa arviointia ja dokumentointia. Sisäisen valvonnan prosessi on vakiintunut osaksi koko kuntakonsernin tavanomaista toimintaa. Vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä on sisäistetty hyvin.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista talouden ja toiminnan riskeistä, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle. Kohtalaista toiminnallista ja taloudellista haittaa on kohdistunut koulukeskus Kaarteeseen rakennusliike Lehto Oy:n toimesta. Huoltosopimukseen ja rakentamiseen liittyvien veloitteiden suorittamisen haasteet näkyivät koko viime vuoden. Yhtiö on sittemmin hakeutunut konkurssiin. Kunnanhallitus on ohjannut toimialoja kiinnittämään huomiota hankintaprosesseihin ja hankintalain noudattamiseen.

Sivistystoimen huomattavaan, n. 1,5 milj. euron talousarvion ylitykseen reagoitiin vasta tilikauden lopussa, joten talousarvion muutos lisämäärärahasta käsiteltiin vasta seuraavan tilikauden puolella. Talouden toteutuman ennakointi loppu vuotta kohti epäonnistui.

Seuraavassa tuodaan esille konserniyhteisöjen keskeisiä raportoituja havaintoja ja epävarmuustekijöitä:

Sisäiseen toimintaympäristöön ja toimintakulttuuriin liittyvässä arvioinnissa esille tuotiin etätyön mallin yhteisten pelisääntöjen hiomisen tarpeet oman toimialan puitteissa. Resurssipulaa ja puutteita yhtiön toimitiloissa tuotiin myös esille. Lisäksi jonkun verran koetaan puutteena se, varmistaako johto, että ohjeita ja sääntöjä noudatetaan.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta: Mahdolliset riskit tunnistetaan hyvin, mutta tunnistettujen riskien dokumentoinnissa on puutteita sekä riskeille on kohtalaisen heikosti määritelty hallintamenettelyt ja vastuut. Kehitystoimenpiteitä ei toistaiseksi esitetty.

Valvontatoimenpiteitä: Puutteita koetaan jonkun verran tehtävien eriyttämistarpeiden arvioinnissa ja vaarallisten työyhdistelmien kartoituksessa. Tietojärjestelmien kontrollien testaus ja asianmukaisuus koetaan olevan kohtuullisella tasolla. Seurantajärjestelmän tiedon tuottaminen toiminnan laadusta koetaan heikoksi. Uusien työntekijöiden suunnitelmallinen perehdyttäminen on vain kohtalaisella tasolla. Myös tiedonkulku oikea-aikaisesti ja oikeille henkilöille koetaan olevan kohtalaisella tasolla.

Sisäisen valvonnan seuranta koetaan toteutuvan pääsääntöisesti hyvin. Tilintarkastusraportit käsitellään vuosittain. Konsernin ulkoinen raportointi käsitellään kerran valtuustokauden aikana. Seuraava konserniraportointi tehdään vuoden 2024 syksyn aikana.

2.8 Talousarvion sitovuus

Talousarviossa 2023

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.) Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, talouspäällikkö, toimialajohtajat sekä liikelaitoksen johtaja.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuvat seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta) ja kohderahoitteiset (liikelaitos ja taseyksiköt)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma
- Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta. Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen yritys- ja kehittämispalvelut, kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon), kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä Kalatalouden kehittämisrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit netto
3. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
4. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (netto) sisältäen rakennustarkastuksen ja ympäristövalvonta (netto) erikseen. Ympäristövalvonta on kirjattu teknisen toimen menokohtaan erillisenä sitovaksi
5. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
6. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
7. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitoksen ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Eriytetyt taseyksiköt Kalatalouden kehittämisrahasto ja Saariselän kehittämisrahasto sekä Ruokapalvelu liikelaitos ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio ja taloussuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päättä.

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Tavoitearvot, väkiluku

Vuosi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Väkiluku	6907	6862	7008	7047	7010	7125

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui sitovuuden osalta. Toimintakate alittui toimialoilla muutettuun talousarvioon verrattuna. Sivistystoimen kohdalla jouduttiin tekemään talousarviomuutos. Valtuusto myönsi lisämäärärahan kattamaan talousarvion ylityksen.

Tilastokeskuksen vuoden 2023 lopussa julkaisema Inarin kunnan ennakkoväkiluku ylittyi 115 asukkaalla talousarvion tavoitearvoon verrattuna.

2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Erityistavoitteet vuosina 2023–2025:

Inergia Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. yhtiölle asetetaan tavoite nostaa liikevoitto 15 %:iin.
2. yhtiön vuosittainen tuloutustaso Inarin kunnalle on 0,8 milj. euroa vuosittain
3. yhtiölle asetetaan ympäristötavoite selvittää yksin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kaukolämmön tulevaisuuden tuotantotapojen vaihtoehtoja liittyen vihreään siirtymään
4. yhtiölle asetetaan ympäristötavoite jatkaa Kirakkakönkään vaelluskalahankkeen toteuttamista yhdessä kunnan kanssa
5. Inergia-konsernin tuotteiden hinnoittelu pyritään pitämään pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella tasolla siten, että verkosto-omaisuuden arvo säilyy

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Konsernin liikevoitto oli 8,2 %, joten tavoite ei toteutunut. Tavoitteen saavuttamiseksi käynnistettiin kesällä 2023 tuloksen parannusohjelma, jonka hyödyt tulevat täysmääräisesti esiin vasta tilikaudella 2024.
2. Emoyhtiö on maksanut jo useamman tilikauden ajan osinkoa enemmän kuin sen tulos ja kassavarat olisivat mahdollistaneet. Tavoite ei toteudu, koska hallitus esittää osingoksi 0,4 M€, jottei omavaraisuusaste laske.
3. Inergia Lämpö otti käyttöön korttelimittakaavan maalämmön pilottikohteessa. Uusiutuvaa kaukolämpöä (Hippu100) myytiin ensimmäisille asiakkaille. Pelletin omavalmistus aloitettiin. Aloitettiin aurinkosähkön tuotanto omaan käyttöön. Konsernille laadittiin ympäristötiekartta. Linjattiin, että konserni sitoutuu ilmastolain ja Energiateollisuuden päästötavoitteisiin. Energiapuuta on tarve polttaa vielä seuraavat 20-30 vuotta, jotta lämpökeskusten elinkaari saadaan hyödynnettyä ja jotta taloudellisesti kannattava siirtymä polttoon perustumattomiin ratkaisuihin onnistuu arktisella alueella. Huomioitiin kansainvälinen tavoite luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuoteen 2050 mennessä.
4. Kunnan vetovastuulla olevassa hankkeessa panostukset kohdistuivat jatkorahoituksen hakuun, joten Inergian osalta ei ollut mainittavia tapahtumia vuonna 2023. Hanke jatkuu saadun lisärahoituksen turvin jälleen vuonna 2024.
5. Veden, kaukolämmön ja sähköverkon hinnat olivat vuoden alussa ja lopussa valtakunnan keskiarvotasolla, koska myös muut verrokkiyhtiöt nostivat hintojaan. Verkosto-omaisuuden tasearvo pysyi ennallaan (nousua alle 0,1 M€). Investointeihin käytettiin 4,5 M€, josta uusien liittymien osuus oli 1,2 M€ ja saneerausinvestoinnit olivat 3,3 M€. Poistot olivat 3,4 M€. Investoinnit ja poistot ovat tasapainossa, joten verkosto-omaisuuden arvo tulee säilymään myös pitkällä aikavälillä.

Inarin kiinteistöt Oy (Konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Konsernin kiinteistöjen salkutuksen loppuun vienti ja kiinteistöjen myynti salkutuksen perusteella.
2. Tietojohtamisen kehittäminen kiinteistöjen kunnon ja huollon hallinnassa ja kiinteistöhuolto-osaamisen keskittäminen Inarin Kiinteistöt Oy:öön.
3. Inarin Kiinteistöt-konsernin tarkoitus on edistää kunnan asuntokannan uusiutumista ylläpitäen tasapainoista taloutta.

Erityistavoitteet:

1. Inarin Kiinteistöt Oy omalta osaltaan osallistuu yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin ja toteuttaa kiinteistöpoliittista ohjelmaa.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistöhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 1,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohtaisesti emoyhtiön kanssa sovitulla tavalla.
7. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Tavoitteiden toteutuminen:

- Toteutunut – ARA-rajoitteet hidastavat kiinteistöjen myyntiä
- Toteutunut
- Toteutunut
- Toteutunut – Esimerkkinä Sevettijärven palvelukeskuksen muutokset
- Toteutunut
- Toteutunut – Asiakkaina mm. Tilapalvelu, Vasatokka ja Inergia
- Toteutunut – Peruskorjaus Inarin Vuokra-asuntojen kohteissa jatkuvaa
- Toteutunut
- Toteutunut – Uudishankkeita valmistellaan taloudelliset resurssit huomioiden
- Toteutunut – Yhtiön sulautumismenettely käynnissä

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiö toteuttaa InLiken kiinteistöjen salkutuksen ja toteuttaa strategian pidettävistä kiinteistöistä ja luovuttavista kiinteistöistä yhdessä Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa 30.6.2019 mennessä.
2. Yhtiö pyrkii aktiivisella omistajapolitiikalla vapauttamaan pääomia uusien kiinteistökehityshankkeiden aikaansaamiseksi.

Erityistavoitteet:

1. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittymistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Toteutunut – Salkutus on valmis ja strategia pidettävistä kohteista on laadittu
2. Toteutunut – Kuluvalle tilikaudella pääomaa on kerätty tulevia hankkeita varten
  1. Toteutunut – Käyttöaste yhtiön kohteissa on ollut koko tilikauden lähes 100 %
  2. Toteutunut – Vuoropuhelu asiakkaiden ja omistajan kanssa on aktiivista
  3. Toteutunut – Kiinteistöjä ei ole realisoitu, mutta kannattavuutta on parannettu muilla keinoilla

Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

Omistajatavoitteet:

- yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa
- yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa
- yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä
- yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena.

Erityistavoitteet:

1. Yhtiön taloutta pyritään kehittämään niin, että koronan aiheuttamat taloudelliset vahingot jäisivät mahdollisimman pieniksi.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, mihin liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2023–2024. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, jolloin omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00–180 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa (2019) on suoritettu päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin. Hankkeen investointisuunnitelman ja aikataulutuksen teko aloitetaan vuoden 2021 aikana. Koronan aiheuttaman taloustilanteen vuoksi suunnitelmia on siirretty.
3. Lisärakentamisen mahdollisuutta kartoitetaan ja suunnitelma tehdään vuoden 2022 aikana. Kartoitusta on siirretty koronan aiheuttaman tilanteen vuoksi.
4. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut sekä esteettömyys matkailussa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteena olleen peruskorjauksen suunnittelu eteni kustannuslaskelmien koontiin ja ilmastointikojeiden vaihdon 1 osa aloitettiin marraskuussa. Investointien ja niiden rahoituksen suunnittelua jatketaan 2024.

Yhtiön toiminnan kehittäminen edellisvuosiin verrattuna toteutui liikevaihdon sekä toiminnan kasvun osalta. Toiminta on ollut koronan jälkeen noususuhdanteista, ja liikevaihdon kasvu on ollut hyvä. Edelleen kasvua tavoitellaan, jotta talous saadaan tasapainoon.

Inarin kunnan asettamat yleiset ja yhtiölle asetetut tavoitteet ovat tilikauden osalta toteutuneet osittain. Yhtiö on harjoittanut nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoimintaa ja tavoitteiden mukaista kasvua niin toiminnan luvuissa kuin myynnissäkin on saatu. Yhteydenottoja ja viestintää alueen toimijoihin, sekä markkinointia ja näkyvyyttä on lisätty.

Saariselkä Oy (konserni)

Hiihtokeskuksen teollistamissopimuksen mukaisen lunastamisen nopeuttaminen ja toteuttaminen loppuvuoden 2022 aikana selvityksessä Saariselkä Ski & Sport Resort Oy:n pyynnöstä sekä yhtiön esisopimuksen mukaisen tonttikauppojen loppuun saattaminen vuoden 2022-2023 aikana Valo Investment Holdin Oy:n kanssa. Yhtiön kiinteistöomistusten selvitystyötä jatketaan vuoden 2023 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön päätavoitteena ollut Valo Investment Holding Oy:n kanssa tehdyn esisopimuksen mukaisten tonttikauppojen toteuttaminen sekä rinnetoimintojen Teollistamissopimuksen loppuun saattaminen on saatu päätökseen. Yhtiön päätehtävä on hallinnoida olemassa olevia tontteja Saariselän alueella.

Saariselän Siula Oy

Siulan osakekanta on nyt kunnan hallussa.

Siulasta on tehty ulkopuolinen arvonmääritys. Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään. Päätös myynnistä, myyntiajankohdasta ja –kanavasta tulee päivittää valtuustossa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Päätös myynnistä on päivitetty. Asiaa edistetään yhdessä kunnanjohtajan kanssa.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

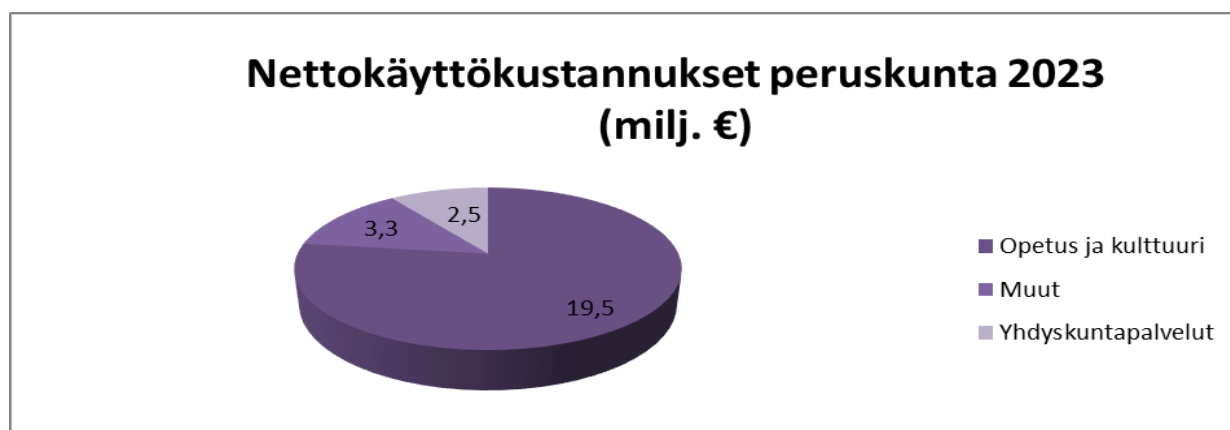
Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksytyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitukset vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvion käyttösuunnitelmien nettomenot toteutuivat peruskunnassa n. 0,958 milj. euroa arvioitua pienempinä. Vuoden 2023 talousarviota jouduttiin muuttamaan toistamiseen. Sivistyslautakunnan n. 1,5 milj. euron määrärahan ylitykseen saatiin vastaavan verran lisämäärärahaa. Tästä johtuen sivistyslautakunnan nettomenojen toteutumaprosentti oli 100 %. Kunnanhallituksen nettomenot alittuivat n. 0,3 milj. euroa. Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden nettomenot alittuivat n. 0,5 milj. euroa. Teknisen lautakunnan nettomenot alittuivat 0,052 milj. euroa ja ympäristövalvonnan nettomenot alittuivat 0,086 milj. euroa.

Peruskunnan nettokäyttökustannusten jakauma v. 2023.

Talousarvion toteutuminen 31.12.2023
Käyttötalous, tulojen ja menojen erotus eli netto

Talous (1 000 €)	TA 2023	TP 2023	Jäljellä	TOT%
VALTUUSTO				
Toimintatuotot	20	14	- 6	69,72 %
Toimintakulut	- 105	- 103	1	98,76 %
Toimintakate	- 85	- 89	- 5	105,62 %
KUNNANHALLITUS				
Toimintatuotot	435	409	- 26	93,95 %
Toimintakulut	- 4 164	- 3 822	342	91,78 %
Toimintakate	- 3 729	- 3 413	316	91,53 %
ELÄKEMENOT				
Toimintatuotot		7	7	0,00 %
Toimintakulut	- 153	- 127	26	83,02 %
Toimintakate	- 153	- 121	33	78,77 %
KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖHANKKEET				
Toimintatuotot	231	587	357	254,86 %
Toimintakulut	- 431	- 312	119	72,39 %
Toimintakate	- 201	275	476	-137,36 %
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Toimintatuotot	2 770	2 996	226	108,16 %
Toimintakulut	- 22 305	- 22 530	- 225	101,01 %
Toimintakate	- 19 535	- 19 534	1	100,00 %
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Toimintatuotot	849	987	138	116,20 %
Toimintakulut	- 3 443	- 3 443		99,99 %
Toimintakate	- 2 594	- 2 456	138	94,69 %
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	4 305	5 000	695	116,14 %
Toimintakulut	- 30 601	- 30 337	264	99,14 %
Toimintakate	- 26 296	- 25 338	958	96,36 %

Talousarvion toteuma 96,36 %

3.1 VALTUUSTO

Toiminta-ajatus:

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät:

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöistä, konsernirohjauksesta, talousarviosta, toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuustoon päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tulee myös seurata hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista.

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Valtuuston käyttötalouteen on varattu määrärahat valtuuston oman toiminnan lisäksi vaalien toteutukseen ja tarkastustoimen toimintaan. V. 2023: Eduskuntavaalit, v. 2024: Presidentinvaali ja eurovaalit ja v. 2025: Kuntavaalit ja hyvinvointialuevaalit.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	8	16	20		20	14	69,72 %
Toimintakulut	- 129	- 132	- 105		- 105	- 103	98,76 %
Toimintakate	- 121	- 116	- 85		- 85	- 89	105,62 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) € / asukas	- 16	- 12	- 12

Talousarvion toteutuminen:

Valtuustolle ei ole asetettu sitovia tavoitteita. Valtuusto piti kertomusvuonna 8 kokousta ja käsitteli 61 asiaa. Valtuusto mm. päivitti kunnan hallintosääntöä, hyväksyi nuorisovaltuuston suoran aloiteoikeuden valtuustossa, myönsi omavelkaisen takauksen Inarin Vuokra-asunnoille ja Kiinteistökehitys InLike Oy:lle, hyväksyi asemakaavamuutoksia Juutuanvaaraan, Saariselän rinnealueelle ja Kaunispäälle ja hylkäsi Inarin Miesniemen ranta-asemakaavan. Valtuusto hyväksyi Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen perustettavaksi yhdessä Sodankylän, Kemijärven, Posion, Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Utsjoen kuntien kanssa. Tähän liittyen valtuusto hyväksyi yhteistoimintasopimuksen ja järjestämisuunnitelman siten, että Sodankylän kunta toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja palveluiden järjestämistä vastuuksaan olevana työvoimaviranomaisena. Valtioneuvosto myönsi 30.11.2023 Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueelle poikkeusluvan järjestää työvoimapalveluita.

Talouden toteutuminen

Valtuuston nettomenot yhteensä (sis. valtuuston oma toiminta, vaalit ja tarkastuslautakunta) ylittivät hieman, n. 4 800 euroa. Toimintatulot alittuivat lähes saman verran. Vaaleihin arvioitu korvaus valtiolta oli

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

talousarviossa arvioitu n. 4 000 euroa liian korkeaksi.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kuntastrategia	1.1 Hyte -kerroin	Toteutui. Hyte -kerroin oli Inarin kunnassa 71/100, mikä tarkoittaa 20,20 € kannustinrahoitusta asukasta kohden.
	1.2 Ohjelmien toteutumisen seuranta	Ei tässä vaiheessa kommentointia.
Talous- ja toimintasuunnitelma	2.1 Tasapainoinen ja kestävä talous	Koko kunnan tilinpäätös oli n. 2,4 milj. euroa ylijäämäinen.
Talousarvion toteutuminen	3.1 Sitovuustaso	Toteutui; koko kunnan toimintakate ei ylittynyt. Sivistystoimen talousarvion suuresta ylityksestä johtuvan vastaavan TA -muutoksen vuoksi koko kunnan toimintakatteen toteutuma oli 94,9 %.

3.2 KUNNANHALLITUS

Toiminta-ajatus:

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät:

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- ja toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin. Ensi vuodesta lukien kunnanhallituksen alaiseen toimintaan siirtyvät sosiaali- ja terveystoimesta työllistämispalvelut, kotoutumisen edistäminen, ehkäisevä päihdetyö sekä vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä. Kunnan laajan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma laaditaan valtuustokausittain hyte-työryhmän ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla. Lisäksi kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta ja turvallisuudesta raportoidaan vuosittain valtuustolle ja raporttia hyödynnetään talous- ja toimintasuunnittelussa.

TE –palvelut ovat todennäköisesti siirtymässä kuntien vastuulle vuodesta 2025. Vuoden 2023 alusta sotesta hallintoon siirtyvät nuorten kesätyöllistäminen, harkinnanvarainen työllistämistuki ja työmarkkinatuen kuntaosuus hoidetaan yhteistyössä sivistystoimen etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö, taloussuunnittelija, hyvinvointikoordinaattori, hallintosihteeri, tiedonhallinnan asiantuntija ja kolme toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö.

Talousarvion perustelut:

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan, talouspäällikön ja osittain myös viestintä- ja yhteistoimintapäällikön palkkauskustannuksiin. Viestintä- ja yhteistoimintapäällikön palkkauskustannukset on sisällytetty myös

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

työsuojeluun ja yhteistoimintamenettelyyn. Lisäksi määrärahaa on varattu harjoittelijan kolmen kuukauden palkkakustannuksiin.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuten kokouspalkkiot.

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin- ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien kuntoutus- ja virkistysavustuksiin, kokous- ja arkistotilojen vuokriin, osallistuvaan budjetointiin, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, saamen kielilain täytäntöönpanoon, hallinnon, kunnallisverotuksen, yhteisen henkilöstöhallinnon, työllistämispalveluihin, ehkäisevään päihdetyöhön, vanhus- ja vammaisneuvostoihin, IT –kustannuksiin sekä yritys- ja kehittämispalveluihin.

Kunta ostaa osan talous- ja henkilöstöhallintopalveluista Sarastia Oy:ltä ja ICT-palvelut Lapit Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Ostopalvelukustannukset jaetaan hallintokuntien kesken käytön mukaan. Tiedonhallintalain vaatimuksia toteutetaan, asianhallintaprosessin digitalisointia ja sähköisen arkiston käyttöönottoa jatketaan.

Kuntastrategian puitteissa jatketaan kaikkia toimialoja koskevaa organisaation toimintojen ja rakenteiden tarkastelua, jonka tavoitteena on kehittää ja tehostaa toimintaa. Henkilöstöä koskevia muutoksia toteutetaan eläköitymisten myötä ja lisäksi tehtävänkuvia uudistetaan kunnan muuttuviin tehtäviin.

Tehdään periaatepäätös päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käyttöönotosta Inarin kunnassa sekä laaditaan kunnan toimintamalli ja ohje.

Alkuvuodesta 2023 kunnan osalta varmistetaan sosiaali- ja terveyspalveluiden häiriötön siirtyminen Lapin hyvinvointialueelle.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	406	383	435		435	409	93,95 %
Toimintakulut	- 2 989	- 2 910	- 4 164		- 4 164	- 3 822	91,78 %
Toimintakate	- 2 583	- 2 527	- 3 729		- 3 729	- 3 413	91,53 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 359	- 532	- 478

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvion tavoitteet toteutuivat pääosin. Kunnanhallitus piti kertomusvuoden aikana 18 kokousta ja käsitteli 263 asiaa. Kunnalliset palvelut tuotettiin laadukkaasti asukkaiden, matkailijoiden ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti.

Uusi kunnanjohtaja Tommi Kasurinen aloitti virassaan 9.1.2023.

Kunnan edunvalvonnan painopisteitä ovat olleet mm. asuntotilanne, metsätalouden ja kaukolämmön tuotannon haasteet sekä poikittaisten tieyhteyksien kehittäminen. Painopisteitä edistettiin useissa eri tapaamisissa. Kunnanjohtaja ja luottamushenkilöjohto tapasivat vuoden aikana mm. pääministeriä, liikenne- ja viestintäministeriä, maa- ja metsätalousministeriä, eduskunnan 1. varapuhemiestä, Suomen Pankin

pääjohtajaa, Metsähallituksen johtajistoa, ympäristöministeriön edustajia, MTK:n edustajia, Lapin kansanedustajia, saamelaiskäräjiä sekä SAKK:n, Siidan ja paliskuntien edustajia.

Inarin ja Kittilän kunnat perustivat vuoden 2022 aikana työryhmän edistämään Inarin ja Kittilän välisen Pokantien perusparannusta huoltovarmuuden, liikenneturvallisuuden ja elinvoiman kehittämiseksi. Kunnat päättivät osallistua tietä koskevan perusparannuksen toimenpideselvityksen tekemiseen yhteistyössä Lapin ELY-keskuksen kanssa.

Asuntotilanteen ja kestävä metsätalouden kehittämiseksi kunta järjesti erilliset seminaarit.

Lapin hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023 ja vastuu sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä siirtyi kunnalta hyvinvointialueelle. Siirtyminen onnistui kunnan näkökulmasta kohtuullisen hyvin, mm. henkilöstön siirtyminen ja palkanmaksu onnistui. Tietojen siirtämistä tapahtui myös vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 aikana aloitettiin yhteistyörakenteiden kehittäminen mm. hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä valmiussuunnittelussa. Lapin kunnat tekivät Lapin hyvinvointialueen kanssa yhteistyösopimuksen koskien mm. kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta. Kunta osallistui myös aktiivisesti Lapin hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelukunnan toimintaan.

Kunnan henkilöstörakennetta on tarkasteltu henkilöstön eläköitymisten ja irtisanoutumisten myötä. Hallinnossa vapautunut toimistosihteerin toimi jätettiin täyttämättä ja tehtäviä uudelleen järjesteltiin. Hallintopalvelujen kehittämishankkeeseen ei saatu haettua rahoitusta, mutta kehittämishanketta suunniteltiin loppuvuodesta toteutettavaksi omalla rahoituksella vuoden 2024 aikana. Elinkeinojohtajan virka muutettiin kehitysjohtajan viraksi. Valtuusto ja kunnanhallitus poisti itseoikaisuna teknisen johtajan virkavalintaa koskevat päätökset vuodelta 2022 ja kunnanhallitus käynnisti teknisen johtajan viranhakuprosessin uudelleen.

Vuoden 2023 aikana ei tehty suunniteltua periaatepäätöstä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käyttöön otosta. Asia oli kuitenkin esillä Inarin kuntastrategian valmistelussa loppuvuonna ja se on kirjattu strategian toimintasuunnitelmaan.

Henkilöstön työterveyshuoltopalvelut kilpailutettiin vuosina 2022 ja 2023, mutta yhtään tarjousta ei saatu. Palvelujen turvaamiseksi tehtiin suorahankintapäätös Suomen Terveystalolta. Kunnanhallitus hyväksyi henkilöstöohjeen päivityksen sekä korvaavan työn toimintamallin käyttöönoton.

Kunnanhallitus teki selvityksen Hinku-verkoston liittymisestä ja päätti, ettei verkostoon liitytä. Kunta haki ympäristöministeriöltä rahoitusta kunnan ilmastosuunnitelman laatimiseen, mutta rahoitusta ei saatu. Ilmastosuunnitelman laatiminen on kirjattu uuden kuntastrategian toimintasuunnitelmaan.

Vaikuttamistoimielinten eli nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston toimintasäännöt uudistettiin.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet eivät edistyneet suunnittelulla tavalla, syynä henkilöstövaihdokset sekä hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyön hidas käynnistyminen. Osallistuvan budjetoinnin 10 000 euron määräraha käytettiin Inarin kirkonkylän kuntoportaiden edistämiseen rakennusmateriaaleja hankkimalla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmää täydennettiin luottamushenkilöedustajalla.

Inarin kunta täyttää 150 vuotta vuonna 2026. Kunnanhallitus päätti perustaa toimikunnan valmistelemaan juhlavuotta.

Hankkeet: Inarin kunta oli mukana Asumisen ja asuntotuotannon mahdollisuuksien kehittämisen esiselvitys-hankkeessa, Kohti kestäviä jäärheilukeskuksia -hankkeessa, Open Agenda -hankkeessa sekä Tekijöiden Lappi - Työhyvinvointia kunta-alalle -hankkeessa.

Talouden toteutuma

Kunnanhallituksen nettomenot alittuivat n. 300 000 euroa, toteutuman ollessa 91,5 %. Talousarvion alitus kohdistui lähinnä henkilöstökuluihin. Henkilöstökulut alittuivat pääosin soten v. 2022 positiivisesta jaksotettujen palkkojen korjauksesta ja osittain myös yritys- ja kehittämispalveluiden henkilöstövajeesta johtuen. Palveluiden ostot ja muut toimintakulut ylittivät talousarvion nähden. Palveluiden ostoissa ylitys kohdistui IT-kustannuksiin ja muissa toimintakuluissa sotea ja Ruokapalvelu liikelaitosta koskeviin, kunnalle kuuluviin kuluihin.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kuntalaisten hyvinvointi ja turvallisuus; palvelujen laatu ja toimivuus, hyvä hallintotapa	1. Kuntalaisten hyvinvointi ja turvallisuus; palvelujen laatu ja toimivuus, hyvä hallintotapa	1.1 Palvelujen saatavuus, riittävyys, laatu ja asiakastyytyväisyys.	Toteutui.
		1.2 Avoin- ja tehokas hallinto, työhyvinvointi	Toteutui. Ks. talousarvion toteutuminen.
Kuntastrategian toteuttaminen	2. Kuntastrategian toteuttaminen	2.1 Hyvinvoinnin edistäminen, kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen	Toteutui. Mm. osallisuusohjelman toteutus, osallistuvan budjetoinnin toteutus.
Onnistunut elinkeinopolitiikka	3. Onnistunut elinkeinopolitiikka	3.1 Elinvoimaohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutui. Pokantien perusparannus -hankkeen edistäminen. Asuntotilanteen, kestävän metsätalouden seminaarit ja kestävän matkailun seminaarit
Tasapainoisen talouden turvaaminen	4. Tasapainoisen talouden turvaaminen	4.1 Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon	Ei toteutunut. Kunnanhallitus: toimintakatteen toteutuma 91,3 %, kulut alittuivat reippaasti. Koko kunta: Toimintakatteen toteutuma 94,9 %, johtuen sivistystoimen lisämäärärahasta.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talousarvion toteutuminen	5. Talousarvion toteutuminen	5.1 Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Toteutui pääosin. Koko kunnan muutettu talousarvio toteutui sitovuuden osalta. TP oli ylijäämäinen. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja lainanlyhennykset.
---------------------------	------------------------------	-------------------------------------	--

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta suunnitelmallisesti edistävä kunta	Kunnan ja Lapin hyvinvointialueen yhteistyö huomioidaan kunnan hytetu-työn rakenteissa, rakenteet on kirjattu ja kaikkien löydettävissä	aloitettu
	Tehdään periaatepäätös vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käyttöönotosta Inarin kunnassa sekä laaditaan kunnan toimintamalli ja ohje	ei toteutunut
	Järjestetään vuosittain kiertävä turvallisuustilaisuus Inarin kylissä, 1 kylässä/vuosi	toteutunut, järjestettiin Inarin kirkonkylällä
	Kunnassa on hyväksytty EPT-suunnitelma, joka suuntaa kunnan EPT-toimintaa ja jossa kuvataan kunnan EPT-työn rakenteet	ei toteutunut
	Varaudutaan TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2025	aloitettu, päätökset Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueesta tehty
Yhteisöllisyyden, osallisuuden ja omaehtoisen toiminnan tukeminen	Osallisuus- ja tervetulo-ohjelman toimenpiteet huomioidaan toimialojen talous- ja toimintasuunnittelussa	toteutunut
	Luodaan kirjattu yhteistyökäytäntö kunnan ja Lapin hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostojen yhteistyölle	aloitettu
	Kunnan ja järjestöjen yhteistyöasiakirjan laatiminen	aloitettu
Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevillä ja varhaisen puuttumisen palveluilla	Laaditaan EPT-toiminnan vuosikello, jossa huomioidaan teemaviikot ja erityiset viestintätarpeet	ei toteutunut

3.2.1 Yritys- ja kehittämispalvelut

Toiminta-ajatus:

Inarin kunnan Yritys- ja kehittämispalveluiden talousarvio sisältyy kunnanhallituksen talousarvioon. Talousarvio ja taloussuunnitelma perustuvat valtuuston 22.8.2019 § 29 hyväksymään Inarin kunnan elinvoima 2019–2025 –ohjelmaan. Elinvoimaohjelman kärjet ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan tahtotilaa toimia yritysmyönteisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Elinvoimaohjelmaa päivitetään tarvittaessa vuosittain.

Yrittäjän Inari: Inarin kunta tuottaa yritysneuvontaa omana toimintana. Inarin kunnalla on käytössä kunnan kotisivuilla avautuva uusi ja monipuolinen yritys- ja palveluhakemisto, jossa on näkyvillä runsaat 700 inarilaista yritystä. Inarin kunta markkinoi eri tahojen lyhytkoulutuksia ja tarvittaessa järjestää myös yrityksille lyhytkoulutuksia ja -kurseja. Inarin kunta myöntää oppisopimuskoulutustukea inarilaisille yrityksille työntekijöidensä tai yrittäjän omaan oppisopimuskoulutukseen. Yritys- ja kehittämispalvelut tarjoavat aikuisopiskelijoille tentinvalvontapalvelua. Yhteistyötä yritysrahoituksen neuvonnan osalta tehdään kiinteästi Leader Pohjoisin Lappi ry:n kanssa.

Saavutettava Inari: Inarin kunta tekee edunvalvontatyötä lentoliikenneyhteyksien lisäämiseksi, turvallisen tie- ja reittiverkoston kehittämiseksi, kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja tietoliikenneyhteyksien saamiseksi. Inarin kunta on mukana Lapin liiton laajakaistahankkeessa, jonka avulla pyritään saamaan laajakaistayhteydet Inarin taajamiin. Inarin kunta on aktiivisesti mukana tukemassa alueellisen sähköautolatausverkoston kehittämistä, tarjoamalla muun muassa tietoa eri tukimuodoista ja kannustamalla yrityksiä yhteistyöhön asian tiimoilta sekä mahdollisesti myös hallinnoimalla yhteishankintojen kilpailutuksia. Inarin kunnalla on kilpailutetut ostopalvelusopimukset asiointiliikennereiteistä Inarin kunnan alueella.

Arktinen Inari: Inarin kunnan tärkein toimiala työvoiman määrällä ja liikevaihdolla mitattuna on matkailu ja siihen kunnassa panostetaan jatkossakin voimakkaasti. Inarin kunta käyttää vuoden 2023 talousarviosta määrärahaa Inari-Saariselkä-matkailualueen kehittämiseen pääasiassa kunnan osakkuusyhtiönsä, Lapland North Destinationin, kautta. Inarin kunta jatkaa Lapin tunnetuksi tekemistä yhteistyössä myös Lapin kuntien yhteisesti omistaman brändi- ja markkinointitoimisto House of Laplandin kanssa. Muita matkailua tukevia palveluita ovat Metsähallituksen kanssa yhteistoiminnassa järjestettävä matkailuinfo –toiminta Inarissa, Ivalossa ja Saariselällä sekä kuntaosuus SkiBus –toiminnassa.

Yritys- ja kehittämispalvelujen kansainvälisiin tehtäviin kuuluvat vieraskielisten yrittäjien palvelun ja neuvonnan lisäksi kansainväliset tapahtumat, kuten vuosittain järjestettävä matkailuseminaari. Koulutusta järjestetään vuosittain tullimuodollisuuksiin ja muihin kansainvälistymistöimiin liittyen sekä jaetaan tietoa muiden organisaatioiden järjestämistä koulutuksista. Eri toimialojen yrityksille järjestetään tutustumis- ja messumatkoja Norjaan ja EU:n alueelle. Vuoden 2023 tapahtumista päätetään tapauskohtaisesti. Rahoitus tapahtumiin osallistumiseen haetaan yhdessä kumppanien kesken.

Inarin kunta on mukana Leader- ja ns. Kalaleader -toiminnoissa yhteistoimintasopimusten mukaisesti rahoituskahdella 2022–2027.

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu vuosittain vaihtelevaan hankerahoitukseen, avustuksiin sekä pieniin markkinointituottoihin kuten tapahtumien ja mainoskampanjoiden yritysmaisuusuuksiin. Hankerahoituksen osuus vaihtelee riippuen siitä mille ja minkä suuruusluokan hankkeille saadaan rahoituspäätös. Hankerahoitus on kunnan ulkopuolelta tulevaa toimintatuloa ja perustuu aktiiviseen kunnan elinvoiman ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Vuonna 2023 yritys- ja kehittämispalveluissa jatkuu kolme jo käynnissä olevaa hanketta: Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa, Saariselän maastopyöräilyn lähialueireittien suunnitteluhanke sekä Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan.

Vuodelle 2023 on myös haettu ”Tiedolla johtaminen osaksi strategista päätöksentekoa” –hanke, jossa muun muassa päivitetään kuntamme tilastot ajan tasalle ja luodaan malli ja ohjeet tilastojen pitämiseksi ajan tasalla myös jatkossa. Hankkeen keräämää tietoa voidaan hyödyntää toisessa suunnitteilla olevassa ”Invest in Inari” –kuntamarkkinointihankkeessa, jossa Inari tuodaan esille kiinnostavana paikkana asua, elää ja yrittää. Uusia hankkeita suunnitellaan tarvittaessa kunnan tai yritysten tarpeiden pohjalta.

Yritys- ja kehittämispalvelut ovat mukana muiden ulkopuolisten hankehallinnoijien kuten Lapin liiton, Lapin yrittäjät ry:n, Lapin Ammattikorkeakoulun ja Leader Pohjoisin Lappi ry:n hankkeissa kuntarahoitusosuudella, partnerina tai ohjausryhmän jäsenenä. Vuonna 2023 Yritys- ja kehittämispalveluissa työskentelee vakituisesti neljä henkilöä ja vaihtelevasti 3-5 hanketyöntekijää.

Tehtävät:

Inarin kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan elinvoimajaoston tehtävät ovat:

1. elinkeino- ja työllisyyspoliittisten linjausten valmistelu kunnanhallitukselle.
2. elinkeino- yritys- ja koulutuspalveluiden kehittämisen ohjaus.
3. kehittämishanketoiminnasta vastaaminen sekä kansainvälisen toiminnan ohjaus.
4. kunnan näkyvyyden edistäminen, sisältäen markkinoinnin.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	285	186	165		165	140	84,55 %
Toimintakulut	- 1 099	- 992	- 1 178		- 1 178	- 996	84,52 %
Toimintakate	- 814	- 806	- 1 013		- 1 013	- 856	84,51 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 115	- 144	- 120

Talousarvion toteutuminen:

Yritys- ja kehittämispalveluiden vuoden 2023 toimet perustuivat Inarin kunnan elinvoima 2019–2025 -ohjelmaan. Elinvoimaohjelman kärjet ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Tavoitteet toteutuivat pääosin. Kunnanhallituksen elinvoimajaosto piti kertomusvuoden aikana 7 kokousta ja käsitteli 54 asiaa. Elinvoimaohjelman päivitystä aloitettiin loppuvuodesta.

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu vuosittain vaihtelevaan hankerahoitukseen sekä tapahtumien ja mainoskampanjoiden yritysosuuksiin. Toimintamenot liittyvät elinvoiman kärkitoimenpiteiden toteuttamiseen. Budjetissa oli varattu määrärahaa myös hallintokuluille sekä sitomattomille määrärahoille.

Yrittäjän Inari

Vuonna 2023 Inariin on perustettu 60 yritystä ja yritysten kokonaismäärä on 873 (Hakosalo yritystietokanta). Yrityskoulutuspuolella palveluina olivat mm. oppisopimuskoulutustuen myöntäminen. Yritysrahoitustilaisuuksia järjestettiin yhteistyössä Team Finland verkoston kanssa ja alkaville yrityksille tarjottiin yritysneuvontaa. TE-toimiston kanssa järjestettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä rekrytointitilaisuus. Yrityksiä tuettiin nuorten kesätyöllistämisessä, järjestettiin Yrittäjänpäivä ja toteutettiin uusi elinkeino esite, jossa yritykset ovat osallisina.

Saavutettava Inari

Yrityspalvelujen henkilöstö osallistui lentoliikenneyhteyksien ja muiden liikkumispalveluiden kehittämiseen yhteistyössä maakunnallisten toimijoiden kanssa, sekä Puolassa järjestettyyn Routes Europe 2023 - tapahtuma. Yrityspalveluissa vastattiin asiointiliikenteestä sopimusten mukaisesti reiteillä Laanila-Ivalo, Nellim-Ivalo ja Nitsijärvi-Näätämö. Inarin kunta tuki myös ns. skibussi toimintaa välillä Ivalo-Saariselkä ja Inari-Saariselkä. Asiointiliikenteeseen on mahdollisuus hakea valtiontukea enintään 50 %. Vuonna 2023 Ivalon lentoasemalle saapui 113 000 lentomatkailijaa. Suoria lentoja tuli Charter-lentojen lisäksi Frankfurtista ja uusina reitteinä Pariisista sekä Dusseldorfista. Vuonna 2023 Inari-Saariselkä-matkailualueella oli yhteensä 766 000 yöpymistä (edellisenä vuonna 533 000). Kansainvälisistä asiakkaista eniten oli englantilaisia, ranskalaisia, saksalaisia ja alankomaalaisia.

Arktinen Inari

Matkailutoimintaa on kehitetty hankkimalla ostopalveluna alueen matkailumarkkinointia Lapland North Destination Oy:ltä. Lisäksi hankittiin asiantuntijaselvitys alueellisen matkailuorganisaation toimintamallista FlowHouse Oy:ltä. House of Lapland Oy:n toiminnassa osallistuttiin viestintä-, markkinointi- ja elinvoimaryhmiin. Spirit of Inari -matkailutapahtumaa ei järjestetty, koska oli samalle kohdeyleisölle suunnattu Lapin Matkailuparlamentti järjestettiin Inarissa.

Yritys- ja kehittämispalveluilla on ollut sopimus Metsähallituksen kanssa Inarin kunnan matkailuneuvontatyöstä, jota on toteutettu Saariselällä, Ivalossa ja Inarissa. Metsähallituksen esittämänä yhteistyösopimus lakkautettiin vuoden 2023 lopussa Ivalon ja Saariselän toimipaikoista. Inarin osalta neuvottelut ovat kesken. Leader Pohjoisin Lappi ry:lle myönnettiin kuntarahoitusta, jota Leader käytti edelleen yritysten ja yhdistysten hankkeiden kuntaosuuksien kattamiseksi. Myös Kalaleaderiin osallistuttiin kuntarahoituksella.

Yritys- ja kehittämispalvelut osallistuivat Ivalon, Inarin ja Saariselän jouluilmeiden toteutukseen. Inarin kylien edustajille järjestettiin tilaisuus, aloitettiin kyläkerroksia ja alettiin valmistella Leader-hanketta kylien pienten investointien tueksi. Avustuksia myönnettiin tapahtumien tueksi ja markkinointinäkyvyyttä vastaan. Hankkeet

-Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää -hanke 1.1.2022 – 30.9.2023. Hankkeessa toimii kokoaikainen hanketyöntekijä. Päätapahtumana Sustainable Tourism in the Artic -seminaari Sajoksessa.

Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan -hanke päättyi.

Kalastajan matkassa. Matkailusta lisätuloja Inarin kaupallisille kalastajille -hanke sai rahoituspäätöksen, mutta hanketoimia ei aloitettu 2023 aikana.

Inari-Saariselkä -alueen reitit kartalle -hanke 1.5.2023-31.3.2024. Ostopalvelutuottajana Allegra Nordics Oy

Gengreen, Interreg Aurora hanke (hakijana Helsingin yliopisto) sai rahoituspäätöksen ja toiminta alkaa vuonna 2024.

Haettu rahoitusta Saariselän maastopyöräilyn lähialueittien investointihankkeelle. Päätöstä ei saatu vuoden 2023 aikana.

Smart Access Inari - inklusiivisuuden ja digitaalisuuden kehittäminen matkailupalveluissa -hanke ei saanut rahoitusta

Rahoitusta ei myönnetty seuraaville hankeideoille:
Tiedolla johtaminen ja strategisen johtamisen työkalut -hanke
Invest in Inari

Kansainvälisyys

Kansainvälisyyttä edistettiin hanketoimintojen ja matkailun kehittämisen myötä. Latviasta Madonan kunnasta kävi vierailuryhmä tutustumassa Inariin ja kunnassa toteutettuihin uusiin ideoihin. Kirkkoniemi konferenssiin osallistui elinvoimajaoston jäseniä ja Lapin polku- hankkeessa osallistuttiin tutustumismatkalle Alpeille.

Henkilöstö

Vakituista henkilöstöä yritys- ja kehittämispalveluissa olivat vuonna 2023 elinkeinojohtaja (nimike muutettiin kehitysjohtajaksi), kansainvälisten asioiden koordinaattori, kehittämiskoordinaattori ja yritysneuvoja. Elinkeinojohtajan tehtävät hoidettiin sisäisin järjestelyin alkuvuoden ajan ja uusi kehitysjohtaja aloitti työn syyskuun alussa. Yritysneuvoja irtisanoutui loppuvuodesta ja kv-asioiden koordinaattorin tehtävää ei oltu täytetty eläköitymisen jälkeen.

Talouden toteutuminen

Talousarvion alittuminen kohdistui suurimmaksi osaksi henkilöstömenoihin, mutta osaksi myös toteutumattomiin tai viivästyneisiin hankkeisiin sekä toteutumattomiin toimiin. Toimintakate oli 84,5 %. Kate alittui 156 837 €. Henkilöstökuluissa säästöä kertyi vakinaisten kuukausipalkoista, koska kaikki paikat eivät olleet koko vuotta täytettyinä. Tapahtumia ja koulutuksia ei myöskään järjestetty suunnitellussa mittakaavassa johtuen henkilöstöresursseista.

Tavoitteiden toteutuminen:

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus osallistua harrastus- ja liikuntatoimintaan.	Hyvinvointipäivä järjestetään yhteistyössä vapaa-aikatoimen, järjestöyhdyshenkilön ja nuorisovaltuuston kanssa, jotta tapahtumassa saadaan tuotua lapsille ja nuorille suunnattua harrastustoimintaa esiin	Toteutui. Toteutettiin yrittäjävetoisesti.
Edistetään Inarin veto- ja pitovoimaa lisäämällä asuntoja, monipuolistamalla elinkeinorakennetta ja	Lisätään Inarin alueen asuntotuotantoa houkuttelemalla yksityistä asuntotuotantoa (Invest in Inari -hankkeen toimenpiteet), edunvalvonnalla ARA:n korkotuetun asuntorakentamisen saamiseksi Inariin ja/tai	Toteutui. Järjestettiin yhteistyössä teknisen osaston kanssa asuntoilta.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

parantamalla yritystoiminnan tiedolla johtamista	kunnan omama asuntotuotantona (Inarin Kiinteistöt Oy)	
	Elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja uuden yritystoiminnan saaminen Inariin Invest in Inari – yrittäjäksi Inariin -hankkeen toimenpiteillä, mm. tiedotusmateriaalit, toimintamalli, jolla yrittäjiä lähestytään, yritysten kontaktointi	Ei toteutunut. Hanke ei saanut rahoitusta.
	Kehitetään yritys- ja kehittämispalveluiden tietotarjontaa Tiedolla johtaminen Inarin kunnan elinvoiman moottoriksi-hankkeen toimenpiteillä: nykytila-analyysi, tietoperustan ja -portaalin luominen, koulutukset	Ei toteutunut. Hanke ei saanut rahoitusta.
Työllisyyspalveluilla on toimivat rakenteet ja käytännöt	Varaudutaan TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2025.	Toteutui. Yritysneuvoja osallistunut verkostotapaamisiin.
	Luodaan toimivat ja kirjatut työllisyyden edistämisen rakenteet ja käytännöt yhteistoiminta-alueelle.	Toteutui. Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue muodostettiin.
Inarin alueen matkailun ja kunnan toiminnan kehittäminen kestävän kehityksen näkökulma huomioiden.	Toteutetaan kestävä matkailua ja digitaalista vastuullisuus Pohjois-Lapissa -hankkeen toimenpiteet, hyvien käytäntöjen ottaminen osaksi pysyvää toimintaa.	Toteutui.
	Toteutetaan VÄLKYY -vähähiilisuuden ja taloudellisesti kestävän kehityksen edistäminen Lapin matkailussa -hankkeen toimenpiteet, hyvien käytäntöjen ottaminen osaksi pysyvää toimintaa.	Kesken.
	Selvitetään Lapin Liiton "Tehemmä yhdessä ilmastotyötä" -hankkeen puitteissa Hinku-verkoston liittymisen mahdollisuus.	Toteutui. Kunnanhallitus päätti, ettei liitytä tässä vaiheessa.
Saamelaisten perinteisten elinkeinojen vahvistamisen osana kunnan monipuolista elinkeinorakennetta	Tiivistetään yhteistyötä kunnan ja saamelaiskäräjien välillä ja etsitään yhdessä uusia keinoja saamelaisten perinteisten elinkeinojen vahvistamiseen osana kunnan elinkeinorakennetta.	Toteutui. Työ aloitettu kunnan ja saamelaiskäräjien yhteistyöpalaverilla.

3.3 ELÄKEMAKSUT

Toiminta-ajatus:

Entisen eläkemenoperusteisen maksun tilalle tulee v. 2023 lukien kuntakohtainen tasausmaksu. Tasausmaksu jaetaan hyvinvointialueiden ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on niiden osuus julkisten alojen eläkelain 85 ja 86 §:ssä tarkoitetuista työansioista lain voimaantullessa. Keva on käyttänyt alustavana ennusteena sitä, että kuntiin jää 45 % palkkasummasta ja hyvinvointialueille 55 %.

Tehtävät:

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluva eläkemaksuvelvoite.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot		2				7	0,00 %
Toimintakulut	- 339	- 330	- 153		- 153	- 127	83,02 %
Toimintakate	- 339	- 328	- 153		- 153	- 121	78,77 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 47	- 22	- 17

Talousarvion toteutuminen:

Tavoite maksuvelvoitteesta toteutui. Vuoden 2023 alusta velvoite on suoritettu KEVA:n vahvistamana *tasausmaksuna*. Vuodelle 2023 maksu oli arvioitu KEVA:n ilmoituksen mukaan 529 589 euroa. Inarin kunnan osuus tasausmaksusta toteutui 497 177 euroa. Maksu on vyörytetty varsinaisille palveluluokille sivistystoimeen, tekniseen toimeen (3,5 % palkkasummasta) ja loput kunnanhallituksen alaiseen eläkemenokohtaan.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Eläkemaksuvelvoite	1. Turvataan velvoitteen täyttyminen	1.1 Huolehditaan vuosittain velvoitteen täyttymisestä	Toteutui.

3.4 KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖHANKKEET

Toiminta-ajatus:

Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden, toimialojen yhteisiin avustuksiin ja muihin kehittämisen- ja yhteistyöhankkeisiin valtuuston hyväksymän elinvoimaohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Tehtävät:

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen, laaditun käyttösuunnitelman perusteella.

Määrärahasta maksetaan toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa). Määrärahaan sisältyvät toimialojen yhteiseen avustushakuun (90 000 euroa), Osuuskunta Lumimuutoksen avustus (15 000 euroa), Saariselän reitistöjen ylläpito (20 000 euroa), SM hiihtokisojen lupamaksu SHL:lle (25 000 euroa) sekä Ivalojoen sillan turvallisuuden parantaminen Ely –keskuksen kanssa (kunnan osuus 100 000 euroa).

Määrärahaan sisältyy myös yleiskaavoituksesta aiheutuvat kulut (20 000 euroa) sekä kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti (26 000 euroa). Lisäksi määrärahaa on varattu yksityisteiden kunnossapidon tukemiseen (kunnan osuus 20 000 euroa/v) sekä kuntarajat (Enontekiö, Inari, Sodankylä ja Utsjoki) ylittävän Lapinpolku –reitien suunnittelun kuntaosuuteen vuodelle 2023 (5 024 euroa). Irrotusmäärärahaa on varattu 30 000 euroa ennalta suunnittelemissa menoihin. Tulot muodostuvat pääosin maanmyyntivoitoista.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	278	212	231		231	587	254,86 %
Toimintakulut	- 165	- 210	- 401	- 30	- 431	- 312	72,39 %
Toimintakate	112	2	- 171	- 30	- 201	275	-137,36 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	0,24	- 28,14	38,66

Talousarvion toteutuminen:

Suunnitellut hankkeet toteutuivat pääosin. Ivalojoen sillan turvallisuuden parantamishanke Ely -keskuksen kanssa jäi toteutumatta. Ely -keskus ei lähtenyt hankkeeseen mukaan. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ylittyivät reippaasti arvioon nähden. Voittoja maanmyynneistä kertyi 0,360 milj. euroa arvioitua enemmän, kertymän ollessa yhteensä n. 0,586 milj. euroa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kuntastrategia ja elinvoimaohjelma	1. Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen kehittämis- ja yhteistyöhankkeissa	1.1 Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Käyttösuunnitelman mukaiset tavoitteet pääosin toteutuivat.

3.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät:

Inarin kunnan hallintosäädännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

- Perustusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
- Perustusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
- Lukiolain mukainen lukiokoulutus
- ammatillinen koulutus
- vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
- kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
- varhaiskasvatus
- koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	2 542	3 005	2 770		2 770	2 996	108,16 %
Toimintakulut	- 18 752	- 19 762	- 20 828	- 1 477	- 22 305	- 22 530	101,01 %
Toimintakate	- 16 210	- 16 757	- 18 058	- 1 477	- 19 535	- 19 534	100,00 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 2 115,7	- 2 716,85	- 2 749,5

Talousarvion toteutuminen:

Sivistystoimen talousarvio on haetun talousarvion muutoksen myötä toteutunut 100 %. Vuoden toteutuksessa haastetta toivat kustannusten nousu, mikä näkyi erityisesti ostoissa, sekä varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannuksen nousu johtuen lakimuutoksesta ja vuorohoidon tarpeen kasvusta. Henkilöstökulut olivat merkittävästi edellisvuotta korkeammat ja sijaisia jouduttiin käyttämään.

Tavoitteiden toteutuminen:

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Esteetön ja turvallinen asumis-, kasvu- ja liikuntaympäristö	Jänkkävaaran alueen kehittäminen ympärivuotisuutta parantaen yhteistyössä teknisen toimen kanssa.	Alueen kehittäminen on jatkunut hankkeen osalta ja sitä jatketaan edelleen.
	Ulkoliikuntapaikkojen huolto säännölliseksi, jolloin niiden käyttö on turvallista.	Yhteistyö teknisen toimen kanssa on ollut edistyvää. Liikuntapaikkojen hoidon henkilöstöresurssia on saatu lisättyä.
Yhteisöllisyyden lisääminen, yhdessä tekeminen ja osallisuuden edistäminen	Verkkopohjaisten palveluiden kehittäminen ja vakiinnuttaminen/Varhaiskasvatus, vapaa-aika, kulttuuri, kirjasto, kansalaisopisto	Verkkopohjaisia toimintoja ja kuulemismuotoja on otettu käyttöön enenevässä määrin.
	Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Kulttuurikasvatussuunnitelma käynnissä.
	Osallistuminen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimiseen, vastuuhenkilönä kunnan hyvinvointikoordinaattori	Ei ole edennyt.
Syrjäytymisen ehkäiseminen ja sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen	Yhteistyöasiakirjan laatiminen/vapaa-aikatoimi osallisena	Ei ole edennyt.
	Lasten ja nuorten monipuolisen kerhotoiminnan kehittäminen Harrastamisen Suomen mallin kautta.	Toimintaa on arvioitu ja kehitetty ja työ jatkuu.
	Toimivien kanavien rakentaminen hyvinvointialueen kanssa	Työ aloitettu ja se jatkuu,
Kunnan ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen muuttuvassa ympäristössä	Kyselyt eri aiheista lapsille ja nuorille/ koululaisille	On toteutettu koskien harrastustoimintaa, terveyttä ja hyvinvointia.
	NuVan toiminnan kehittäminen perustetun toimintakassan osalta	Käynnistetty,
Liikunnan lisääminen	Voimaa vanhuuteen ohjelma, vertaisohjattu	Käynnissä.

kohderyhmälle sopivalla tavalla	liikkuminen, päivätanssit/ vapaa-aikatoimi	
	Kansalaisopiston liikuntaryhmät työikäisille	Toteutettu ja käynnissä.
	Lasten ja nuorten monipuolisen kerhotoiminnan kehittäminen Harrastamisen Suomen mallin kautta.	Toimintaa on arvioitu ja kehitetty ja työ jatkuu.
Terveysneuvontaa kaikenikäisille	Terveys- ja liikuntaneuvonnan huomioiminen erityisryhmien palveluohjauksen suunnittelussa /Vapaa-aikatoimi	Käynnistetty.

3.5.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lapsen osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään ja opiskeluun.

Tehtävät:

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lakisääteisen (subjektiivisen) varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Kunnallista lakisääteistä varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (Inarissa suomen- ja saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Varhennettua esiopetusta järjestetään tarvittaessa viisivuotiaille lapsille päiväkodeissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea maksetaan Kelan toimesta alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille. Inarin kunta maksaa harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää alle 2-vuotiaille lapsille sekä sisaruksille kunnan päättämin ehdoin.

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon ja Severtijärven kielipesässä. Inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon kielipesässä sekä Inarissa kahdessa kielipesässä. Koululaisten hoitoa järjestetään kunnan päättämin ehdoin 1-2. lk oppilaille, jotka tarvitsevat vuoroa tai erityistä tukea sekä 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Koululaisten hoito ei ole lakisääteistä ja sitä myönnetään määrärahojen puitteissa kalenterivuosi kerrallaan.

Varhaiskasvatus toteutetaan Opetushallituksen 1.3.2022 uudistuneiden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja Sivistyslautakunnan hyväksymän Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman 1.8.2022 mukaisesti. Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uudistettiin vastamaan varhaiskasvatuslain muutoksia.

Varhaiskasvatussuunnitelmia päivitetään huoltajien ja henkilöstön palautteiden pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksiköiden toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa vuosien 2021-2023 aikana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun, johon Inarin kunta (Saariselän päiväkotia) osallistuu verrokkikuntana. Verrokkikunnassa vastataan kokeiluun liittyviin tilastokyselyihin sekä osallistutaan lapsia koskevaan seurantatutkimukseen. Seurantatutkimuksessa arvioidaan 5-vuotiaiden lasten kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja hyvinvointia kolmena peräkkäisenä syksynä vuosina 2021, 2022 ja 2023. Varhaiskasvatus osallistuu yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja ruokapalvelu-liikelaitoksen kanssa vuosina 2022-2023 ruokakasvatuksen kehittämishankkeeseen; Kokoava - kokonaisvaltaista ruokakasvatusta varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen - hankkeen toimenpiteiden mukaisesti. Hankkeen tarkoituksena on jalkauttaa ruokakasvatuksen toimintamalleja, vahvistaa ruokakasvatuksen sisältöosaamista ja pedagogista ammattitaitoa sekä kehittää yhteistyötä perheiden kanssa Neuvokas perhe- ruokakasvatustoimintamallin kautta.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa yhteistyössä saamenkielistä varhaiskasvatusta tarjoavien kuntien ja saamelaiskäräjien kanssa saamenkielisen varhaiskasvatuksen arviointityökalun pilottihankkeen. Arviointityökalu liitetään tulevaisuudessa osaksi Valssi-laadunarviointijärjestelmää, jonka avulla arviointia voidaan toteuttaa paikallisella tasolla ja jonka kautta Karvi tulevaisuudessa toteuttaa ulkoiset arvioinnit.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Koltan- ja inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään resurssien mukaan valtionapurahoituksen (85 %) avulla. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelua ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	1 008	1 098	946		946	687	72,63 %
Toimintakulut	- 4 566	- 4 802	- 5 028	- 600	- 5 628	- 5 583	99,21 %
Toimintakate	- 3 558	- 3 704	- 4 082	- 600	- 4 682	- 4 896	104,58 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 525,6	- 657,1	- 688,15

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Todelliset hoitopäivät	32 821	35 000	35 119
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12	236	235	220
- joista ostopalvelut/lapsia 31.12	0	0	0
- joista vuorohoidossa	54	60	41
Lapsia esiopetuksessa (Saariselän pk)	5	3	4
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	39	40	35
- joista kotihoidon kuntalisän saajat/ka	30	22	17
- joista yksityisen hoidontuen saajat/ka	0	0	0

Talousarvion toteutuminen:

Lapsen äidinkielen mukainen suomen- tai saamenkielinen varhaiskasvatuspaikka on järjestetty kaikille alle kouluikäisille lapsille pääsääntöisesti lain edellyttämässä aikataulussa. Inarin- ja koltansaamen kielipesätoiminnassa on ollut mukana myös muutamia äidinkielisiä lapsia/yksikkö. Harkinnanvaraista (e-lakisääteistä) koululaisten vuoro- ym. hoitoa ei ole voitu tarjota entisessä laajuudessa henkilöstöpulan vuoksi. 1-2 lk. koululaisten vuorohoitoa ja 1 lk. lasten loma-ajan hoitoa kunnan päättämin ehdoin on vuonna 2023 järjestetty vain erityisistä syistä johtuen, mikäli henkilöstöä on ollut riittävästi ja hoitopaikoissa on ollut tilaa. Inarin kunnassa on järjestetty tarvittaessa myös tilapäistä vuorohoitoa, mikäli varhaiskasvatuspaikoissa on ollut tilaa. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve on vaihdellut matkailusesongin mukaan jopa kuukausittain painottuen talvisesonkiaikaan. Lasten hoitotarpeet ovat useimmiten äkillisiä ja vuorohoitotarve vaihtelevaa. Lasten hoitopäivien määrä kasvoi vuoteen 2022 verrattuna. Säännöllistä vuorohoitoa tarvitsevien lapsia oli yhteensä 41 (tilanne 31.12.23). Vuorohoitolapsista yöhoitoa tarvitsi yhteensä 9 lasta. Lasten kotihoidontuen kuntalisän saajien määrä väheni hieman vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna.

Inarin päiväkodissa toimittiin edelleen väistötiloissa kolmessa eri omakotitalossa. Väistötiloissa toimiminen on vaatinut enemmän henkilöstöresursseja kuin normaalisti. Määräaikaisia työntekijöitä on palkattu lähinnä vuorohoidon tarpeeseen sekä sijaisiksi, joita on tarvittu edelleen useimmissa yksiköissä keskimääräistä enemmän erityisesti flunssaepidemioiden jatkumisen vuoksi sekä lasten tuen tarpeen kasvusta johtuen.

Vuonna 2023 henkilöstöpula, sijaispula sekä henkilöstön vaihtuvuus on jatkunut edelleen. Henkilöstön rekrytointi, perehdyttäminen sekä päätöksenteko on vaatinut paljon lisätyötä ja työaikaa sekä hallinnossa että varhaiskasvatusyksiköissä. Varhaiskasvatuspalvelujen lakisääteinen järjestäminen ja turvaaminen muuttuvissa tilanteissa on kyetty edelleen pääosin toteuttamaan oikea-aikaisen rekrytoinnin ja joustavan, työhönsä sitoutuneen henkilöstön avulla. Henkilöstöä on siirretty tarvittaessa tilapäisesti yksiköstä sekä ryhmästä toiseen äkillisten tilanteiden niin vaatiessa. Vuonna 2023 on ollut eniten henkilöstöpulaa edelleen saamenkielisistä työntekijöistä sekä sijaisista erityisesti kielipesissä ja sivukylissä.

Saariselän päiväkotitoiminta osallistui vv. 2021-2023 valtakunnalliseen viisivuotiaiden lasten esiopetuskokeiluun verrokkikuntana. Esiopetuskokeilussa osallistuttiin tilastoinnin lisäksi lapsia koskevaan seuranta tutkimukseen. Yhteistä kyselyä yksiköille Vasutavoitteiden toteutumisesta vuonna 2023 ei tehty, mutta tavoitteet päivitettiin yhteistyössä henkilöstön kanssa seuraavalle 3 vuodelle. Lasten kasvuilmapiirin ja työilmapiirin kehittämistä jatketaan ja lisätään konkreettisia toimenpiteitä. Jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä/tiimissä on arvioitu säännöllisesti lasten ryhmävasujen toteutumista huomioiden varhaiskasvatuksen yhteiset tavoitteet ja painopistealueet mm. kielten rikas maailma, luonto- ja ympäristökasvatus ja liikunta.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sähköiset varhaiskasvatuksen hakemuslomakkeet saatiin otettua käyttöön vuonna 2023. Sähköisen järjestelmän uudistus on kesken ja jatkuu vuodelle 2024.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat muutetun talousarvion 2023 mukaan yhteensä 5 583 401,61 € (99,2 %) ja toimintatuotot 687 166,29 € (72,6 %). Toimintakate oli 104,6 %. Huomioitavaa vuonna 2023 on, että toimintatuotot alittuivat lähes 259 000 euroa, koska kielipesien valtionavustuksia vähennettiin aikaisemmasta 85 % mukaisesta avustuksesta huomattavasti. Valtionavustusten määrästä saatiin päätös vasta huhtikuussa 2023. Inarin kunta teki päätöksestä valituksen, mutta siihen ei saatu muutosta. Lisäksi asiakasmaksutulot vähenivät, koska 1.3.2023 alkaen tuli voimaan asiakasmaksulakiuudistus, joka ei ollut tiedossa ennen talousarvio- ja kuntasuunnitelman hyväksyntää.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Lasten tuen järjestäminen kolmitasoisien mallin mukaan	1. Lasten tuen ja henkilöstöresurssien oikea-aikainen ja -laajuinen kohdentaminen tukea tarvitseville lapsille	1.1 Yleisen tuen tavoitteiden toteutumisen seuranta, vasukirjaukset	Toteutui
		1.2 Lasten pedagogisten selvitysten määrä	Toteutui Vuonna 2023 on tehty 31 lapsen pedagogisista selvitystä/arviota.
		1.3 Tehostetun ja erityisen tuen päätökset	Toteutui Vuonna 2023 on tehty 43 viranhaltijapäätöstä lapsen tehostetun tai erityisen tuen järjestämisestä, muutoksesta tai sen päättymisestä.
		1.4 Varhaiskasvatuksen erityisopettajan opetus ja pedagogisten suunnitelmien toteutus	Toteutui Päiväkodin kahdessa lapsiryhmässä on toteutunut päivittäinen erityisopetus. Vuonna 2023 kiertävä erityisopettaja on antanut konsultoinnin ja ohjauksen lisäksi osa-aikaista viikoittaista erityisopetusta Inarin kunnan eri yksiköissä 19 lapselle.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

		1.5 Henkilöstön kelpoisuus	Toteutui (pääosin) 31.12.2023 tilanteen mukaan varhaiskasvatuksen vakinaisista/määräaikaisista työntekijöistä 84 % täytti tehtävään vaadittavat kelpoisuusehdot.
	2. Kasvuilmapiiri tukee lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Turvallinen ja myönteinen ilmapiiri	2.1 Itsearviointi, kansalliseen arviointiin osallistuminen	Kesken Varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin vuonna 2023 yhteinen koulutus hyvästä työilmapiiristä, johon sisältyi myös itsearviointia. Kansallisen arviointikeskuksen Karvin/Saamelaiskäräjien pilottihanke ei jatkunut kielipesissä enää vuonna 2023.
		2.2 Kysely yksiköille tavoitteiden toteutumisesta	Ei toteutunut
Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen	3. Varhaiskasvatuksen toiminnassa painotetaan kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana	3.1 Toimintakertomus	Toteutui Lasten ryhmävasut ja niiden seuranta ja arviointi
Joustavat, oikea-aikaiset ja muutoskykyiset palvelut	4. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti	4.1 Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa - järjestelyaika 4 kk, kiireellisessä tilanteessa 2 vk)	Toteutui Lakisääteiset varhaiskasvatuspaikat on pääsääntöisesti kyetty järjestämään lain edellyttämässä aikataulussa.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	5. Muutoskykyinen organisaatio ja riittävä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen.	5.1 Henkilöstön rakenne ja määrä / lasten määrä, ikä oikeassa suhteessa henkilöstön määrään.	Toteutui (pääosin) Muutamia kertoja on jouduttu rajaamaan lasten hoitoaikoja/hoitopäiviä henkilöstöpulan vuoksi.
	6. Sähköisen asiointin kehittämisen jatkaminen ja tarvittavien ohjelmien käyttöönotto; sähköiset varhaiskasvatushakemukset ja -päätökset, Wilma, Läsna-sovellus	6.1 Hakemusten määrä ja käsittelyajat	Kesken Vuonna 2023 lasten varhaiskasvatuspäätöksiä tehtiin yhteensä 354.

3.5.2 Esi- ja perusopetus

Toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenäisenä, kanssaihmissä ja ympäristöönsä arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan kolmessa koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon koulussa, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
3. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielillä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät:

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	1 056	1 390	1 049		1 049	1 610	153,46 %
Toimintakulut	- 10 139	- 10 327	- 10 662		- 10 662	- 11 056	103,70 %
Toimintakate	- 9 082	- 8 937	- 9 613		- 9 613	- 9 446	98,26 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas			
Esiopetus	- 81,84	- 84,91	- 75,2
Perusopetus	- 1 154,38	- 1 349,2	- 1 325,29
Iltapäivätoiminta	- 45,65	- 37,66	- 51,93

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvion toteutuminen on esi- ja perusopetuksen välillä sisäisesti hieman elänyt. Oppilasmäärä on vähenevä, mutta valtionapuun perustuva kustannusneutraali saamenopetus on lisääntynyt. Iltapäivätoiminnan kokonaisuudessa näkyy myös kesäkerhon kustannuksissa, mikä on lisännyt kuluja iltapäivätoiminnassa, mutta vastaavasti vähentänyt tarvetta varhaiskasvatuksen kesäaikaisessa hoidossa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen	1. Opetusmenetelmien kehittäminen, opetussuunnitelman toteuttaminen	1.1 Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin ohjaaminen	Opiskelijoista peruskoulun päättötodistuksen sai 70 oppilasta, 100 % koulunsa päättävistä ja he kaikki ohjautuivat jatko-opintoihin.
Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö	2. Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, työssä tukeminen	2.1 Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi	Arviointi toteutettiin keväällä 2023. Aiheena oli Opetusmenetelmät ja kouluviihtyvyys, työmuotojen monipuolisuus, oppilaiden kouluviihtyvyyden heikkenemisen syyt, pohjana kouluterveyskysely 2021. Arvioinnin tulokset käsiteltiin sivistyslautakunnassa.
		2.2. Opettajien kelpoisuutta tarkastellaan vuosittain	Tavoite oli opetustoimen henkilöstön kelpoisuus 100 %. Henkilöstön kelpoisuusvaade toteutui tilastointipäivänä 20.9.2023 93%:sti,.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Terveet ja turvalliset koulujen tilat	3. Opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	3.1 Päätökset koulurakentamisesta	Inarin koulun rakentamiseen liittyvät päätökset tehtiin vuoden 2023 aikana. Sevettijärven koulun lisärakennukseen liittyvät päätökset siirtyivät vuodelle 2024.
		3.2 Eri toimijoita osallistetaan rakentamiseen	Inarin koulun suunnittelussa osallistettiin oppilaita, henkilöstöä, yhteisöjä ja kyläläisiä. Rakentamisvaiheessa projektiryhmään osallistuu henkilöstön edustajia. Sevettijärven lisätilan suunnittelussa on osallistettu henkilöstöä ja tiloissa toimivia yhteistyökumppaneita, kuten Saamelaisalueen koulutuskeskusta ja kyläyhteisöä.
Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	4. Opettajien virkojen määrän sopeuttaminen rakenteellisiin muutoksiin	4.1 Opettajien virat/oppilas	Oppilaiden määrän suhde opettajiin on 8,5 oppilasta opettajanvirkaa kohden. Uusia virkoja on avattu lähinnä saamenkieliseen ja saamenopetukseen.

3.5.3 Lukio-opetus

Toiminta-ajatus:

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa sekä paikkaansa maailmassa. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät:

Lukiokoulutus tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin. Lukio-opiskelu antaa opiskelijoille opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Ivalon lukiossa tuetaan nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi siten, että heille tarjotaan mahdollisuus opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	42	67	62		62	67	108,20 %
Toimintakulut	- 1 012	- 1 113	- 1 241		- 1 241	- 1 274	102,66 %
Toimintakate	- 970	- 1 045	- 1 179		- 1 179	- 1 207	102,37 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/Asukas	- 149	- 168	- 169

Talousarvion toteutuminen:

Vuonna 2023 Ivalon lukiosta valmistui yhteensä 20 ylioppilasta. Heistä 85 % suoritti toisen kotimaisen kielen kokeen, 100 % englannin pitkän oppimäärä kokeen ja 95 % matematiikan kokeen. Matematiikan kokeiden suorittajista 63,16 % osallistui pitkän oppimäärän mukaiseen kokeeseen ja 36,84 % lyhyen oppimäärän mukaiseen kokeeseen. Reaaliaineista suosituimpia olivat historia (50 %), fysiikka (35 %) ja yhteiskuntaoppi (30 %). Seuraavina tulivat psykologia ja terveystieto (20 %), kemia (15 %), sekä biologia ja maantiede (10 %). Kokelaista 15 % suoritti espanjan kielen lyhyen oppimäärän mukaisen kokeen. Muissa aineissa oli vain yksittäisiä kokeen suorittajia.

Vanhan opetussuunnitelman mukainen lukion oppimäärä sisälsi vähintään 75 kurssia. Vuoden 2023 ylioppilaat suorittivat keskimäärin 77,95 kurssia.

Syksyn laskentapäivänä 20.9.2023 Ivalon lukiossa oli kirjoilla 74 opiskelijaa.

Ivalon lukion toteuma vuonna 2023 oli 102,37 %. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita aloitti odotettua enemmän ja pakollisten opintojaksojen opetus täytyi järjestää heille kahdessa ryhmässä. Tämä nosti opettajien opetustuntimääriä. Myös oppimateriaalia eli oppikirjoja ja sähköisiä lisensejä oli hankittava laskettua enemmän.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen	1. Aktiivinen ja osallistuva kansalainen	1.1 Seuranta hyvinvoinnin kehittymisestä esim. palautekyselyt opiskelijoille	Kouluterveyskyselyn tulosten käsittely. Tulosten hyödyntäminen yhteisöllisessä opiskeluhollossa.
Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto	2. Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto	2.1 Seuranta uuden opetussuunnitelman käyttöönottamisesta esim. kyselyt opiskelijoille	Opiskelijoiden säännöllisesti tekemä itsearviointi ja opintojaksopalaute eri opintojaksojen toteutumisesta.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Opettajien osallisuus	3. Opettajien osallisuuden uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa	3.1 Opettajien kokemukset opetussuunnitelman käyttöönottamisesta, osaamisen jakaminen	Opiskelijoiden palautteiden pohjalta opettajakunta on keskustellut säännöllisesti opetussuunnitelman toteutumisesta.
Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	4. Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen koko Ivalo alueella	4.1 Tarvittavat virat/koulu	Ivalon lukion opettajista yhä useampi opettaa myös peruskoulussa. Näin opettajien osaamista voidaan hyödyntää laajemmin.
Opetustoiminnan aloittaminen ja kehittäminen koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteessa	5. Henkilöstön välisen yhteistyön tehostaminen esim. koulukeskuksen sisäisten tiimien yhteistyö	5.1 Yhteistyön toteutumisen arviointi esim. koulujen tiimit arvioivat yhteistyötä	Koulu- ja luokkarajat ylittävät opettajatiimit ovat jatkaneet toimintaansa. Tiimit arvioivat omaa toimintaa lukuvuoden päättyessä. Tämä toiminta on osa sitä prosessia, jonka avulla rakennetaan uutta toimintakulttuuria.

3.5.4 Muu sivistystyö

3.5.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus:

Inarin kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistavat itsensä kehittämisen, lisäävät henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoavat onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät:

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaatavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Opiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen.

Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi.

Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	51	72	65		65	64	97,94 %
Toimintakulut	- 539	- 587	- 761		- 761	- 665	87,38 %
Toimintakate	- 488	- 515	- 696		- 696	- 601	86,39 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/Asukas	- 73	- 99	- 84

Talousarvion toteutuminen:

Inarin kansalaisopisto tekee yhteistyötä kunnan muiden oppilaitosten ja kirjaston kanssa, sekä laajemmin Lapin läänin alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa. Opisto on mukana Lapin kansalaisopistojen yhteistoimielimen, Lapin Opistopiirin, toiminnassa.

Kalenterivuodelle kursseja suunniteltiin kaikkiaan 7245 tuntia. Tästä määrästä toteutui 6534 tuntia. Kursseja suunniteltiin koko kunnan alueelle 9 kylälle (Inari, Ivalo, Koppelo, Tolonen, Törmänen, Saariselkä, Nellim, Kaamanen ja Lemmenjoki) sekä etäopetuksena. Määräaikaisiin työsuhteisiin palkattiin 50 opettajaa.

Ainealueista suosituimpia olivat musiikki (2094 t), kädentaidot (1602 t), tanssi ja liikunta (1103 t) sekä kuvataiteet ja muotoilu (1097 t).

Opiskelijoita vuonna 2023 oli yhteensä 2348. Näistä netto-opiskelijoita (opiskelija lasketaan vain yhden kerran) oli 983. Netto-opiskelijoista työssä käyviä oli 48 %, eläkeläisiä 25 %, opiskelijoita 16 %, muita (kotiäiti/-isä, varusmies, alle kouluikäinen) 6 % ja työttömiä 5 %.

Kansalaisopiston tilikauden tulos oli 603 396 euroa. Menot alittuivat 13,3 %.
Talousarvio alittui 92 540 euroa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen	1. Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia.	1.1 Opistopalaute	Työkauden 2022 - 2023 opistopalaute ei kerätty keväälle ajoittuneiden toimipisteiden muuttojen vuoksi.
Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen	2. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Etäopetuksen kehittäminen.	2.1 Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat)	Kurssitoiveita otetaan vastaan koko työkauden ajan. Opiskelijoita yhteensä 2348. Netto-opiskelijoita 983

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	3. Kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.	3.1 Opetustuntien määrä	Opetustuntien määrä toteutuneilla kursseilla 6534.
	4. Kurssimaksutuotot vuositasolla n. 65 000 €	4.1 Kurssimaksutuottojen määrä	Toimintatuotot 63 659 euroa.

3.5.4.2 Kirjastopalvelut

Toiminta-ajatus:

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka pyrkii tavoittamaan kaikki kuntalaiset. Kirjastoedistää aktiivisesti monilukutaitoa ja kirjallisuuden harrastusta. Se on matalan kynnyksen yhteisöllinen kohtaamispaikka ja erilaisten kulttuuritapahtumien esteetön keskus. Kirjasto on joustava oppimisympäristö, joka tukee elinikäistä oppimista tarjoamiensa etäopiskelu- ja etätyöskentelymahdollisuuksien kautta. Perinteisten aineistojen ja palveluiden ohella kirjasto tarjoaa monipuolisia verkkoaineistoja ja -palveluja. Kattavalla tarjonnallaan kirjasto edistää sivistystä ja aktiivista kansalaisuutta, mikä lisää luottamusta ja hyvinvointia Inarin kunnassa ja koko yhteiskunnassa.

Tehtävät:

Kirjasto toteuttaa kirjastolain 29.12.2016/1492 6 §:n mukaisia tehtäviä. Kirjasto tarjoaa asiantuntevaa asiakas- ja tietopalvelua sekä tilojen aukioloikäyttöä laajentavaa, laajaa omatoimiaikaa. Lukemisharrastusta, monilukutaitoa, yhteiskunnallista osallisuutta, harrastamista ja kulttuurin kokemista edistetään opastus- ja opetuspalveluiden sekä tapahtumien avulla. Kirjasto ylläpitää uudistuvaa kokoelmaa, johon kuuluu perinteisiä ja verkkoaineistoja, sekä näihin liittyviä palveluita. Asiakkaita ja sidosryhmiä ohjataan kirjaston, tietolähteiden ja verkkopalveluiden käytössä. Käyttäjiä autetaan löytämään mieluisia sisältöjä kirjaston monipuolisista kokoelmista ja palveluista.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	96	86	121		121	106	87,65 %
Toimintakulut	- 688	- 710	- 716		- 716	- 740	103,42 %
Toimintakate	- 592	- 625	- 595		- 595	- 634	106,63 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 96	- 85	- 89

Talousarvion toteutuminen:

Inarin kirjaston toimintakate ylittyi 6,63 % ja poistot mukaan lukien tilikauden tulos ylittyi 12,56 %. Ylitys selittyi sillä, että tuottoja oli huomattavasti vähemmän ja ennakkoimattomia kuluja enemmän.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kokonaisuudessa tuotot olivat 12,35 % vähemmän kuin talousarviossa oli suunniteltu. Tästä maksutuottaja kertyi noin 55 % (12 649 €) vähemmän kuin oli arvioitu.

Kokonaisuudessaan toimintakulut ylittyivät vain 3,42 % (24 460 €). Toimintakuluista henkilöstökulut ylittyivät 5,87 % (22 309 €), joista palkat 4,72 % (14 470 €) ja henkilösivukulut 10,65 % (7 838 €). Palveluiden ostot ylittyivät 24,16 % (17 856 €), joista ict-palvelut sekä kirjojen kuljetuspalvelut olivat suurimmat yksittäiset kustannuksia nostavat palvelut. Tilikauden ostoissa säästettiin 18,51 % (20 430 €), sillä kalustohankintoja tehtiin suunniteltua vähemmän. Muissa kuluissa oli 3,13 % (4728 €) nousu, joka kohdistui suurimmaksi osaksi koneiden ja laitteiden vuokriin.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen	1. Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa.	1.1 Kokeilujen ja kyselyiden määrä ja tulokset	Hankkeessa tehtiin uusia kokeiluja 2 (kirjaretriitti, neuvolayhteistyö). Lapin kirjallisuuspalkinnon äänestys myös Inarin kuntalaisille. Asiakastytyväisyyskysely tehdään yhdessä Lapin kirjastokimpan kanssa. Se toteutetaan vuonna 2024.
Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen	2. Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat.	2.1 Tunnusluvut ovat valtakunnallisella tasolla: - kokoelmat/asukasluku - hankinnat/kokoelma - poistot/kokoelma - kirjastoaineistokulut /asukas	kokoelmat/asukasluku 13,19 hankinnat/kokoelmat 3,35 % poistot/kokoelma 7,36 kirjastoaineistokulut/asukas 12,08
Lukemisen edistäminen	3. Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset lukevat monipuolisesti ja osaavat sekä ymmärtää että soveltaa lukemaansa.	3.1 Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä	Käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä 859. OPHn hankerahoituksen avulla saatiin todella hyviä tuloksia.
Kuntamarkkinointi	4. Tarinoiden Inari-verkkopalvelujen kehittäminen ja markkinointi	4.1 Tarinoiden kuvailumäärä	Vuoden 2023 aikana Tarinoiden Inari-sivuston tarinoiden määrää ei saatu kasvatettua suunnitellusti henkilöstön vaihtumisen ja määräaikaisten sijaisten takia.

Kirjaston tuottavuustavoitteet	5. Laina- ja käyntimäärät	5.1 Tunnusluvut ovat valtakunnallisella tasolla: -kokonaislainaus/asukas -fyysiset käynnit/asukas -lainaajat/asukasluku % -verkkokäyntien määrä kasvava	kokonaislainaus/asukasluku 15,71 fyysiset käynnit/asukasluku 11,99 lainaajat/asukasluku 46,79 (huomattava nousu) verkkokäyntien määrä
	6. Koulutus- ja kulttuuritapahtumien osanottajamäärä	6.1 Tavoite 3000 osallistujaa/v	Osallistujia 1683. Henkilöstöpulan takia kirjasto keskittyi peruspalveluihin.
	7. Laajat aukioloajat	7.1 Aukiolotunnit	Aukioloajat 8607 tuntia.

3.5.4.3 Kulttuuripalvelut

Toiminta-ajatus:

Inarin kulttuuritoimi noudattaa 1.3.2019 voimaantullutta lakia kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019. Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen, mahdollisimman saavutettava kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Tavoitteena edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä lisäten kunnan pitovoimaa. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia ostamalla heiltä kulttuuripalveluita ostopalveluina. Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita. Toiminnan motivaationa toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –ajatus huomioiden kulttuurilliset saavutettavuustekijät tavoitteellisesti paremmin.

Tehtävät:

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea kulttuurilain 3 § mukaisia palveluita eli helposti koettavia, mahdollisimman saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi lapsen opinpolun. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tarjotaan helposti koettavia, virkistäviä kulttuuritapahtumia arjessa jaksamisen tueksi. Tavoitteena on edistää kulttuurista hyvinvointia –ajatusta.

Inarin kulttuuritoimi on mukana Maakunnallisessa kulttuuritoimijoiden asiantuntijaverkostossa, Lapin lastenkulttuuriverkostossa ja Lapin Alueteatterin/Rovaniemen Teatterin -jäsenkuntana. Kulttuuritoimi on ollut mukana myös Kultti-hankkeen alkuvaiheen suunnittelutyössä.

Kulttuuritoimi toteutti Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman yhteistyössä varhaiskasvatuksen, peruskoulujen ja Ivalon lukion kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on varhaiskasvatussuunnitelmaa ja opetussuunnitelmaa täydentävä kokonaisuus siitä, kuinka lapsia ja nuoria tutustetaan paikalliseen kulttuuriin ja oman kunnan kulttuurikohteisiin. Kulttuurikasvatussuunnitelman tarkoituksena on järjestelmällisesti taata jokaiselle inarilaiselle lapselle vähimmäismäärä kulttuuria, mikä jokaisen tulisi saada kokea koulupolkunsa aikana. Kulttuurikasvatussuunnitelma alkaa varhaiskasvatuksesta, jatkuu läpi peruskoulun lukioon saakka. Kannustetaan kasvavaa lasta etsimään nuorena ja aikuisena etsimään hyvinvointia rohkeasti

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

kulttuuripalveluiden äärestä. KOPS:n varsinaiset toteuttajat palkataan sopimuksilla ja palvelut tarjotaan kouluille tukemaan opetusta.

Inarin KOPS:n toteuttaminen aloitetaan 2022 syyslukukaudella. Inarin KOPS tukee lapsia ja nuoria osallistumaan monipuolisiin kulttuuripalveluihin. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen pohjautuu valtakunnallisiin varhaiskasvatus- ja koulujen opetussuunnitelmiin, sekä Inarin tarkentavaan suomenkieliseen ja saamenkieliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, että lakiin 166/2019 kuntien kulttuuritoiminnasta. KOPS:n avulla pystytään paremmin seuraamaan tasapuolisen kulttuurisisällön toteuttamista kouluilla ja varhaiskasvatyksikössä. Inarin KOPS:n toimintakulut kirjataan kulttuuritoimen Lapin lastenkulttuuriverkoston kustannuspaikalle. Ensimmäisen KOPS:n toteuttamistyökauden jälkeen saadaan selville varsinaisen toteuttamisen vuosibudjetti.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisesta elokuvateatteritoiminnasta, sekä Inari viikot-tapahtumakokonaisuuden koordinoinnista, että markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä harkinnanvaraisesti sekä resurssien mukaisesti. Tavoitteena osallistava kulttuuripalveluiden ideointi.

Vuosittain palkitaan ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö tuhannen euron arvoisella Inarilaisteko-stipendillä. Palkinto luovutetaan itsenäisyyspäivän juhlan yhteydessä. Kuntalaiset saavat jättää ehdotuksia Inarilaistekopalkinnon saajasta, mutta Inarin sivistyslautakunta ratkaisee palkinnon saajan.

Inarin kulttuuristipendit myönnetään kevätkuuhissa peruskoulun 6.- ja 9.-luokkalaisille sekä lukion ylioppilaille, jotka ovat osoittaneet erityistä ansioita ja mielenkiintoa kulttuurialalla. Kulttuurisihteeri valitsee stipendin saajat opettajien ehdotuksesta. Kunnallinen elokuvateatteri pidetään yhtä aktiivisena ja monipuolisena kaikille käyttäjäryhmille myös siirryttäessä Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen. Myös Kulttuuritila Kuulaassa jatketaan aktiivista taidenäyttelytoimintaa Kuulas-vuokra-ajan loppuun saakka 2024 tammikuuhun.

Uusiin toimitiloihin siirtyminen Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen aiheuttaa paljon taloudellisia ja toiminnallisia muutoksia kulttuuritoimessa, joita on vaikea arvioida etukäteen. Samoin Inarin kulttuuri kasvatussuunnitelman käytännön toteuttaminen näkyy vasta ensimmäisen toimintakauden myötä taloustoteumassa.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	49	70	51		51	77	151,08 %
Toimintakulut	- 261	- 309	- 363		- 363	- 368	101,38 %
Toimintakate	- 212	- 239	- 312		- 312	- 291	93,25 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 34	- 45	- 41

Talousarvion toteutuminen:

Inarin kulttuuritoimen talousarvion toteuma jäi vuonna 2023 alle alkuperäisen käyttösunnitelman. Tilikauden tulokseksi muodostui 291 124 €, joka on 93,25 % talousarviosta (alkuperäinen TA 312 201 €). Käyttösuunnitelman 2023 suunnittelu oli vaikeaa, sillä edessä toimikautena 2023 oli Elokuvateatteritila Aslakista luopuminen ja uusiin Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen tiloihin toiminnan muuttaminen.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talousarvion teossa ei ollut vielä tarkkaa tietoa summista, jotka muodostuisivat Kaarteen palvelumaksuista ja vuokra-/sähkö- ja vesikuluista, joten vuokrakulut arvioitiin yläkanttiin Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen osalta. Vuokrakuluissa säästettiin, mutta palveluiden ostoissa ylitettiin arviot. Arvioitu 105 500 €, toteutui 146 900 €. AV-palveluiden ostot ja Lehdon palvelusopimukset sekä aktiivinen Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen nostivat palveluiden ostoja.

Kulttuuritapahtumia toteutettiin 128 kpl, jotka saavuttivat 6882 osallistujaa. Aikuisväestöä ja vanhuksia saavutettiin 924 hlöä. Toimintatuottoja 77 202 euroa, josta saatuja toiminta-avustuksia 14 730 €.

Kulttuurikasvatussuunnitelmassa järjestetty alle kouluikäisille, peruskoululaisille ja lukiolaisille 85 tapahtumaa, jotka saavuttivat 5015 lasta ja nuorta. Aikuisväestölle järjestettiin 26 kulttuuritapahtumaa, joihin osallistui 924 henkilöä. Inari viikkojen yleisömäärä oli 10250. Kulttuuritoimi tavoitti yhdellätoista nuorille suunnatulla kulttuuritapahtumalla 1854 nuorta. Kulttuuritoimen alaisuudessa toimivaa NuVa:n kautta nuoria osallistavaa 3000 €:n kulttuuribudjettia käytettiin yli 2000 €. Kulttuuriavustuksia haki 12 hakijaa, myönnetty 10 400 €. Kulttuuristipendejä peruskoulujen 6.- ja 9-luokkalaisille ja ylioppilaille myönnettiin 6 kpl, yht. 400 €.

Elokuvateatteritoiminnan tulot olivat arviota isommat. Katsojamääräksi kertyi 5808 katsojaa. Lipunmyyntituottoja 51 134 € ja oheistuotemyyntituloja 8479 €. Suomen elokuvasäätiö avusti elokuvateatteritoimintaa 5900 €, jolla monipuolistettiin elokuvaohjelmistoa, järjestettiin ohjaajavierailu, teemaviikonloppuja ja koulukinonäytöksiä.

Kevätkaudella 2023 ei toteutunutkaan niin suuria menoja, kun pystyimme aloittamaan aktiivisen kulttuuritoiminnan vasta kesällä 2023. Kaarteen tiloja ei vielä käytetty kulttuuritoimintaan aktiivisesti 2023 alussa ja vapaa-aikasihteerin sijaistaminen tammikuun alusta maaliskuun loppuun rajoitti kulttuuritoiminnan aktiivista toteuttamista työmäärän vuoksi.

Kaarteen keskeneräisten kulttuuri- ja elokuvateatterilaitteistojen vuoksi emme voineet aloittaa elokuvatoimintaa Kaarteessa vasta kuin Inari viikoilla 2023, jolloin tilaan oli saatu elokuvateatteriyhteydet ja IP-osoitteet luotua ja asennettua toimintaan kulttuuritoimen ja LapIT:n toimesta. Elokuvateatteri Kaarre piti myös rekisteröidä toimintaan Suomen elokuvateattereiden liittoon nimellisesti uutena elokuvateatteritoimijana, vaikkakin jatkoi samaa toimintaa, mitä Aslakin nimissä toteutettiin. Kulttuuritoimi maksoi 6 kk arvioitua pidemmästi elokuvateatteri Aslakin vuokratilasta, jotta elokuvateatteritoimintaa ei täytynyt keskeyttää keväällä 2023. Elokuvateatteri Aslakin toimintaa ajettiin alas touko-kesäkuuksi muuttoa valmistellessa.

Uusi CPU-kassajärjestelmän käyttöönotto tapahtui vasta kesä-heinäkuussa. Uusien elokuvateatterilaitteistojen sekä kassaohjelmiston opettelu vei hetken ja saimme toiminnan käyntiin Inari viikoilla, jolloin esitettiin 11 elokuvanäytöstä, jotka keräsivät yli 500 katsojaa. Syyskaudella 2023 rekryttiin kolme uutta elokuvateatterityöntekijää.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla	1. Kulttuurilain 166/2019 noudattaminen. Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut.	1.1 Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä.	Toteutui.
	2. Vuoden 2020 alusta Inarin kulttuuritoimi mukana Lapin lastenkulttuuriverkostossa.	2.1 Lasten ja nuorten tapahtumien määrä ja tapahtumiin osallistuneiden määrät.	Toteutui.
	3. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuritoimen vuosittain järjestettävät tapahtumat.	3.1 Tapahtumien määrä ja tapahtumissa kävijöiden määrä.	Toteutui.
	4. Hyvinvointisuunnitelmasta nostetaan käytännön toteutukseen nuorisovaltuustolle perustettava kulttuuribudjetti eli 3000 €:n määräraha, jolla suunnitellaan kulttuuritoimintaa nuorilta nuorille –periaatteella. Kulttuuritoimi tahtoo tukea nuorten tapahtumien suunnittelua ja toteuttamista ja tukea nuorten ymmärrystä tapahtumatuottamisesta	4.1 Määrärahan käyttö vs. toteutuneet tapahtumat ja niihin osallistuneiden nuorten määrä. Tavoitteena saavutettavat nuortentapahtumat.	Toteutui.
	5. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille.	5.1 Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten summa.	Toteutui.
	6. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen aktiivisella tasolla.	6.1 Elokuvateatterin lipunmyynnin ja oheistuotteiden myynnin seuranta.	Toteutui.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	7. Peruskoulun 6.- ja 9 – luokkalaisten sekä ylioppilaiden kulttuuristipendien myöntäminen kevätkokouksessa	7.1 Vuosittain myönnettyjen stipendien määrä. Aina ei myönnetä.	Toteutui.
Kulttuuripalvelujen tuottavuustavoitteet	8. Tavoitteena säilyttää saavutettu tuottavuustaso ja tarjottujen tapahtumien määrä	8.1 Kävijämäärät ja lipputulot.	Toteutui.
		8.2 Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 3000-5 000 €	Kulttuuritapahtumien pääsylipputulot jäivät hieman arvion alle 2576 €.
		8.3 Elokuvateatteritoiminnan tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä ja oheistuotemyynnistä normaali vuonna n. 30 000 – 40 000 €.	Toteutui yli arvion.
		8.4 Tapahtumamäärät, lipunmyyntitulot, osallistujamäärät.	Toteutui.
	9. Uusiin toimitiloihin siirtyminen Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen aiheuttaa paljon taloudellisia ja toiminnallisia muutoksia kulttuuritoimessa, joita on vaikea arvioida etukäteen. Samoin Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman käytännön toteuttaminen näkyy vasta ensimmäisen toimintakauden myötä taloustoteumassa	9.1 Arvio uusiin toimitiloihin siirtymisestä	Kulttuuri- ja elokuvateatteritoiminnan siirtyminen Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen toteutui hyvin.

3.5.5 Vapaa-aikatoimi

3.5.5.1 Liikuntatoimi

Toiminta-ajatus:

Inarin kunnan vapaa-aikatoimen tehtävänä on järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointitapahtumia ja tukea sellaisten erityisryhmien liikuntaa, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan sekä tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveystoimintaharrastamiseen mahdollistavat puitteet kunnan alueella. Inarin kunnan Vapaa-aikatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjestettävissä urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa.

Tehtävät:

Vapaa-aikatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnan harrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Vapaa-aikatoimi järjestää monipuolista perustoimintaa ja tapahtumia kaikenikäisille kysynnän mukaan. Vapaa-aikatoimi huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä ja ylläpidosta yhteistyössä tilojen omistajien kanssa. Vapaa-aikatoimi osallistuu ulkoliikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen teknisen toimen tukena.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	27	50	45		45	97	215,75 %
Toimintakulut	- 676	- 682	- 951		- 951	- 872	91,67 %
Toimintakate	- 649	- 632	- 906		- 906	- 775	85,51 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 89,63	- 127,21	- 108,77

Talousarvion toteutuminen:

Sisäliikuntapaikkojen kävijämääriä seurattiin lomakkeilla. Ohjattuihin jumppiin ja tapahtumiin osallistuneet merkittiin yhteiseen Excel-tiedostoon.

Kuntalaiset käyttivät sisäliikuntapaikkoja runsaasti ja muun muassa Ivalon kuntosalin käyttäjämäärät nousivat vuonna 2023 lähes 1 000 käyttäjään per kuukausi. Kaarteen kuntosali avattiin syksyllä varauskäyttöön maanantaista perjantaihin. Lähes kaikki vuorot aikavälillä 8-20 on varattu.

Ohjattua jumppia järjestettiin kysyntään nähden liian vähän, suurimmaksi osaksi henkilöstövajeesta johtuen.

Kuntalaisille tarjottiin henkilökohtaista liikuntaneuvontaa muun muassa kuntosalin laitteiden käytössä. Soveltavaa liikuntaa tarjottiin toimintakeskukselle, syöpäyhdistykselle, sydänyhdistykselle sekä omaishoidon asiakkaille. Liikunnanohjaaja piti jumppia myös Nellimissä ja Koppelossa.

Harrastamisen Suomen mallin -kerhoja pidettiin Ivalossa, Inarissa ja Sevettijärvellä ala- ja yläkouluikäisille.

Uimakoulu pidettiin kesällä 2023.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kuntalaiset toivoivat lisää ohjattua liikuntaryhmiä, joiden kuormitustasossa otetaan paremmin huomioon ikäihmiset ja toimintarajoitteiset. Kysynnän perusteella yhden liikunnanohjaaja työresurssi ei riitä vastamaan tarpeeseen, jossa huomioitaisiin kuntalaiset (terveet ja toimintarajoitteiset) sekä syrjäkylät.

Kuntosalin tärkeys on noussut asiakaspalautteissa esille. Kuntosalin kävijämäärät ovat kasvaneet merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Kaartein kuntosalin käyttöönoton myötä painetta Urheilutalon kuntosalilta on saatu purettua jonkin verran, edelleen tila koetaan riittämättömäksi.

Tulevina vuosina liikuntatilat eivät todennäköisesti tule riittämään. Urheiluseurojen toiminta on kunnan alueella kasvanut ja tiloja tarvitaan jatkossa enemmän.

Kouluille tarjottu liikunnanohjaus katkesi vuonna 2023 liikuntatoimen henkilöstöresurssin vuoksi. Tarve liikunnalliselle välituntitoiminnalle sekä iltapäiväkerhon liikuntahetkille on esitetty koulun puolelta. Lasten ja nuorten liikkumattomuus on tunnistettu haaste, jonka käsittelyyn toivotaan yhteistyötä ja aktiivista tukea liikuntatoimelta.

Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrää ei ole kyetty tarkastamaan. Liikuntatoimen tuotot ovat nousseet 2023 vuoden myötä. Lippujen tarkastamista on tehostettu ja lipuista on tiedotettu enemmän. Lisäksi liikuntapaikoista on alettu periä maksua Sivistyslautakunnan syksyn 2022 päätöksen mukaisesti.

Talouden toteuma

Talousarvion toteuma alitti määrärahan, toteuma 85,5 %. Toimintakulut alittuivat 88 %, mm. täyttämättömistä vakansseista johtuen. Tilanne parantui vuoden aikana. Myös muut toimintakulut selkeästi jäivät alle tavoitetaso, toteuma 65,9 %. Henkilöstövajauksella oli vaikutusta toimintaan ja palveluiden osto toteutui ennakoitua suurempana, toteuma 182 %.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy	1. Kuntalaisten aktiivinen liikuntatilojen ja –paikkojen käyttö	1.1 Kävijämäärätilastot	Toteutui.
	2. Monipuolinen ohjaustoiminta	2.1 Kävijämäärät	Toteutui osittain. Ohjattua jumppia järjestettiin kysyntään nähden liian vähän, suurimmaksi osaksi henkilöstövajeesta johtuen.
Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille, joilla on jokin vamma tai	3. Hyvinvoinnin edistämisen palveluketjun kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden	3.1 Kuntalaisten hyvinvointi	Toteutui.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

sairaus, joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaa	kanssa		
	4. Ohjaustoimintaa kunnan alueella toimiville erityisryhmille	4.1 Palautteet ryhmiltä, kävijämäärät	Toteutui.
Lasten liikunnan lisääminen ja tutustuttaminen ulkoliikunta mahdollisuuksiin Inarin kunnan alueella.	5. Vähän liikkuvien koululaisten aktivointi ja ulkoliikuntaan tutustuttaminen. Monipuoliset lajikokeilut ja kerhot koulun oheen.	5.1 Kouluhenkilökunnan palaute	Toteutui osittain, kts. talousarvion toteutuminen.
Liikuntapalvelujen tuottavuustavoitteet	6. Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 15 000 €	6.1 Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä	Toteutui.

3.5.5.2 Nuorisotoimi

Toiminta-ajatus:

Vapaa-aikatoimen nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työtettä.

Tehtävät:

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta, nuorisopoliittiset tehtävät ja nuorisovaltuustotoiminta

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	99	89	107		107	98	91,28 %
Toimintakulut	- 336	- 323	- 369		- 369	- 339	91,79 %
Toimintakate	- 237	- 234	- 262		- 262	- 241	91,99 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 33,2	- 36,81	- 33,86

Talousarvion toteutuminen:

Nuorisotilat Stönö ja Vintti olivat avoinna koko vuoden heinäkuuta lukuun ottamatta. Elo-joulukuun aikana Stönöllä vieraili yhteensä 3 093 lasta ja nuorta ja Vintillä 801.

Nuorisotilojen Stönö ja Vintti aikataulut tehtiin nuorten toiveiden pohjalta. Yhteistyötä Ivalon ja Inarin välillä

on tiivistetty. Yhteistapahtumien kautta nuoret ovat päässeet tutustumaan toisiinsa. Tapahtumiin osallistui Ivalossa 388 ja Inarissa 231 (elo-joulukuu). Vintillä aloitti marraskuussa pohjoissaamenkielentaitoinen nuoriso-ohjaaja.

Viestintäpajan toimintaan osallistui vuonna 2023 yhteensä seitsemän nuorta, jotka olivat mukana toiminnassa keskimäärin neljä kuukautta. Neljä nuorista oli kuntouttavassa työtoiminnassa. PAIKKO-todistuksesta luovuttiin loppuvuodesta 2023 sen tultua maksulliseksi. Jatkossa osaamistodistus kirjoitetaan nuorelle Viestintäpajan vastaavan työpajaohjaajan toimesta. Pajan asiakastyöt ovat pitäneet sisällään muun muassa: digitointeja (vhs, c-kasetti, vinyylit, diat,) kuvausta (passikuva, henkilökuva, tulostukset, kuvaretusoinnit, still-kuvaus ja videoinnit) sekä streamausta.

Vuoden 2023 aikana etsivän nuorisotyön kautta on tavoitettu 30 asiakasta. Etsivä on toiminut matalan kynnyksen palveluna nuorille ja tarjonnut apua ja tukea asiassa kuin asiassa. Eniten etsivän apua on kaivattu viranomaisasioiden selvittelyssä. Kelan ja TE-palveluiden lähipalvelut ovat olleet erittäin rajallisesti saatavilla, tai ei saatavilla ollenkaan. Linkkinä toimiminen nuorten ja sosiaalipalveluiden välillä on ollut tärkeää. Etsivä nuorisotyö on pystynyt tavoittamaan asiakkaita, joiden tavoittaminen muuten on ollut erittäin haastavaa tai jopa mahdotonta.

Nuorisotoimen työntekijät osallistuivat KLÄPPI-koulutukseen Rovaniemellä. Lisäksi yhteistyötä on lisätty saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston kanssa. Inarin kunta osallistuu yhteistyötahona Nuorisotyön kehittämishankkeeseen saamelaisalueella.

Nuorisotyö (nuoriso-ohjaajat ja etsivä) jalkautui kouluille sekä Inarissa että Ivalossa välituntitoiminnan kautta. Etsivä nuorisotyöntekijä vieraili nuorisotiloilla useita kertoja vuoden aikana. Keväällä kokeiltiin matalan kynnyksen Walk In -toimintaa, joka ei kuitenkaan tavoittanut nuoria toivotulla tavalla.

Nuorille viestimiseen on käytetty monipuolisesti käytössä olevia tiedotuskanavia kohderyhmä huomioiden.

Nuorisovaltuustolla oli vuonna 2023 useita kokouksia ja monia eri tapaamisia. Nuorisovaltuusto oli aktiivinen ja osallisti nuoria kunnallisessa vaikuttamisessa. Uuden nuorisovaltuustokauden vaalit pidettiin viikolla 46 (2023), jolloin valittiin uusi kokoonpano toimikaudelle 2023–2025. Nuva teki aloitteita ja lausuntoja sekä osallistui valtakunnalliseen sekä kansainväliseen nuorisovaltuustoyhteistyöhön. Nuva sai suoran aloiteoikeuden keväällä 2023.

Viestintäpajan tulot olivat 3 300 euroa. Työpaja toteutti moneen kunnan sisäiseen tapahtumaan av-palveluita, mutta myös ulkopuolisille asiakkaille passi- ja studiokuvia sekä muita av-palveluita.

Talouden toteuma

Talousarvion toteuma alitti määrärahan, toteuma 92 % mm. täyttämättömistä vakansseista johtuen. Tilanne parantui vuoden aikana. Myös muut toimintakulut selkeästi jäivät alle tavoitetason, toteuma 65,9 %. Henkilöstövajauksella oli vaikutusta toimintaan ja palveluiden osto toteutui ennakoitua suurempana, toteuma 182 %.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Nuorisotyön vaikuttavuustavoitteet	1. Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa	1.1 Kävijämäärät	Toteutui. Elo-joulukuun aikana Stönöllä vieraili yhteensä 3 093 lasta ja nuorta ja Vintillä 801.
	2. Nuorille suunnattu monipuolinen suomen- ja saamenkielinen toiminta ja erilaiset tapahtumat.	2.1 Nuorten hyvinvointi, osallistujamäärät.	Toteutui osittain. Vintillä aloitti marraskuussa pohjoissaamenkielentaitoinen nuoriso-ohjaaja.
	3. Nuorten työpaja, Viestintäpaja, matalan kynnyksen palvelupisteenä. Viestintäpaja tarjoaa nuorille monipuolisia tehtäviä erilaisten asiakaspalvelutehtävien kautta. Nuoren ohjaaminen työpajajakson jälkeen opintoihin tai työelämään	3.1 Työpajan asiakasmäärät, etsivän nuoriso-ohjaajan asiakasmäärät. Pajan asiakaspalvelutyöt.	Toteutui. Viestintäpajan toimintaan osallistui vuonna 2023 yhteensä seitsemän nuorta, jotka olivat mukana toiminnassa keskimäärin neljä kuukautta. Kts. talousarvion toteutuminen.
	4. Etsivä nuorisotyö nuorten tukena	4.1 Etsivän nuorisotyöntekijän asiakasmäärät ja toimenpiteet	Toteutui. Vuoden 2023 aikana etsivän nuorisotyön kautta on tavoitettu 30 asiakasta. Kts. talousarvion toteutuminen.
	5. Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla.	5.1 Osallistumiskerrat	Toteutui.
	6. Toiminnoista tiedottaminen	6.1 Nuorten tietoisuuden lisääminen ja osallistuminen toimintoihin.	Toteutui. Nuorille viestimiseen on käytetty monipuolisesti käytössä olevia tiedotuskanavia kohderyhmä huomioiden.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	7. Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	7.1 Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta. Kokoukset, osallistuminen kunnan päätöksentekoprosessiin, kärkihankkeista	Toteutui. Nuorisovaltuusto oli aktiivinen ja osallisti nuoria kunnallisessa vaikuttamisessa.
Nuorisotyön tuottavuustavoitteet	8. Nuorisotyön palvelumaksut 5 000 €	8.1 Nuorten työpajalla tuotetut toiminnot.	Toteutui osittain. Viestintäpajan tulot olivat 3 300 euroa.

3.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus:

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät:

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	1 445	878	849		849	987	116,20 %
Toimintakulut	- 3 109	- 2 830	- 3 443		- 3 443	- 3 443	99,99 %
Toimintakate	- 1 664	- 1 952	- 2 594		- 2 594	- 2 456	94,69 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 277	- 370	- 345

Talousarvion toteutuminen:

Teknisen lautakunnan alaiset viranomaiset ovat onnistuneet palvelutavoitteissaan suunnitellusti talouden ja rakentamisen heikosta suhdanteesta huolimatta. Tekninen lautakunta hyväksyi laaditun ja nähtävillä olleen puistometsien hoitosuunnitelman toimeenpantavaksi kesästä 2024 alkaen. Tonttitarjontaa on kasvatettu ja edistetty kaavoittamalla ja kaavoituksen mahdollisuuksia erilaisille hankkeille tutkimalla niin asumisen, lom asumisen kuin elinkeinoelämän lähtökohdista kunnan alueella.

Rakennusvalvonta valmistautui tuleviin lakimuutoksiin ja käsiteltiin vuonna 2023 määrällisesti, joskaan ei kerrosalallisesti aiempaa toimintakautta hieman enemmän lupa-asioita.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Investointien suunnitellun mukaisessa toteutumisessa on ollut haasteita saada tarjouksia ja siten kilpailua. Investointiohjelman mukaisista hankkeista Inarin satama-alueen sekä Inarin Lapin Veden ja kunnan yhteishanke Ivalon kaavateiden Kermikäntie, Hukkaperä, Peuratie ja Pailakantie saneeraus eivät toteutuneet. Kyseisten hankkeiden kilpailutuksiin tuli molempiin ainoastaan yksi tarjous, joka ylitti merkittävästi varatun määrärahan ja tekninen lautakunta on päättänyt keskeyttää kyseiset hankinnat. Lisäksi toteuttamatta vuoden 2023 investointiohjelman mukaisista jäi Inarin Vuopajanniemi, sillä alueen käytölle ei ilmennyt yhtenäisiä tarpeita. Inarin urheilualueen suunnittelu on edelleen käynnissä. Lisäksi varavoimakoneen hankinta viivästyi hankintapäätöksestä tehdystä oikaisuvaatimuksesta johtuen.

Jäljempänä lueteltu toteutuneet investoinnit.

Teknisen lautakunnan nettomenot alittuivat hieman.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Toimivat palvelut	1. Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa	1.1 Asiakaspalaute	Asiakaspalautetta saadaan ja analysoidaan aktiivisesti mm. talvikunnossapidosta, yleisten alueiden viihtyisyydestä. Kaavoitusmenettelyn käynnissä olevat hankkeet ohjaavat palautteen sisältöä. Rakennusvalvonnan palaute koskee mm. hakemusmenettelyä ja rakennetun ympäristön ylläpitoa.
Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen	2. Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittämisen mahdollistamiseksi	2.1 Rakentamisen määrä	Rakentamista yhtä paljon, kerrosalaa vähemmän
		2.2 Vapaiden tonttien määrä	Asuintontteja niin Inarissa kuin Ivalossa, Saariselällä tarve uusille Liiketontteja tarpeiden mukaisesti, ennakointi haastavaa
Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	3. Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen	3.1 Kävijämäärät	Kävijämäärien kasvu edellyttää ylläpidon lisäresurssointia.
	4. Satamatoiminnan kehittäminen	4.1 Venepaikat. Tavoite/toteuma	Ei lisäystä, venepaikkoihin jonoa.
Yhteensovittava maankäyttö	5. Asemakaavoituksen sujuvoittaminen	5.1 Asemakaavojen laatimisajat.	Kaavoituksen aikataulu on hanke- ja alueriippuvaista

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	6. Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen	6.1 Investointien suunnitelmallisuus	Investointien suunnitelmallisuutta parannettu jaksottamalla mm. infran toteutusta ja tonttien varausjärjestystä. Inarin Lapin Veden ja Inarin kunnan yhteistyötä edistetään. Yleisten alueiden suunnittelussa ja kunnossapidon mitoituksessa huomiota huollettavuuteen.
Laadukas infrastruktuuri	7. Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen	7.1 Lupien käsittelyajat	Uudet rakennukset käsittelyaika ka. 48 pvä
Innovatiivisuus	8. Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön.	8.1 Digitaalisten aineistojen sisällön kehittäminen	- Inarin kunnan ja Metsähallituksen kelkkaurien - ja reittien päivitys kartta-alustoille yhtenevästi - Kunnan myytävät tontit karttapalveluun - Ympäristökeskuksen, museoviraston ja Inergian alueiden päivityksiä karttapalveluun

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Parannetaan ympäristön esteettömyyttä	Esteettömyyselvityksen pohjalta toimenpidesuunnitelma, toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutus käynnissä; esteettömyyselvitys toteutettu ELY:n kanssa yhteistyössä Inarin ja Ivalon taajamiin, ja Saariselälle kunnan toimesta.
Parannetaan liikenneturvallisuutta	Käsitellään koulujen ympäristön liikenneturvallisuutta liikenneturvallisuustyöryhmässä, huomioidaan liikenneturvallisuuden näkökulma uusien koulukeskuksien suunnittelussa ja toimintatavoissa	Toteutus käynnissä; Ivalon koulukeskuksen kevyenliikenteen väylä siirrettiin piha-alueen rakentamisen yhteydessä, Inarissa toteutuksessa, Sevetissä koulun alueen rakentamiseen

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

		liittyen vaihtoehtojen kartoitusta koulun ja urheilukentän väliseen kulkuun.
Ylläpidetään ja kehitetään kunnan liikuntapaikkoja liikunnanedistämisen tarpeet ja kuntalaisten toiveet huomioiden	Määritellään valtuustokauden alussa ja vuosittain yhteistyössä liikunnan edistämiseksi vastaavan tahon seuraavan vuoden kehittämistarpeet kunnan liikuntapaikoille	Toteutunut; teknisen toimen ja vapaa-aikatoimen pitkän tähtäimen suunnittelu aloitettu.
	Kartoitetaan kuntalaisten toiveet liikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kehittämiseen (esim. penkit, pöydät, roskakorit ja valaistus)	Toteutus käynnissä; mm. kuntoportaat Inariin (osbu), Saariselällä latujen valaistus, leikkipuistojen valaistus
	Keitetään Jänkkävaaran ja Mukkavuopajan alueiden liikuntapaikkoja (mm. luontopolku, monikäyttöreitti, frisbeerata, kesäpyöräilyreitit, Mukkavuopajan alueen liikuntapaikat)	Toteutus käynnissä; mm. Mukkavuopajan laajennus suunnittelussa osallistettiin käyttäjiä kyselyin, Jänkkävaarassa toteutettiin pulkkamäki
Edistetään turvallista ja viihtyisää asuin ympäristöä	Laaditaan maapoliittinen ohjelma, joka ohjaa kunnan kaavoituksen ja ympäristön suunnittelua	Toteutunut
	Pitkän aikavälin suunnitelman laatiminen vesisaneeruksista ja katujen kunnostamisesta Inarin-Lapin Vesi Oy:n kanssa, suunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Suunnitelma laadittu, toteutus jatkuu resurssien puitteissa
	Parannetaan Inarin kylien siisteyttä ja viihtyisyyttä koordinoitulla yhteistyöllä kyläyhdistysten kanssa, koordinoituvastuu on kunnalla	Toteutunut, mm. kesäkukat yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa, jouluilmettä kehitettiin osallistamalla taajamien kyläläisiä, Inarin sataman suunnittelu,

		Saariselän liikenneympyröiden saneeraus, lumien läjitys ja hiekotushiekan sijoittelua urakoitsijoiden kanssa keskusteltu, kiinnitettiin huomiota lemmikkien jätöksiin koirakakkaroskiksiin.
--	--	---

3.6.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus:

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät:

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- tonttien vuokraus ja myynti

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	537	561	420		420	480	114,30 %
Toimintakulut	- 608	- 670	- 672		- 672	- 432	64,32 %
Toimintakate	- 71	- 110	- 252		- 252	48	-19,16 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 15,56	- 35,3	6,26

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Asemakaavapinta-ala (ha)	1 687	1 686	2 672
Vapaat lomarakennustontit	0	0	0
Vapaat asuinrakennustontit	98	110	113
Vapaat teollisuustontit	12	10	10
Vapaat liiketontit	5	2	5

Talousarvion toteutuminen:

Kaavoituksella pyrittiin vastaamaan elinkeinoelämän edellytyksiin, asumisen mahdollisuuksiin ja julkisten toimijoiden tarpeisiin, niin ennustettaviin kuin tiedossa oleviin kasvun tarpeisiin kunnassa. Kaavan tarkastuksille ja päivityksille on tarpeita koko kunnan alueella merkittävästi niin asema- kuin yleiskaavoitettavilla alueilla. Asemakaavoitus on pääasiassa omana työnä toteutettavaa. Yleiskaavoituksen kaavoitustyö lukuun ottamatta viranomaiselle kuuluvia osallistamisia, kuulutuksia, lausuntopyyntöjä, kuulemisia, tiedottamisia ja hallintomenettelyjä toteutetaan konsulttityönä.

Vuonna 2023 lainvoiman sai kaksi hotellirakentamisen mahdollistavaa asemakaavaa Kaunispäällä, asuinrakennusalue Inarin Juutuanvaarassa ja Mellanaavan asemakaava kylmätestaustoimintaa varten. Ranta-asemakaavoista Nanguniemen matkailupalvelu ja loma-asuin rakentamisen kaava sekä muutokset Nellimvuonon Vuopajan ja Seulavaaran ranta-asemakaava -alueille.

Saariselällä pyrittiin vastaamaan loma-asuin tonttien pulaan ja niin ikään asuinrakentamisen tontti pulaan. Ivalossa ja ympäristössä käynnistettiin esimerkiksi matkailupalveluihin liittyviä kaavoituksia Näverniemeen ja Posovuopajaan.

Kunnan asuintonttien myynti oli varsin maltillista. Kunnan myytävät tontit lisättiin karttapalveluun. Rakentamisvelvoitetta täsmennettiin koskemaan kaikkia kunnan luovuttamia tontteja.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	1. Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	1.1 Kaavoitusreservi	Tarpeita ja mahdollisuuksia kartoitetaan aktiivisesti ja osallistaen 2023 mm. - Mellanaapa, liiketoiminnan edellytyksiin vastaaminen - Juutuanvaara, asuintonttitarpeeseen vastaaminen - Kaunispää, matkailuntarpeisiin vastaaminen

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Matkailun ja elinkeinon hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus	2. Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä	2.1 Vuosittain rakennettavat alueet, työpaikkojen määrän kehitys, väestön määrän kehitys	- Väestö määrä on kasvanut, uusia asuinhuoneistoja valmistunut (59), vapaa-ajan asuntoja rakennettu ja liiketoimintaa sekä julkisien toimijoiden rakentamista toteutunut (mm. poliisi, raja, koulut). - Asuntopula, liiketonttipula, alueellinen asuintonttipula (Saariselkä)
Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	3. Sähköisten palveluiden kehittäminen	3.1 Sähköiset innovaatiot maankäytössä	Luken ja kunnan kokeilu sähköinen alusta mielipiteiden jättämiseen Inarijärvellä oleviin suunnittelukohteisiin ja olemassa oleville toimille

3.6.2 Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus:

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä

Tehtävät:

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtämiset (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	701	112	73		73	102	138,66 %
Toimintakulut	- 2 263	- 1 870	- 1 774		- 1 774	- 2 005	113,06 %
Toimintakate	- 1 562	- 1 757	- 1 700		- 1 700	- 1 904	111,96 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 249,39	- 238,63	- 267,17

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Kaavateiden pituus (km)	108	107,4	108
Venepaikkojen lukumäärä	467	456	469
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus (km)	19,5	19,1	20
Moottorikelkkareittien pituus (km)	170	170	174
Moottorikelkkaurien pituus (km)			134
Työllistettyjen lukumäärä	16		7
Henkilötyövuodet	6,4		4,24

Talousarvion toteutuminen:

Yleisten alueiden kehittämisellä edistetään viihtyisää ja toimivaa elinympäristöä. Rakennustyöt ja muun muassa talvikunnossapito toteutetaan ostopalveluina. Ympäristöissä pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä, joiden saatavuudesta oli loppuvuodesta hetkellisesti haasteita. Yleisten alueiden suunnitelmia toteutetaan osittain mahdollisuuksien mukaan omana työnä.

Leikkikenttien valaistukset saatiin toteutettua loppuun, Ivalossa Jalmarinpuistoa maisemointiin ja taajamien kesä- ja jouluilmettä suunniteltiin ja toteutettiin. Suunnittelussa olivat edelleen niin Inarin kuin Nellimin satamien tarvittavat toiminnot ja alueiden käyttö.

Inarin kunta otti käyttöoikeussopimuksella haltuunsa Ivalo-Saariselkä välin kelkkaurat syksystä 2023 alkaen. Tavoitteena on käynnistää reittitoimitus.

Investointien määrärahan puitteissa on vuonna 2023 toteutettu muun muassa seuraavat investoinnit:

- Sudentie, Porontie, Vasantien loppuosan saneeraus
- Jousitien rakentaminen
- Jännepolun rakentaminen
- Kiehistien rakentaminen
- Männikön ulkoilureitti
- Jänkävaaran pulkkamäen rakentaminen
- Perhepuiston vaihe 1, kulkuväylät, laavu (Mukkavuopajan virkistysalue)

Katuvalokohteet:

- Kerttuojantien
- Lintumaa
- Nuolentekijäntie
- Teollisuustie
- Hallitie
- V.E.Törmäsentie

Päällystystyöt:

- Kerttuojantie
- Kuolpunatie
- Korppiojantie
- Mutamaantie
- Pommikuopantie
- Sudentie
- Kaunispääntien alku

Investointien toteuttamista vaivasi yleisestikin vähäiseksi jääneet tarjoukset, mikä oli keväällä valtakunnallinen ongelma hankalasti ennustettavien rakentamiskustannusten ja talouden vuoksi. Merkittäviä edistettäviä kohteita saatiin kuitenkin myös päätökseen rakennuskauden aikana.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti.	1. Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	1.1 Asiakaspalaute	Asiakaspalautteen vastaanotto, analysointi ja tarvittaessa reagointi, mm. talvikunnossapito, leikkipuistojen valaistus
Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen	2. Uusien alueiden rakentaminen	2.1 Vuosittain rakennettavat uudet alueet	Männikön ulkoilureitti, Juutuanvaaran hiihtolatalueen parannustyöt
	3. Vanhojen alueiden saneeraukset. Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen.	3.1 Vanhojen alueiden saneeraukset	Mukkavuopajan virkistysalueen laajennus, Juutuanvaaran hiihtolatujen parannuksia, Jänkkävaaran pulkkamäen alaosa

3.6.3 Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus:

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät:

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön kunnossapitoa.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	207	205	211		211	201	95,15 %
Toimintakulut	- 237	- 290	- 228		- 228	- 263	115,18 %
Toimintakate	- 31	- 85	- 18		- 18	- 62	355,70 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas	- 12,04	- 2,46	- 8,76

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Myönnettyt luvat yhteensä (kpl)	439	300	450
Valmistuneet kerrosalat (m2)	17 284	25 000	15 444
Rakennus- ja toimenpideluvat (kpl)	191	200	187
Rakennuslupakatselmukset (kpl)	400	368	487

Talousarvion toteutuminen:

Rakennusvalvonta tukee asiakaspalvelullaan hyvän rakentamiskulttuurin toteutumista, edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii osaltaan lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, turvallisuuden, terveellisuuden ja viihtyisyyden toteutumisesta. Lisäksi rakennusvalvonta vastaa rakennushanketietojen tuottamisesta ja toimittamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Rakennusvalvonnan tulojen kate kuluihin nähden oli noin 76 %. Toimintakatearvo laski aiemmasta vuodesta ollen vuonna -8,78 €/asukas (-12,04 €/asukas 2022). Valtakunnallinen rakentamisen heikko suhdanne näkyi Inarissa lupamaksutuottojen laskussa aiempaan vuoteen ja talousarvioon nähden.

Rakennusvalvonta käsitteli vuonna 2023 yhteensä 450 lupa-asiaa, joka on määrällisesti hieman aiempaa vuotta enemmän. Ero tuottojen laskussa syntyy myönnetystä kerrosalasta, johon lupamaksutaksa perustuu.

Toimikaudella kuntaa valmistui 33 asuinrakennusta, joissa oli yhteensä 59 uutta asuntoa. Vapaa-ajan asuntoja valmistui 25. Katselmuksia pidettiin yhteensä 487 kappaletta.

Vuonna 2023 aloitettiin valmistautumista maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukseen muun muassa koulutuksiin ja tilaisuuksiin osallistumalla, selvitystyöllä sekä rakennusjärjestyksen uusimisen ja päivittämisen käynnistämällä. Rakennusvalvonnan toimintakatteen parantamiseksi tulee alijäämä huomioida uuden 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain mukaista lupamaksutaksaa määritettäessä.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Palvelukyky, tehokkuus	1. Nopea ja joustava päätöksenteko	1.1 Lupamenettelyn käsittelyaika	Uudisrakennusten rakennuslupien käsittelyaika ka. 48 vrk

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Innovatiivisuus	2. Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	2.1 Siirtyminen onnistui/ei onnistunut	Haasteita uusien toimintamallin käyttöönotossa, sähköinen arkistointi
Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	3. Sujuva lupakäsittely ja rakennusaikainen valvonta ja ohjaus	3.1 Katselmusten saatavuus	Katselmuksia yht. 487 kpl / 2 hlö
Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	4. Oikeudenmukaiset päätökset	4.1 Oikaisuvaatimusten määrä	Vähäinen, 1 kpl /rakennusluvat 2 kpl/ poikkeamisluvat

3.6.4 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristösuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus:

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät:

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupanpitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysuojelulain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteinä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena jatkaa 1.1.2023 sosiaali- ja terveyslautakunnan nimeämä ympäristöjaosto.

Ympäristönsuojelun viranomaispalvelut tuotetaan Arktisen Lapin ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueelta.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	121	146	145		145	204	140,97 %
Toimintakulut	- 601	- 722	- 770		- 770	- 743	96,51 %
Toimintakate	- 480	- 576	- 625		- 625	- 538	86,19 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas		- 87,67	- 75,56

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Ympäristöterveyshuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, aster) näytteet	128	100	161
Eläinlääkintähuollon käynnit	3 463	2 500	3 956
- Hyötyeläimet	3 215		3 661
- Lemmikit	248		295
- Valvontakäynnit		20	25
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+lausunnot ja tarkastukset)	350	300	408

Talousarvion toteutuminen:

Sijaisuudet ja tehtävien uudelleenjärjestelyt aiheuttivat ylimääräisiä henkilöstökuluja eläinlääkintähuollossa, mutta vastaavasti muiden toimialojen sijaisjärjestelyt ja osa-aikaisuudet sekä valtion maksamat korvaukset valtion valvontatehtävistä tasasivat ko. menoja.

Ylimääräisiä menoja aiheutui mm. röntgenlaitteistoista (säteilysuojakset, koulutukset, luvat jne.), muista hankinnoista ja palveluiden ostoista, mutta vastaavasti valvontatuottoja, klinikka- ja laitemaksuja kertyi arveltua enemmän.

Talouden hallinta onnistui yllättävistä muutoksista ja epävarmuudesta huolimatta erittäin hyvin. Tulokset ylijäämäisiä.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	1. Asiantunteva, luotettava, tasapuolinen ja joustava viranomaistoiminta	2.1 Sähköisen asioinnin lisääminen. Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen (ILPPA, VIPU jne.) Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta.	YTH:n ilmoitukset lisääntyneet Ilpan kautta. Viljelijätuet ja riistavahinkolain mukaiset ilmoitukset / hakemukset tulevat lähes 100 % sähköisten palveluiden kautta. Asiakkaiden ohjaus ja neuvonta on toteutettu tarpeiden mukaan. Yhteistyötä lisätty toimijoiden kanssa.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	2. Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen	2.2 Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat	Elintarvikevalvontasuunnitelma - toteuma 81,25 %, Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelma - toteuma 100 %, Suunnitelmallinen eläinsuojeluvalvonta - toteuma 100 %
--	--	--	---

4. TULOSLASKELMA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2023 on 6,36 %.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä. Kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksiköllä ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti.

Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määrittämisestä on säädetty sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain 55 §:n muuttamisesta annetussa laissa: " Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä."

Kiinteistöveroprosentit v. 2023:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Talousarvio 2023

Talouden ja työllisyyden myönteinen kehitys on näkynyt positiivisesti sekä kunnallis- että yhteisöveron viime kuukausien tilityksissä. Kunnallisveron suurin muutos koskee kuluvaan vuoteen ja johtuu jäännösverojen uudesta arvioidusta kertymärytmistä. Yhteisöveron parantunut ennuste selittyy pääosin varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatiolla, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako- osuuksia ja kertymääräarvioita ensi vuodesta alkaen. Yhteisövero jatkaa vahvaa kehitystään. Valmistuvan verotuksen 2021 ennakkotiedoista käy ilmi, että kunnille maksuunpantava yhteisövero kasvaisi yli 40 prosenttia vuodesta 2020.

Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan n. 17 milj. euroa. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 9,3 milj. euroa. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan n. 2,9 milj. euroa. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,9 milj. euroa.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Verotulot (1 000 €)	TP 2022	MTA 2023	TP 2023	TP MUUTOS €	TP MUUTOS %	TA POIKK. €
Verotulot	32 146	17 042	18 783	- 13 364	-41,57 %	1 741
Kunnan tulovero	22 801	9 265	11 132	- 11 668	-51,18 %	1 867
Kiinteistövero	4 976	4 921	5 259	283	5,70 %	338
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 367	2 856	2 391	- 1 976	-45,25 %	- 465
Muut verotulot	3			- 3	-100,00 %	

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2023 verotuloja kertyi kaikkiaan n. 18,8 milj. euroa. Kertymä oli n. 1,7 milj. enemmän kuin talousarviossa oli. Kunnallisveroa kertyi n. 1,9 milj. enemmän kuin oli arvioitu. Kiinteistöveroja kertyi n. 0,3 milj. euroa arvioitua enemmän. Yhteisöveron tuotto oli n. 0,5 milj. arvioitua vähemmän.

Yhteisöveron suurehkoon pudotukseen olivat syynä kuntaryhmän jako-osuuden leikkaus kolmanneksella sote-uudistuksen vuoksi verovuodelle 2023. Lisäksi verovuoden 2021 yritystoimintaerä oli koko maan keskiarvoon nähden heikompaa Inarissa (perustevuodet kuntakohtaiselle yhteisöveron jako-osuudelle verovuodelle 2023 olivat vuodet 2020 ja 2021). Inarin kunnan kuntakohtaisen jako-osuuden pienentyminen oli n. 28 % verovuodelle 2023.

Verot verolajeittain

Inari

1 000 €

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	22 801	11 132	10 114	9 993	10 439	10 816
<i>Muutos %</i>	8,3	-51,2	-9,2	-1,2	4,5	3,6
Yhteisövero	4 367	2 391	1 927	2 026	2 082	2 205
<i>Muutos %</i>	-1,6	-45,3	-19,4	5,1	2,8	5,9
Kiinteistövero	4 976	5 259	5 327	5 327	5 327	5 327
<i>Muutos %</i>	5,2	5,7	1,3	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	32 144	18 783	17 368	17 346	17 849	18 348
<i>Muutos %</i>	6,4	-41,6	-7,5	-0,1	2,9	2,8

4.2 Valtionosuudet

Valtionosuudet (1 000 €)	TP 2022	MTA 2023	TP 2023	TP MUUTOS €	TP MUUTOS %	TA POIKK. €
Valtionosuudet	27 757	10 150	10 146	- 17 611	-63,45 %	- 4
Peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasausta)	22 631	10 150	9 780	- 12 851	-56,79 %	- 370
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 013		- 38	- 2 051	-101,88 %	- 38
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 703		- 755	- 52	7,41 %	- 755
Verotulojen menetysten korvaus	3 815		1 159	- 2 657	-69,63 %	1 159

Talousarvio 2023

Valtionosuus on päivitetty sisältämään VM:n tuoreimmat valtion budjettiesitykseen sisältyvät muutokset. Myös sote-uudistuksen myötä kunnista hyvinvointialueille siirtyvien kustannusten vaikutus sisältyy laskelmaan. Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton mukaan Inarissa kertyvän ensi vuodelle n. 10 milj. euroa. Kuluvalle vuodelle valtionosuuksia on arvioitu saatavan n. 27,8 milj. euroa. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuusrahoituksesta saadaan perinteisesti joulukuun lopussa.

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuuksia kertyi kertomusvuonna 10,146 milj. euroa eli arvioidun verran ja n. 17,611 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

4.3 Poistot

Poistot (1 000 €)	TP 2022	MTA 2023	TP 2023	TP MUUTOS €	TP MUUTOS %	TA POIKK. €
Poistot ja arvonalentumiset	- 3 859	- 2 416	- 2 616	1 243	-32,21 %	- 200
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 129	- 1 948	- 2 150	- 21	1,00 %	- 202
Arvonalentumiset	- 1 730	- 468	- 466	1 265	-73,07 %	2

Talousarvio 2023

Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 1,9 milj. euron tasolla. Rakennusten tasearvojen alakirjauksia ei seuraaville vuosille ole suunniteltu. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

Talousarvion toteutuminen

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin n. 2,150 milj. euroa, mikä oli n. 0,202 milj. euroa arvioitua enemmän. Kunnan taseeseen on aikanaan (v.2010) kirjattu lainasaamistilille Finavialle 260.128,09 € ns. laina, joka koskee Ivalon lentoaseman silloista laajennussuunnitelmaa. Alun perin tulkittu lainasaamiseksi, mutta vuonna 2023 selvittelyn jälkeen korjattu rahoitusosuudeksi ja tästä johtuen poistojen määrä kasvoi n. 0,150 milj.euroa. Arvonalennus kirjauksia tehtiin n. 0,466 milj. euroa talousarviomuutoksella Tilapalvelu liikelaitoksen investointikohteille (Ivalon koulukampus/valvonta ja Inarin koulun rakentaminen ja valvonta). Kohteet on myöhemmin päädytty toteuttamaan leasingrahoituksella.

4.4 Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma koko kunta, ulkoinen 31.12.2023

Talous (1 000 €)	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	Jäljellä	TOT%
Toimintatuotot	10 816 898	7 064 513	-240 822	6 823 691	7 981 224	1 157 533	116,96 %
Myyntituotot	1 726 143	430 091	-240 822	189 269	477 819	288 550	252,46 %
Maksutuotot	3 318 095	720 118	0	720 118	702 243	-17 875	97,52 %
Tuet ja avustukset	3 831 553	2 417 014	0	2 417 014	2 548 524	131 510	105,44 %
Muut toimintatuotot	1 941 107	3 497 290	0	3 497 290	4 252 638	755 348	121,60 %
Toimintakulut	-66 568 797	-32 021 543	-1 146 571	-33 168 114	-32 972 660	195 454	99,41 %
Henkilöstökulut	-29 295 009	-16 742 814	383 733	-16 359 081	-15 788 297	570 784	96,51 %
Palvelujen ostot	-26 734 340	-7 756 518	-995 296	-8 751 814	-10 091 089	-1 339 275	115,30 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 579 608	-3 035 404	364 502	-2 670 902	-2 835 962	-165 060	106,18 %
Avustukset	-2 678 862	-1 106 154	-36 500	-1 142 654	-1 056 445	86 209	92,46 %
Muut toimintakulut	-2 280 978	-3 380 653	-863 010	-4 243 663	-3 200 867	1 042 796	75,43 %
Toimintakate	-55 751 899	-24 957 030	-1 387 393	-26 344 423	-24 991 436	1 352 987	94,86 %
Verotulot	32 146 414	17 042 000	0	17 042 000	18 782 604	1 740 604	110,21 %
Kunnan tulovero	22 800 539	9 265 000	0	9 265 000	11 132 320	1 867 320	120,15 %
Kiinteistövero	4 975 842	4 921 000	0	4 921 000	5 259 237	338 237	106,87 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 367 303	2 856 000	0	2 856 000	2 391 046	-464 954	83,72 %
Muut verotulot	2 730	0	0	0	0	0	0,00 %
Valtionosuudet	27 756 711	10 149 700	0	10 149 700	10 145 673	-4 027	99,96 %
Peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasausta)	22 630 891	10 149 700	0	10 149 700	9 779 790	-369 910	96,36 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 013 396	0	0	0	-37 836	-37 836	0,00 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-702 904	0	0	0	-755 008	-755 008	0,00 %
Verotulojen menetyksen korvaus	3 815 328	0	0	0	1 158 727	1 158 727	0,00 %
Rahoitustuotot- ja kulut	1 430 363	935 760	0	935 760	914 098	-21 662	97,69 %
Korkotuotot	120 346	149 760	0	149 760	167 461	17 701	111,82 %
Muut rahoitustuotot	1 420 034	915 000	0	915 000	1 010 725	95 725	110,46 %
Korkokulut	-95 775	-125 000	0	-125 000	-166 100	-41 100	132,88 %
Muut rahoituskulut	-14 241	-4 000	0	-4 000	-97 989	-93 989	2 449,71 %
Vuosikate	5 581 590	3 170 430	-1 387 393	1 783 037	4 850 939	3 067 901	272,06 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 859 360	-1 970 000	-446 020	-2 416 020	-2 616 205	-200 185	108,29 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 128 926	-1 970 000	22 000	-1 948 000	-2 150 275	-202 275	110,38 %
Arvonalentumiset	-1 730 434	0	-468 020	-468 020	-465 930	2 090	99,55 %
Tilikauden tulos	1 722 229	1 200 430	-1 833 413	-632 983	2 234 734	2 867 717	-353,05 %
Tilinpäätössiirrot	36 674	-39 607	0	-39 607	117 453	157 060	-296,55 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 758 903	1 160 823	-1 833 413	-672 590	2 352 187	3 024 777	-349,72 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut
Inarin kunta, ulkoiset erät

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	477 819,11	1 726 143,31
Maksutuotot	702 243,22	3 318 094,53
Tuet ja avustukset	2 548 523,68	3 831 553,15
Muut toimintatuotot	4 252 638,46	1 941 107,40
Toimintatuotot	7 981 224,47	10 816 898,39
Valmisteverastojen muutos	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 652 716,18	-23 377 424,36
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 644 644,11	-5 135 787,08
Muut henkilösivukulut	-490 936,72	-781 797,32
Palvelujen ostot	-10 091 089,12	-26 734 339,86
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-2 835 962,43	-5 579 607,99
Avustukset	-1 056 445,03	-2 678 862,34
Muut toimintakulut	-3 200 866,54	-2 280 978,01
Toimintakulut	-32 972 660,13	-66 568 796,96
TOIMINTAKATE	-24 991 435,66	-55 751 898,57
Verotulot	18 782 603,56	32 146 413,94
Valtionosuudet	10 145 673,00	27 756 711,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	167 460,65	120 345,83
Muut rahoitustuotot	1 010 725,49	1 420 033,52
Korkokulut	-166 099,84	-95 775,48
Muut rahoituskulut	-97 988,58	-14 240,63
Rahoitustuotot ja -kulut	914 097,72	1 430 363,24
VUOSIKATE	4 850 938,62	5 581 589,61
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 150 274,58	-2 128 926,32
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-465 930,12	-1 730 434,13
Poistot ja arvonalentumiset	-2 616 204,70	-3 859 360,45
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

TILIKAUDEN TULOS	2 234 733,92	1 722 229,16
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	117 452,77	36 674,18
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 352 186,69	1 758 903,34

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,2	16,2
Vuosikate/Poistot, %	185,4	144,6
Vuosikate, euroa/asukas	681	793
Asukasmäärä	7 125	7 036

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tuloslaskelma peruskunta, ilman liikelaitoksia ja taseyksiköitä

Sisäiset ja ulkoiset

31.12.2023

Talous (1 000 €)	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	Jäljellä	TOT%
Toimintatuotot	10 423 957	4 304 869	0	4 304 869	4 999 690	694 821	116,14 %
Myyntituotot	1 826 479	174 239	0	174 239	410 439	236 200	235,56 %
Maksutuotot	3 298 060	692 462	0	692 462	697 440	4 978	100,72 %
Tuet ja avustukset	3 823 553	2 417 014	0	2 417 014	2 544 405	127 391	105,27 %
Muut toimintatuotot	1 475 865	1 021 154	0	1 021 154	1 347 406	326 252	131,95 %
Toimintakulut	-66 194 959	-29 093 835	-1 507 000	-30 600 835	-30 339 666	261 168	99,15 %
Henkilöstökulut	-28 517 142	-15 775 794	-387 954	-16 163 748	-15 610 435	553 313	96,58 %
Palvelujen ostot	-25 695 870	-6 065 286	-179 200	-6 244 486	-7 562 361	-1 317 875	121,10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 132 498	-1 270 187	-29 000	-1 299 187	-1 434 998	-135 811	110,45 %
Avustukset	-2 678 862	-1 106 154	-36 500	-1 142 654	-1 056 445	86 209	92,46 %
Muut toimintakulut	-6 170 587	-4 876 414	-874 346	-5 750 760	-4 675 427	1 075 333	81,30 %
Toimintakate	-55 771 002	-24 788 966	-1 507 000	-26 295 966	-25 339 976	955 989	96,36 %
Verotulot	32 146 414	17 042 000	0	17 042 000	18 782 604	1 740 604	110,21 %
Kunnan tulovero	22 800 539	9 265 000	0	9 265 000	11 132 320	1 867 320	120,15 %
Kiinteistövero	4 975 842	4 921 000	0	4 921 000	5 259 237	338 237	106,87 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 367 303	2 856 000	0	2 856 000	2 391 046	-464 954	83,72 %
Muut verotulot	2 730	0	0	0	0	0	0,00 %
Valtionosuudet	27 756 711	10 149 700	0	10 149 700	10 145 673	-4 027	99,96 %
Peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasausta)	22 630 891	10 149 700	0	10 149 700	9 779 790	-369 910	96,36 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 013 396	0	0	0	-37 836	-37 836	0,00 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-702 904	0	0	0	-755 008	-755 008	0,00 %
Verotulojen menetyksen korvaus	3 815 328	0	0	0	1 158 727	1 158 727	0,00 %
Rahoitustuotot- ja kulut	1 388 331	846 000	0	846 000	934 432	88 432	110,45 %
Korkotuotot	57 285	70 000	0	70 000	103 357	33 357	147,65 %
Muut rahoitustuotot	1 386 973	850 000	0	850 000	891 079	41 079	104,83 %
Korkokulut	-41 837	-70 000	0	-70 000	-59 015	10 985	84,31 %
Muut rahoituskulut	-14 090	-4 000	0	-4 000	-988	3 012	24,71 %
Vuosikate	5 520 454	3 248 734	-1 507 000	1 741 734	4 522 732	2 780 998	259,67 %
Poistot ja arvonalentumiset	-920 945	-712 359	0	-712 359	-1 009 687	-297 328	141,74 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-920 945	-712 359	0	-712 359	-1 009 687	-297 328	141,74 %
Tilikauden tulos	4 599 509	2 536 375	-1 507 000	1 029 375	3 513 045	2 483 670	341,28 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 599 509	2 536 375	-1 507 000	1 029 375	3 513 045	2 483 670	341,28 %

5. INVESTOINTIOSA

Investointikohde	TA 2023	TP 2023	Jäljellä
1729000101 Maa-alueiden uushankinta	-150 000	-546 488	396 488
1729000102 Maa-alueiden myynti	150 000	641 168	-491 168
1729063102 Saariselän keh.rahasto / Maa-alueiden myynti	100 000	470 248	-370 248
172903760_00002 Kalahallin laajennus, siirto vuodelta 2020	-180 000	0	-180 000
172904150_00001 Budjetointikohde - kiinteät rak. ja laitteet / tekninen	-996 000	0	-996 000
172904150_00004 Päällystystyöt	0	-536 073	536 073
172904150_00015 Katuvalot uusi projekti	0	-272 153	272 153
172904150_00021 Inarin satama	-150 000	-25 223	-124 778
172904150_00023 Kuolpunatie	0	0	0
172904150_00025 Sudentien jatko, Peuratie, Vasantie	-400 000	-364 111	-35 889
172904150_00026 Mukkavuopajan virkistysalue	-150 000	-164 333	14 333
172904150_00027 Inarin urheilualan kunnostus	-50 000	0	-50 000
172904150_00028 Inarin hiihtostadion	0	0	0
172904150_00031 Inarin Vuopajanniemi	0	0	0
172904150_00032 Jousitien ja Jännepolun rakentaminen	-204 000	-203 306	-694
172904150_00033 Kiehistien rakentaminen	0	-25 859	25 859
172904150_00034 Jänkkävaaran pulkkamäen rakentaminen	0	-11 620	11 620
172904150_00035 Männikön reitti	0	-121 430	121 430
172904170_00002 Rinnealueen kunnallistekniikka	-300 000	-45 830	-254 170
172904170_00003 Saariselän kuutamoladun valaistus	-125 000	-9 153	-115 847
172906740_00002 Sevettijärven uusi koulu / ensikertainen kalustus	-80 000	0	-80 000
172906750_00002 Varavoimakone	-77 000	0	-77 000
172906760_00003 Massakone	-12 000	0	-12 000
172906760_00004 Pakastekontti	-10 000	0	-10 000
172923540_00002 Inarin koulun rakentaminen ja valvonta PÄÄT 31.10.2023	0	0	0
172923540_00003 Ivalon koulukampus / valvonta PÄÄT 31.10.2023	0	0	0
172923540_00004 Inarinsaamen kielipesä	200 000	0	200 000
172923540_00005 Sääsuojahalli	-20 000	0	-20 000
172923550_00001 Hiihtokeskus halli	-180 000	-148 546	-31 454
172923740_00003 Ivalon vanhan lukiorakennuksen muutos	-750 000	0	-750 000
172923740_00004 Ivalon vuoropäiväkoti	-200 000	0	-200 000
172923740_00007 Ivalon päiväkoti	0	0	0
172923750_00001 Budjetointikohde / korjausinv / pienet hankkeet	-155 000	0	-155 000
Netto	-3 739 000	-1 362 707	-2 376 292

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

INVESTOINNIT 2023

Kunnanhallitus		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Maa-alueiden hankinta ja myynti	Netto	0	0	0	94 681	-94 681	
	Toimintatuotot	150 000	0	150 000	641 168	-491 168	427,40 %
	Toimintakulut	-150 000	0	-150 000	-546 488	396 488	364,30 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Maanmyynti toteutui n. 95 000 euroa enemmän kuin maanhankintaa.					
Kunnanhallitus yhteensä	Netto	0	0	0	94 681	-94 681	
	Toimintatuotot	150 000	0	150 000	641 168	-491 168	427,40 %
	Toimintakulut	-150 000	0	-150 000	-546 488	396 488	364,30 %
Sivistyslautakunta		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Sevettijärven uusi koulu / ensikertainen kalustus	Netto	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	
	Toimintakulut	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Siirtyi vuodelle 2024 toteutettavaksi.					
Sivistyslautakunta yhteensä	Netto	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	
	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	
Tekninen lautakunta		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetoitinkohde - kiinteät rak. ja laitteet / tekninen	Netto	-1 200 000	204 000	-996 000	0	-996 000	
	Toimintakulut	-1 200 000	204 000	-996 000	0	-996 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Yhdyskuntarakentamisen kiinteiden rakenteiden investointeihin varatun määrärahan puitteissa toteutetut kohteet alla:					
Päällystyöt	Netto	0	0	0	-536 073		
	Toimintakulut	0	0	0	-536 073		
Hanketavoitteen toteutuminen:		Kerttuojantie, Kuolpunatie, Korppiojantie, Mutamaantie, Pommikuopantie, Sudentie					
Katuvalot uusi projekti	Netto	0	0	0	-272 153		
	Toimintakulut	0	0	0	-272 153		
Hanketavoitteen toteutuminen:		Kerttuojantie, Lintumaa, Nuolentekijäntie, Teollisuustie, Hallitie, V.E.Törmäsentie					
Inarin satama	Netto	-150 000	0	-150 000	-25 223	-124 777	16,80 %
	Toimintakulut	-150 000	0	-150 000	-25 223	-124 777	16,80 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Suunnittelutyö toteutettu määrärahasta, hankkeen kustannukset ylitti merkittävästi varatun budjetin. Palautettiin edelleen suunnitteluun.					
Sudentien jatko, Peuratie, Vasantie	Netto	0	-400 000	-400 000	-364 111	-35 889	91,00 %
	Toimintakulut	0	-400 000	-400 000	-364 111	-35 889	91,00 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Sudentie, Porontie, Vasantien loppuosan saneeraus toteutettu					

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Mukkavuopajan virkistysalue	Netto	-100 000	-50 000	-150 000	-164 334	14 334	109,60 %
	Toimintakulut	-100 000	-50 000	-150 000	-164 333	14 333	109,60 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Perhepuiston vaihe 1, kulkuväylät, laavu toteutettu					
Inarin urheilualueen kunnostus	Netto	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	
	Toimintakulut	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Suunnitteluvaiheessa 2023					
Inarin Vuopajanniemi	Netto	-50 000	50 000	0	0		
	Toimintakulut	-50 000	50 000	0	0		
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut					
Jousitien ja Jännepolun rakentaminen	Netto	0	-204 000	-204 000	-203 306	-694	99,70 %
	Toimintatuotot	0	0	0	7 360		
	Toimintakulut	0	-204 000	-204 000	-210 666	6 666	103,30 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Toteutettu					
Kiehistien rakentaminen	Netto	0	0	0	-25 859		
	Toimintakulut	0	0	0	-25 859		
Hanketavoitteen toteutuminen:		Toteutettu					
Jänkkävaaran pulkkamäen rakentaminen	Netto	0	0	0	-11 620		
	Toimintakulut	0	0	0	-11 620		
Hanketavoitteen toteutuminen:		Valmistunut, edellyttää jatkotoimia.					
Männikön reitti	Netto	0	0	0	-121 430	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-121 430	0	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Toteutunut					
Varavoimakone	Netto	0	-77 000	-77 000	0	-77 000	
	Toimintakulut	0	-77 000	-77 000	0	-77 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Hankintapäätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, hankinta ei ehtinyt toteutua suunnittelukaudella.					
Tekninen lautakunta yhteensä	Netto	-1 550 000	-477 000	-2 027 000	-1 724 108	-302 892	85,10 %
	Toimintatuotot	0	0	0	7 360		
	Toimintakulut	-1 550 000	-477 000	-2 027 000	-1 731 468	-295 532	85,40 %
Kalatalouden kehittämisrahasto		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kalahallin laajennus, siirto vuodelta 2020	Netto	-180 000	0	-180 000	0	-180 000	
	Toimintatuotot	149 000	0	149 000	0	149 000	
	Toimintakulut	-329 000	0	-329 000	0	-329 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Hanke siirtyi vuodelle 2024.					
Massakone	Netto	-12 000	0	-12 000	0	-12 000	
	Toimintatuotot	48 000	0	48 000	0	48 000	
	Toimintakulut	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Hanke siirtyi vuodelle 2024.					
Pakastekontti	Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

	Toimintakulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Hanke siirtyi vuodelle 2024.					
Kalatalouden kehittämisrahasto yhteensä	Netto	-202 000	0	-202 000	0	-202 000	
	Toimintatuotot	197 000	0	197 000	0	197 000	
	Toimintakulut	-399 000	0	-399 000	0	-399 000	
Tilapalvelu liikelaitos		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetointikohde / korjausinv / pienet hankkeet	Netto	-155 000	0	-155 000	0	-155 000	
	Toimintakulut	-155 000	0	-155 000	0	-155 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Ei ollut pieniä investointihankkeita eikä ollut tarvetta käyttää siirtomäärärahana.					
Inarinsaamen kielipesä	Netto	200 000	0	200 000	0	200 000	
	Toimintatuotot	200 000	0	200 000	0	200 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Rakennusta ei myyty, kielipesätoiminta jatkuu kohteessa.					
Sääsuojahalli	Netto	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	
	Toimintakulut	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Siiretty vuodelle 2024					
Hiihtokeskus halli	Netto	-180 000	0	-180 000	-148 546	-31 454	82,50 %
	Toimintakulut	-180 000	0	-180 000	-148 546	-31 454	82,50 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Hanke toteutui.					
Ivalon vanhan lukiorakennuksen muutos	Netto	-500 000	-250 000	-750 000	0	-750 000	
	Toimintakulut	-500 000	-250 000	-750 000	0	-750 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Hanke toteutettiin pienemmässä mittakaavassa käyttötalouspuolelta.					
Ivalon vuoropäiväkoti	Netto	-200 000	0	-200 000	0	-200 000	
	Toimintakulut	-200 000	0	-200 000	0	-200 000	
Hanketavoitteen toteutuminen:		Ei toteutunut. Hanke toteutettiin pienemmässä mittakaavassa käyttötalouspuolelta.					
Tilapalvelu liikelaitos yhteensä	Netto	-855 000	-250 000	-1 105 000	-148 546	-956 454	13,40 %
	Toimintatuotot	200 000	0	200 000	0	200 000	
	Toimintakulut	-1 055 000	-250 000	-1 305 000	-148 546	-1 156 454	11,40 %
Saariselän kehittämisrahasto		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Maa-alueiden myynti	Netto	100 000	0	100 000	470 248	-370 248	470,20 %
	Toimintatuotot	100 000	0	100 000	470 248	-370 248	470,20 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Maanmyyntituotto toteutui arvioitua suurempana (Valo Investment Group Holding)					
Saariselän kuutamoladun valaistus	Netto	-125 000	0	-125 000	-9 153	-115 847	7,30 %
	Toimintatuotot	50 000	0	50 000	0	50 000	
	Toimintakulut	-175 000	0	-175 000	-9 153	-165 847	5,20 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Suunnittelu toteutettu, rakentaminen 2024					

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Rinnealueen kunnallistekniikka	Netto	-300 000	0	-300 000	-45 830	-254 170	15,30 %
	Toimintakulut	-300 000	0	-300 000	-45 830	-254 170	15,30 %
Hanketavoitteen toteutuminen:		Kaunispäätien alun asfaltointi					
Saariselän kehittämisrahasto yhteensä	Netto	-325 000	0	-325 000	415 265	-740 265	-127,80 %
	Toimintatuotot	150 000	0	150 000	470 248	-320 248	313,50 %
	Toimintakulut	-475 000	0	-475 000	-54 983	-420 017	11,60 %
Inarin kunta		Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Investoinnit yhteensä	Netto	-3 012 000	-727 000	-3 739 000	-1 362 708	-2 376 292	36,40 %
	Toimintatuotot	697 000	0	697 000	1 118 776	-421 776	160,50 %
	Rahoitusosuudet	247 000	0	247 000	7 360	239 640	3,00 %
	Omaisuuksien myynti	450 000	0	450 000	1 111 416	-661 416	247,00 %
	Toimintakulut	-3 709 000	-727 000	-4 436 000	-2 481 485	-1 954 515	55,90 %

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Talousarvio 2023

Suunnittelukauden 2023–2025 nettoinvestointien määrä keskimäärin on n. 3,4 milj. euroa.

Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat n. 3 milj. euroa. Vuonna 2023 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon 1 milj. euroa. Myös suunnitteluvuosille on suunniteltu lainanottoa 1 milj. euroa vuotta kohden. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on edellisten vuosien tapaan varauduttu antamaan mahdollisiin kylien kehittämishankkeisiin yhteensä 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan lyhennyksiä ensi vuonna on yhteensä n. 1,3 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä ensi vuoden lopussa on n. 8,6 milj. euroa eli 1 221 €/asukas, mikä on edelleen reippaasti alle valtakunnan tason. Manner-Suomessa tunnusluku on keskimäärin 3 465. Inarin konsernin lainakanta vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 6 358/asukas. Manner-Suomen vastaava luku oli keskimäärin 7 681 €/asukas.

Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Ensi vuonna kunnan maksuvalmius on 91 päivää. Maksuvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää noin kahden viikon kassan riittävyttä.

Tunnusluku lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Hyvä, kun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun arvo on 1–2. Jos arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Ensi vuonna Inarin lainanhoitokatteen tunnusluku on 2,43 eli hyvällä tasolla.

Talousarvion toteutuminen:

Investointimenojen (netto) toteutuma oli n. 1,4 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat n. 2,4 milj. euroa pienempänä kuin oli suunniteltu. Investointien toteutuminen kohteittain esitetään kirjan investointiosassa. Vuodelle 2023 suunniteltua talousarviolainaa ei nostettu.

Asukaskohtainen kunnan pitkäaikainen lainamäärä oli 1 065 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä laski edellisestä vuodesta n. 200 euroa. Tilapäistä korotonta lainaa kylien hankkeille annettiin Ukonjärven yksityistien tiekunnalle 30 000 euroa. Kunnan kassan riittävyyteen asetettu tavoite ylittyi. Kassan riittävyys päivissä, edellisen vuoden 65 päivästä, parani huomattavasti ollen nyt 122 päivää.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Inarin kunta	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 850 938,62	5 581 589,61
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-989 871,26	-186 934,15
	3 861 067,36	5 394 655,46
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 994 100,09	-2 874 119,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	56 959,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 112 428,75	416 991,56
	-1 881 671,34	-2 400 168,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 979 396,02	2 994 486,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-465 233,00
Antolainasaamisten vähennykset	852 540,29	414 869,00
	852 540,29	-50 364,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 297 735,90	-1 513 341,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	313 545,78	-119 058,63
	-984 190,12	-1 632 400,09
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-500,82	3 242,21
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	179 717,00
Saamisten muutos	553 109,99	-379 295,68
Korottomien velkojen muutos	-2 747 234,59	533 552,48
	-2 194 625,42	337 216,01
Rahoituksen rahavirta	-2 326 275,25	-1 345 548,08
Rahavarojen muutos	-346 879,23	1 648 938,57

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Rahavarat 31.12.	12 443 901,43	12 790 780,66
Rahavarat 1.1.	12 790 780,66	11 141 842,09
Rahavarojen muutos	-346 879,23	1 648 938,57

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	10 992	10 146
Investointien tulorahoitus, %	196,0	198,1
Laskennallinen lainanhoitokate	3,5	3,8
Lainanhoitokate	3,4	3,5
Kassan riittävyys, pv	122	65
Asukasmäärä	7 125	7 036

RAHOITUSLASKELMAN JA SEN TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI 2023

Investointien tulorahoitus

= 100 x vuosikate / investointien omahankintameno.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (= investointimenot - rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien omahankintamenosta rahoitettiin tulorahoituksella 196 %. Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunnan lainakanta oli 10,159 milj. euroa, kunta ei nostanut lainaa v. 2023.

Lainat ja vuokravastuut yht. 46,356 milj. euroa, 6 506 €/asukas.

Pitkäaikaista lainaa jäljellä 7 590 917 euroa, 1 065 €/asukas.

Lainanhoitokate

= vuosikate + korkokulut / korkokulut + lainojen lyhennykset. Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on 1–2. Lainanhoitokatteen tunnusluku oli 3,4.

Tunnusluvun arvo laski viime vuodesta 0,13.

Kassavarat (rahavarat)

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset, rahat ja arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassavarat huononivat 0,347 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Kassan riittävyys / pv

= 365 pv x kassavarat / kassasta maksut

Kunnan kassan riittävyys tilinpäätöspäivänä oli 122 päivää.

Kassan riittävyys parani 57 pv. edellisestä tilinpäätöksestä. Kassa säilyi edelleen vahvana.

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

Tulojen riittävyyttä tarkastellaan toisaalta tuloksen näkökulmasta ja toisaalta rahoituksen näkökulmasta.

Talous on heikkenevä, jos vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelman tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Pitkällä aikavälillä tulojen ei tulisi myöskään olla menoja isommat.

Tulorahoituksen riittävyys

(Tuloksen näkökulma)

	v. 2023	v. 2022
	(1 000 €)	(1 000 €)
Vuosikate	4 851	5 582
Tilikauden ylijäämä	2 352	1 759

Tuloksen näkökulmasta rahoituksen riittävyydestä voidaan todeta seuraavaa:

Vuosikate pieneni n. 0,7 milj. euroa edellisestä vuodesta. Tulos pysyi positiivisena ja näin ollen riittävänä.

Tulorahoituksen riittävyys

(Rahoituksen näkökulma)

	v. 2023	v. 2022
	(1 000 €)	(1 000 €)
Vuosikate	4 851	5 582
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-1 298	-1 513
- sumupoistot / = keskim. korv. inv. tarve	<u>-2 150</u>	<u>-2 129</u>
	1 403	1 940

Talous on tasapainossa, jos vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Jos vuosikate kattaa sekä tilikauden poistot että lainojen lyhennykset, on talous vahvistuva.

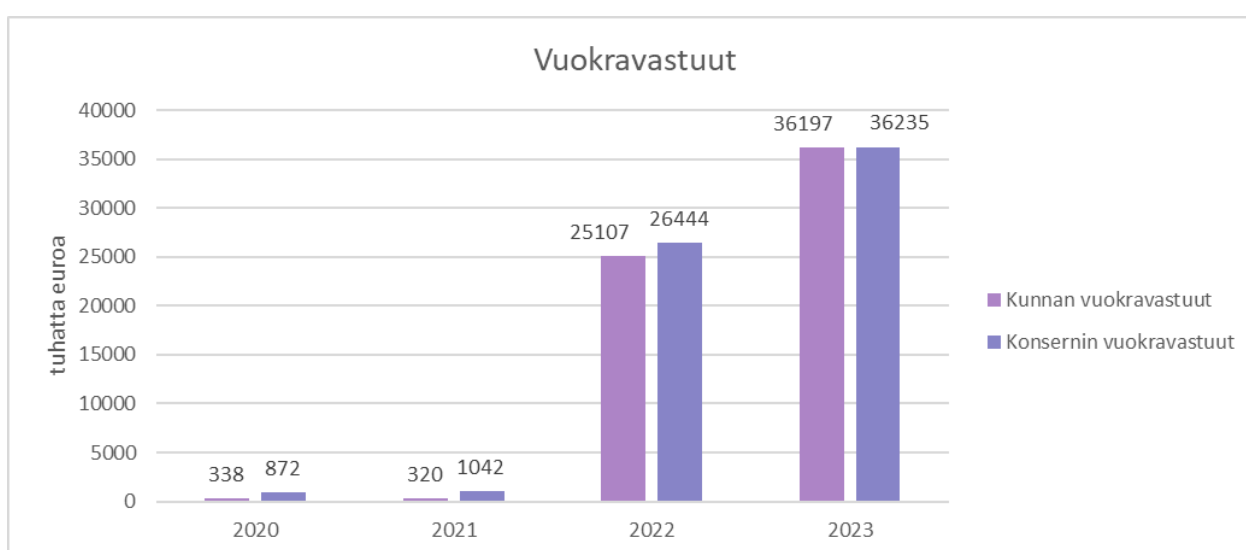
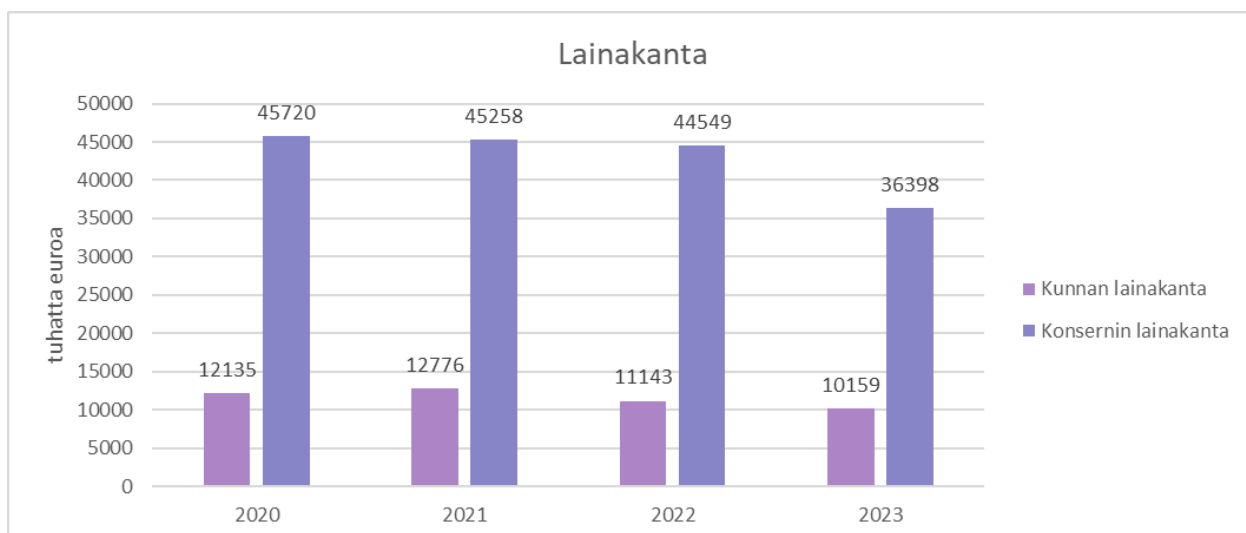
Rahoituksen näkökulmasta tarkasteltuna voidaan tulojen riittävyydestä pidemmällä aikavälillä todeta seuraavaa:

Vuosikate kattoi tilikauden aikana pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja tehdyt suunnitelman mukaiset poistot, joten talouden tila jatkuu edelleen tasapainoisena ja vahvistuvana.

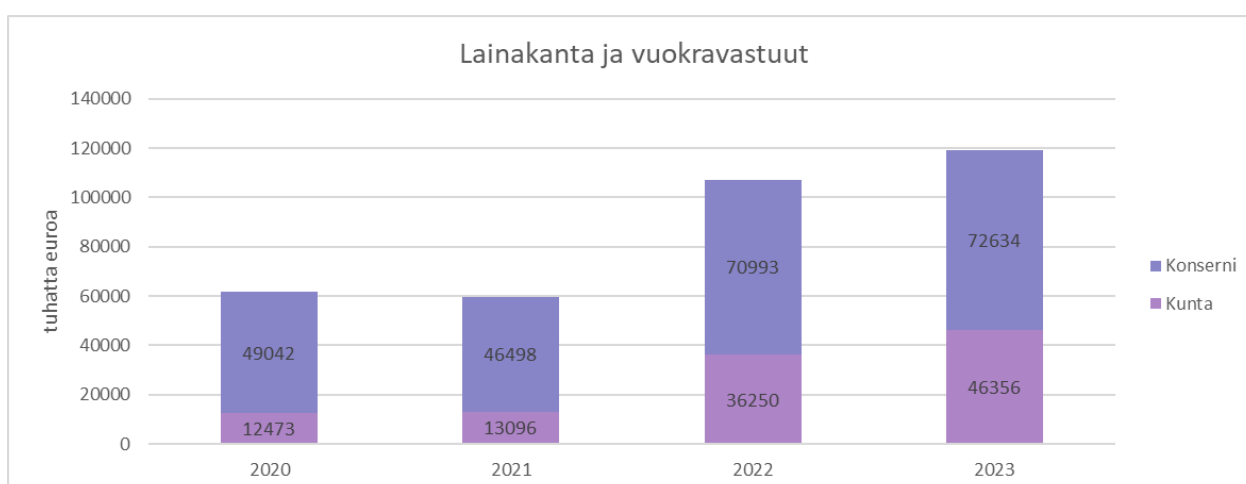
Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Pitkäaik. lainat 31.12.2023	PERUSKUNTA TILAPALVELU		SAARISELÄN KEHITT.RAH.	KOKO KUNTA YHTEENSÄ	Aukkaita	per/as
	€	€	€	€		€/as
TP 2009	11 020 642	6 410 074		17 430 716		2 540
TP 2010	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 511
TP 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 277
TP 2012	6 749 738	6 561 964		13 311 702		1 979
TP 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
TP 2014	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
TP 2015	5 603 834	5 316 359	3 323 400	14 243 593		2 096
TP 2016	5 755 442	6 132 885	3 140 800	15 029 127		2 208
TP 2017	4 798 924	6 074 787	2 958 200	13 831 911		2 012
TP 2018	3 942 206	6 400 742	2 775 600	13 118 548		1 899
TP 2019	3 160 888	7 526 454	2 593 000	13 280 342		1 925
TP 2020	3 119 890	8 285 045	730 400	12 135 335		1 769
TP 2021	2 343 892	7 510 302	547 800	10 401 994		1 484
TP 2022	1 739 494	6 783 959	365 200	8 888 653		1 263
v. 2023						
*lyhennykset 2023	-432 808	-682 328	-182 600	-1 297 736		
*lainanotto 2023				0		
31.12.2023	1 306 686	6 101 631	182 600	7 590 917	7125	1 065
v.2024						
*lyhennykset 2024	-416 686	-692 856	-182 600	-1 292 142		
*lainanotto 2024	1 000 000	1 000 000		2 000 000		
31.12.2024	1 890 000	6 408 775	0	8 298 775	7030	1 180
v.2025						
*lyhennykset 2025	-390 000	-669 856		-1 059 856		
*lainanotto 2025		1 000 000		1 000 000		
31.12.2025	1 500 000	6 738 919	0	8 238 919	7040	1 170
v.2026						
*lyhennykset 2026	-390 000	-669 856		-1 059 856		
*lainanotto 2026		1 000 000		1 000 000		
31.12.2026	1 110 000	7 069 063	0	8 179 063	7050	1 160

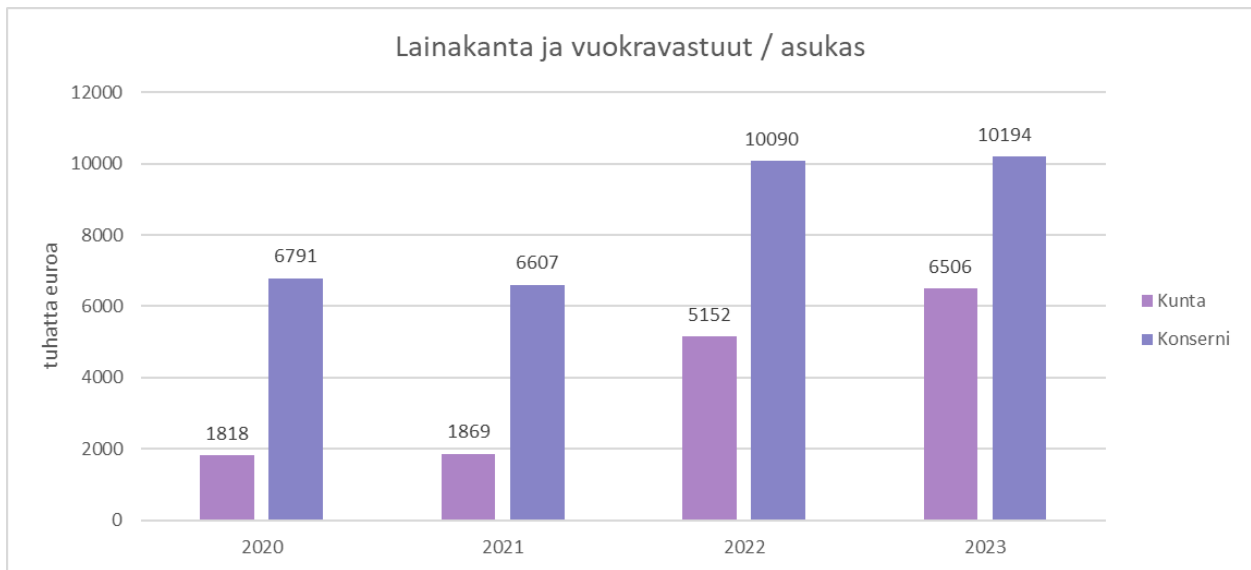
Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Josta kunnan kiinteistöleasing v. 2022: 24 749 Meu ja v. 2023: 34 871 Meu

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kokonaistulot ja -menot

	2023		2023
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	7 981	Toimintakulut	32 973
Verotulot	18 783	Korkokulut	166
Valtionosuudet	10 146	Muut rahoituskulut	98
Korkotuotot	167		
Muut rahoitustuotot	1 011		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 057	Pakollisten varausten muutos	-67
		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	67
Investoinnit			
		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		
		Investointimenot	2 475
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 112		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	375	Antolainasaamisten lisäykset	41
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 298
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	314	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	38 832	Kokonaismenot yhteensä	36 984

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 38 832 - 36 984 = 1 848

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -347 - (-2 195) = 1 848

7. TASE

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	67 194,52	157 328,80
Muut pitkävaikutteiset menot	109 831,86	0,00
Ennakkomaksut	6 757,31	6 757,31
Aineettomat hyödykkeet	183 783,69	164 086,11
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 839 808,15	6 090 164,76
Rakennukset	13 255 573,38	13 158 121,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 638 152,88	6 347 015,97
Koneet ja kalusto	136 018,54	392 381,15
Muut aineelliset hyödykkeet	1 000,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 481 094,73	2 222 254,14
Aineelliset hyödykkeet	28 351 647,68	28 209 937,70
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	24 410 671,13	25 293 585,13
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	6 186 562,62	6 788 024,71
Muut saamiset	577 818,16	828 896,36
Sijoitukset	31 175 051,91	32 910 506,20
PYSYVÄT VASTAAVAT	59 710 483,28	61 284 530,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	36 499,39	36 340,02
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	36 499,39	36 340,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	190 000,00	204 720,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset	592 753,94	607 473,94
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	340 579,44	1 180 676,71
Lainasaamiset	876 500,00	285 000,00
Muut saamiset	327 428,76	389 433,24
Siirtosaamiset	2 440 008,22	2 762 363,17
Lyhytaikaiset saamiset	3 984 516,42	4 617 473,12
Saamiset	4 577 270,36	5 224 947,06
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	1 599 841,03	1 579 050,41
Rahoitusarvopaperit	1 599 841,03	1 579 050,41
Rahat ja pankkisaamiset	10 844 060,40	11 211 730,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 021 171,79	18 015 727,72
VASTAAVAA	76 768 154,46	79 336 597,75

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

VASTATTAVAA

31.12.2023   31.12.2022

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	37 264 217,56	37 122 295,14
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	4 263 771,30	4 381 224,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 909 876,79	17 150 973,45
Tilikauden yli-/alijäämä	2 352 186,69	1 758 903,34
OMA PÄÄOMA	62 790 052,34	60 413 396,00

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	0,00

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	39 614,52	39 455,15
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	500,82
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	39 614,52	39 955,97

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 498 774,56	7 399 605,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	6 498 774,56	7 399 605,00

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
------------------------	------	------

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 092 141,90	1 489 047,36
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	2 568 142,71	2 254 596,93
Saadut ennakot	106 514,83	51 184,35
Ostovelat	1 890 772,61	2 568 715,45
Muut velat	276 504,97	519 339,36
Siirtovelat	1 505 636,02	4 600 757,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 439 713,04	11 483 640,78
VIERAS PÄÄOMA	13 938 487,60	18 883 245,78
VASTATTAVAA	76 768 154,46	79 336 597,75
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	81,9	76,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	37,5	26,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	21 262	18 910
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	2 984	2 688
Lainakanta 31.12., 1 000 €	10 159	11 143
Lainakanta 31.12./asukas	1 426	1 584
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	46 356	36 250
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 506	5 152
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	6 187	6 788
Asukasmäärä	7 125	7 036

TASEEN JA TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

Omavaraisuus-%

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso on keskimäärin 70 % - 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Kunnan omavaraisuusaste oli 81,9 %, kun se oli edellisenä vuonna 76,2 %.

Tunnusluku nousi 5,7 % -yksikköä. Omavaraisuusaste ylitti tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus -%

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ (=toimintatuotot, verotulot ja käyttöomaisuuden valtiosuudet).

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Alle 40 % arvo on hyvä.

Kunnan tunnusluku oli 37,5 %, kun se oli edellisenä vuonna 26,6 %.

Tunnusluku nousi 10,9 % -yksikköä.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista -%

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Vuokravastuut muodostuvat liitetieto -ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyistä vuokravastuista ja kiinteistöleasing -vastuista.

Kunnan tunnusluku oli 1,36 %. Edellisenä vuonna se oli 0,62 %.

8. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 2 234 733,92 euron käsittelystä seuraavaa:

- Siirretään kalatalousrahastosta säännön mukaisesti vuonna 2023

Rahaston vähennys 2023	117 452,77
------------------------	------------

- Kunnanhallitus esittää tilivuoden yli- /alijäämän liittämistä edellisten tilikausien yli-/alijäämän tilille

Peruskunta	3 513 045,08
Tilapalvelu liikelaitos	-1 407 071,39
Saariselän kehittämisrahasto	246 213,00
Ylijäämä yhteensä	2 352 186,69

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

- Kunnan taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.
- Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa on tällä hetkellä kattamatonta alijäämää 3 396 589,03 €.
- Saariselän kehittämisrahaston taseessa on tällä hetkellä kattamatonta alijäämää 822 041,19 €.

Kunnan ylijäämä taseessa kattaa myös liikelaitosten ja taseyksiköiden kattamattomat alijäämät, joten lakisääteistä veloitetta tasapainottaa erikseen liikelaitoksen ja taseyksikön taloutta ei ole.

TALOUSARVIOMUUTOKSET 2023

Käyttötaloulosa

Valt. 16.2.2023 § 7	Ruokapalvelu liikelaitosta koskevat tulo- ja menoerät poistetaan kunnan talousarviosta	141 607 €
Valt. 16.2.2023 § 8	Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin lisätään kultamuseosäätiön avustamiseen yhteensä (26 000 € avustus peruskorjauksen hankesuunnitelman toteuttamiseen ja 4000 € avustus juhluvuoden toimintamenoihin)	30 000 €
Valt. 16.11.2023 § 52	Tilapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelmaan lisätään arvonalentumisiin	468 020,12 €
Valt. 11.3.2024 §	Sivistyslautakunnan käyttötalouteen lisämääräraha	1 477 000 €

Investointiosa

Valt. 16.2.2023 § 8	Teknisen lautakunnan investointiosaan lisätään varavoimakoneen hankintakuluihin	77 000 €
Valt. 16.2.2023 § 8	Teknisen lautakunnan investointiosaan lisätään kaavateiden saneerauskuuluihin	400 000 €
Valt. 16.2.2023 § 8	Tilapalvelu liikelaitoksen investointiosaan lisätään lukion rakennusmuutoksen hankekuuluihin	250 000 €

9. KONSERNINTILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKEMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	26 947 749,97	41 446 057,34
Toimintakulut	-45 266 715,38	-89 694 976,18
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 479,03	0,00
TOIMINTAKATE	-18 311 486,38	-48 248 918,84
Verotulot	18 491 715,31	31 957 631,86
Valtionosuudet	10 145 673,00	27 756 711,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	201 148,67	58 922,19
Muut rahoitustuotot	177 086,61	32 009,26
Korkokulut	-941 176,95	-526 418,21
Muut rahoituskulut	-182 810,71	-36 796,49
Rahoitustuotot ja -kulut	-745 752,38	-472 283,25
VUOSIKATE	9 580 149,55	10 993 140,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 022 363,14	-7 413 913,89
Omistuksen eliminointierot	0,00	416,97
Arvonalentumiset	-465 930,12	-1 730 434,13
Poistot ja arvonalentumiset	-7 488 293,26	-9 143 931,05
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	2 091 856,29	1 849 209,72
Tilinpäätössiirrot	117 505,96	24 022,02
Tilikauden verot	-190 364,17	-204 017,10
Laskennalliset verot	49 000,00	-68 375,91
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-164 385,98	-102 053,11
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 903 612,10	1 498 785,63
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	59,5	46,2
Vuosikate/Poistot, %	127,9	120,2
Vuosikate, euroa/asukas	1 345	1 562
Asukasmäärä	7 125	7 036

KONSERNITASE

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 100 171,81	507 413,38
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	824 326,61	650 286,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	6 757,31	12 875,61
Aineettomat hyödykkeet	1 931 255,73	1 170 575,58
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	10 492 595,55	9 774 919,72
Rakennukset	51 480 471,96	53 764 136,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50 708 632,38	51 339 780,44
Koneet ja kalusto	4 924 553,66	4 834 672,44
Muut aineelliset hyödykkeet	167 599,91	190 775,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 475 537,32	10 009 459,71
Aineelliset hyödykkeet	122 249 390,77	129 913 743,97
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	64 374,26	26 310,23
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	345 735,29	408 631,14
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	260 128,09
Muut saamiset	30 623,49	38 881,56
Sijoitukset	440 733,04	733 951,02
PYSYVÄT VASTAAVAT	124 621 379,54	131 818 270,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	860 430,73	331 597,02
Lahjoitusrahastojen varat	36 499,39	36 340,02
Muut toimeksiantojen varat	0,00	208 318,41
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	896 930,12	576 255,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	726 400,83	723 448,40

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	3 500,00	2 700,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	729 900,83	726 148,40
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	243 333,33	284 720,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	95 994,34	95 994,34
Siirtosaamiset	402 753,94	403 274,85
Pitkäaikaiset saamiset	742 081,61	783 989,19
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 145 072,36	4 924 909,39
Lainasaamiset	47 000,00	102 000,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	469 000,93	976 422,26
Siirtosaamiset	2 741 254,00	2 523 335,89
Lyhytaikaiset saamiset	6 402 327,29	8 526 667,54
Saamiset	7 144 408,90	9 310 656,73
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	5 415,94	5 632,61
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	1 599 841,03	1 580 193,61
Rahoitusarvopaperit	1 605 256,97	1 585 826,22
Rahat ja pankkisaamiset	11 481 561,85	13 230 859,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 961 128,55	24 853 491,12
VASTAAVAA	146 479 438,20	157 248 017,15

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	37 264 217,56	37 122 295,14
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	6 785 157,93	6 907 684,78
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	33 922 988,84	32 686 595,83
Tilikauden yli-/alijäämä	1 903 612,10	1 498 785,63
OMA PÄÄOMA	79 875 976,42	78 215 361,38

VÄHEMMISTÖOSUUDET

1 522 136,95	1 512 000,63
---------------------	---------------------

KONSERNIRESERVI

0,00	0,00
-------------	-------------

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	1 680,47
Muut pakolliset varaukset	0,00	181 467,47
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	183 147,94

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	484 296,48	331 597,02
Lahjoitusrahastojen pääomat	39 614,52	39 461,15
Muut toimeksiantojen pääomat	378 729,71	234 201,53
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	902 640,70	605 259,70

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 354 493,36	38 472 133,47
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	27 278,49
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Muut velat	16 456 352,16	15 331 650,03
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	2 118 101,32	2 489 101,32
Pitkäaikainen vieras pääoma	48 928 946,84	56 320 163,31
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 015 493,69	6 049 566,42
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	28 278,49	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	528 759,83	380 866,84
Ostovelat	4 559 045,93	5 809 649,47
Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Muut velat	1 074 361,80	1 162 465,64
Siirtovelat	2 607 758,74	6 895 497,02
Laskennalliset verovelat	436 038,81	114 038,81
Lyhytaikainen vieras pääoma	15 249 737,29	20 412 084,19
VIERAS PÄÄOMA	64 178 684,13	76 732 247,50
VASTATTAVAA	146 479 438,20	157 248 017,15
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	55,8	50,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	114,5	75,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	35 827	34 185
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	5 028	4 859
Lainakanta 31.12., 1 000 €	36 398	44 549
Lainakanta 31.12./asukas	5 109	6 332
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	72 634	70 993
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	10 194	10 090
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	260
Asukasmäärä	7 125	7 036

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 580 149,55	10 993 140,77
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-190 364,17	-204 017,10
Tulorahoituksen korjauserät	-1 003 736,94	-574 999,55
	8 386 048,44	10 214 124,12
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 789 073,39	-17 071 909,35
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	184 818,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 910 428,62	5 132 107,79
	-7 878 644,77	-11 754 982,85
Toiminnan ja investointien rahavirta	507 403,67	-1 540 858,73
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	260 128,09	0,00
	260 128,09	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 637 000,00	5 110 379,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 319 389,61	-2 461 968,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 044 808,53	-3 355 265,35
	-1 727 198,14	-706 853,92
Oman pääoman muutokset	-148 500,00	0,01
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 077,51	2 060,82
Vaihto-omaisuuden muutos	-100 872,32	235 835,57
Saamisten muutos	1 470 728,49	3 104 454,66
Korottomien velkojen muutos	-1 077 023,10	130 892,86
	294 910,58	3 473 243,92
Rahoituksen rahavirta	-1 320 659,47	2 766 390,00
Rahavarojen muutos	-813 255,80	1 225 531,27
Rahavarat 31.12.	13 086 818,82	14 816 685,99
Rahavarat 1.1.	13 900 074,61	13 591 154,72

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Rahavarojen muutos	-813 255,79	1 225 531,27
--------------------	-------------	--------------

Rahavarojen ero 31.12.2022 / 1.1.2023

<i>Lapin Sairaanhoidopiirin ky</i>	<i>-841 725,90</i>	
------------------------------------	--------------------	--

<i>Kolpeneen Palvelukeskuksen ky</i>	<i>-74 885,48</i>	
--------------------------------------	-------------------	--

<i>HVA-siirto yhteensä</i>	<i>-916 611,38</i>	
----------------------------	--------------------	--

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1
000 €

2 382

1 874

Investointien tulorahoitus, %

69,5

65,1

Laskennallinen lainanhoitokate

1,9

1,9

Lainanhoitokate

3,2

3,9

Kassan riittävyys, pv

76

49

10. HENKILÖSTÖ

Henkilöstö

Henkilöstöohjelman mukainen henkilöstön määrä oli vuoden 2023 talousarviossa 272,46 henkilöä. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä toteutuma oli 254 eli 18 henkilöä vähemmän talousarvioon verrattuna ja 193,5 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Henkilöstökulut alittuivat n. 0,570 milj. euroa, talousarvion ollessa 16,359 milj. euroa ja toteutuman ollessa 15,788 milj. euroa.

HENKILÖSTÖOHJELMA 2023

Henkilöstöohjelma	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kunnanhallitus			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Kunnanhallitus Yht.	1	1	1
Hallinta-osasto			
Hallinto			
hallintajohtaja	1	1	1
viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö	1	1	1
tiedonhallinnan asiantuntija	1	1	1
taluspäällikkö	1	1	1
taloussuunnittelija	1	1	1
toimistosihteeri	3	3	3
hallintosihteeri	1	1	1
atk-päällikkö	1	1	1
hyvinvointi koordinaattori	1	1	1
harjoittelija (3kk)			
Elinvoimapalvelut			
elinvoimajohtaja*	1	0	0
kehitysjohtaja*		1	1
kehittämiskoordinaattori	1	1	1
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1
yrittäjäneuvoja	1	1	1
*nimikkeen muutos			
Hallinto osasto Yht.	15	15	15
Sivistysosasto			
Hallinto			
sivistysjohtaja	1	1	1
hallintosihteeri	1	1	1
toimistosihteeri	1	1	1
sosiaalityöntekijä	1		
psykologi	1		
Yhteensä	5	3	3
Perusopetus			
rehtori	1,5	1,5	1,5
apulaisrehtori	0,5	0,5	0,5
toimistosihteeri	2,5	2,5	2,5
Opettajaviranhaltija	69	69	69

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	6	6	6
joista koltansaamenkielisessä ja koltansaamenkielen opetuksessa	1	1	1
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	8	9	9
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	1
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja	14	14	14
Virastomestari		1	1
Yhteensä	88,5	89,5	89,5
Tilapäinen määräaikainen henkilöstö*) tuntiopettaja (päätoiminen)	8	6	6
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	1	2	2
Koulunkäynninohjaaja	7	4,5	4,5
Lukio			
rehtori	0,5	0,5	0,5
apulaisrehtori	0,5	0,5	0,5
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5
opettajaviran haltija	8	8	8
Yhteensä	9,5	9,5	9,5
Kansalaisopisto			
rehtori	1	1	1
apulaislehtori-opettaja		1	1
opettajaviran haltija	2	1	1
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	5	5
Yhteensä	9	8	8
Kirjasto			
kirjastotoimen johtaja	1	1	1
kirjastonhoitaja	2	2	2
kirjastovirkailija	3	3	3
kuljettaja-virkailija	1	1	1
Yhteensä	7	7	7
Kulttuuritoiminta			
kulttuurisihteeri	1	1	1
Yhteensä	1	1	1
Vapaa-aikatoimi			
vapaa-aikasihteeri	1	1	1
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1
liikuntapaikkojen hoitaja	1,6	1,6	1,6

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

nuoriso-ohjaaja	2	2	2
viestintäpajan vastaava työpajaohjaaja	1	1	1
viestintäpajan työpajaohjaaja	1	1	1
etsivän nuorisotyön ohjaaja	1	1	1
Yhteensä	9,6	9	9,6
määräaikainen erityisliikunnan ohjaaja	1	1	1
määräaikainen nuoriso-ohjaaja	1,4	1,4	1,4
liikuntapaikkojen hoitaja	1	1	1
Varhaiskasvatus			
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
varhaiskasvatusyksikön johtaja	1	1	1
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1
toimistosihteeri	2	2	2
Päiväkodit			
päiväkodinjohtaja	3	3	3
varhaiskasvatuksen opettaja	11	15	15
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	2	2
ryhmäavustaja	4	4	4
lastenhoitaja	19	19	21
päiväkotiapulainen	1	1	1
keittäjä-päiväkotityöntekijä		1	1
Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodit			
perhepäivähoitaja	17	13	11
lastenhoitaja	4	3	3
Kielipesätoiminta			
hallintopäällikkö	1	1	1
lastenhoitaja	10	10	10
Varhaiskasvatuksen opettaja	2	2	2
Varhaiskasvatus yhteensä	78	79	79
Sivistysosasto yhteensä	207,6	206	206,6
Tekninen osasto			
Hallinto			
tekninen johtaja	1	1	1
hallintosihteeri	1	1	1
toimistosihteeri	1	1	1
Yhteensä	3	3	3
Rakennusvalvonta			
rakennustarkastaja	1	1	1
tarkastusinsinööri	1	1	1
lupasihteeri	1	1	1

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

suunnitteluinsinööri	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	3,5	3,5	3,5
Yhdyskuntasuunnittelu			
kaavoitusinsinööri	1	1	1
mittausinsinööri	1	1	1
kaavasuunnittelija	2	2	2
Yhteensä	4	4	4
Yhdyskuntarakentaminen			
maanrakennusmestari	1	1	1
reittimestari	1	1	1
suunnitteluinsinööri	0,5	0,5	0,5
kunnossapitoinsinööri	0	1	1
varastonhoitaja-työvalmentaja	1	1	1
kunnossapitotyöntekijä	7	7	7
Yhteensä	10,5	11,5	11,5
Ympäristöterveydenhuolto			
praktikkoeläinlääkäri	3	3	3
vastaavapraktikkoeläinlääkäri	1	1	1
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2
*toinen terveydensuojelutarkastaja määrätty ympäristöyksikön johtajaksi			
Maaseututoimi			
maataloussihteeri	1	1	1
Yhteensä	7	7	7
4kk määräaikainen eläinlääkäri			
Tekninen osasto yhteensä	28	29	29
Tilapalvelu-liikelaitos			
kiinteistöpäällikkö	1	1	1
projekti-insinööri	1	1	1
rakennuttaja insinööri			1
Yhteensä	2	2	3
Tilauspalvelu-liikelaitos Yht.	2	2	3
Henkilöstö yhteensä	253,6	253	254,6
muutos henkilöä		0,6	1,6
muutos, %		-0,24 %	0,63 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Henkilöstömäärä

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vakituiset	386	391	385	385	402	415	205
Määräaikaiset	183	173	176	176	248	145	78
Työllistetyt	12	18	20	20	19	15	3
Oppisopimussuhteiset	0	0	0	0	0	4	0
Yhteensä	581	582	581	581	669	579	286

Henkilöstö osastoittain 2023

Hallinto-osasto	14 vakinaista
Sivistysosasto	171 vakinaista 67 määräaikaista ja 2 työllistettyä
Tekninen osasto	18 vakinaista 10 määräaikaista ja 1 työllistetty
Tilapalvelu liikelaitos	2 vakinaista 1 määräaikainen

Osa-aikainen henkilöstö osastoittain 2023

Hallinto-osasto	1
Sivistysosasto	11
Tekninen osasto	2
Tilapalvelu liikelaitos	0

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Miehet	66
Naiset	220

Ikäjakauma

Alle 30	33
30-34	20
35-39	47
40-44	33
45-49	42
50-54	36
55-59	32
60-64	37
yli 65	6
	286

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Vahinkotilastoja

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Työtapaturma	21	22	13	28	42	11
Liikennevahinko	2	2	1	3	1	0
Autovakuutus	0	0	0	0	1	2
Vastuuvahinko	0	0	0	1	1	0
Ryhmä/koulutapaturma	7	5	7	18	9	16
Yhteensä	30	29	21	50	54	29

HENKILÖSTÖMENOT

Henkilöstömenot 2022–2023	TP 2023	TP 2022
400001 Vakinaisten kk-palkat	-6 883 189	-8 440 908
400002 Vakinaisten työsuhteisten palkat	-2 263 789	-7 371 221
400003 Vakin. tunti- ja urakkapalkat	-8 456	-34 105
400011 Sijaisten kk-palkat	-400 092	-1 006 334
400012 Vakituisten sijaisten palkat	-241 761	-243 617
400013 Sairaus- ja äitiyslomasijaisten palkat	-219 048	-421 548
400016 Vuosiloma- ja muut sijaiset	-204 832	-809 438
400018 Muut sijaiset	-777 881	-1 434 907
400021 Tilapäisten kk-palkat	-1 158 820	-1 471 318
400022 Tilapäisten sijaisten palkat	-55 755	-119 874
400023 Tilap. tuntipalkat ja palkkiot	-668	0
400027 Ylituntikorvaukset	-258 687	-221 341
400028 Kertatuntikorvaukset	-73 599	-63 048
400041 Erilliskorvaukset	-359 933	-2 056 196
400051 Kokouspalkkiot	0	-100
400052 Ltm-henkilöiden kokouspalkkiot	-114 866	-127 137
400053 Viranhaltijoiden kokouspalkkiot	-1 053	-2 025
400061 Vuosipalkkiot ja ans.menet.korv.	-18 756	-27 083
400062 Luottamushenkilöiden muut korvaukset	-17 104	-6 219
400064 Asiantuntijapalkkiot ja luentokorvaukset	-9 968	-7 659
400411 Hall. ja tsto, sijaiset	-1 122	-528
400502 Huolto, vakinaiset varahenkilöt	-50	0
406005 Muut luontoisedut (meno)	-91 382	-93 061
406011 Luontoisedut (tulo)	91 382	93 061
408001 Jaksotetut palkat ja palkkiot	137 467	132 502
409001 Sairausvakuutuskorvaukset	252 848	327 045
409003 Tapaturmakorvaukset	16 400	10 271
409009 Muut korvaukset	10 000	17 362
410001 KuEL palkkaperusteinen	-1 897 203	-3 706 251
410002 Tasausmaksu (ent. KuEL eläkemenoperusteinen)	0	-1 130 297
410011 VaEL-maksut	-293 430	-280 487
410041 Eläkevakuutusmaksut	-497 177	0
418001 Jaksotetut eläkekulut	43 167	-18 751
420001 Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	-197 576	-311 747
420011 Työttömyysvakuutusmaksut	-243 751	-434 599
420021 Tapaturmavakuutusmaksut	-27 737	-50 653
420091 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-7 830	-14 518
428001 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	-14 043	29 720
Yhteensä	-15 788 297	-29 295 009

11. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2023 ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 18.3.2024

Jari Huotari

puheenjohtaja

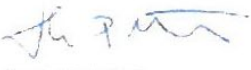

Hannu Alenius

Janne Hannola

Jari Huhtamella

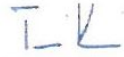

Hanna Kiviniemi

Maritta Mäenpää

Heli Palolahti

Maire Puikko

Jaana Seipiharju

Tommi Kasurinen

kunnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Ivalossa 29.5.2024

Juha Väärälä

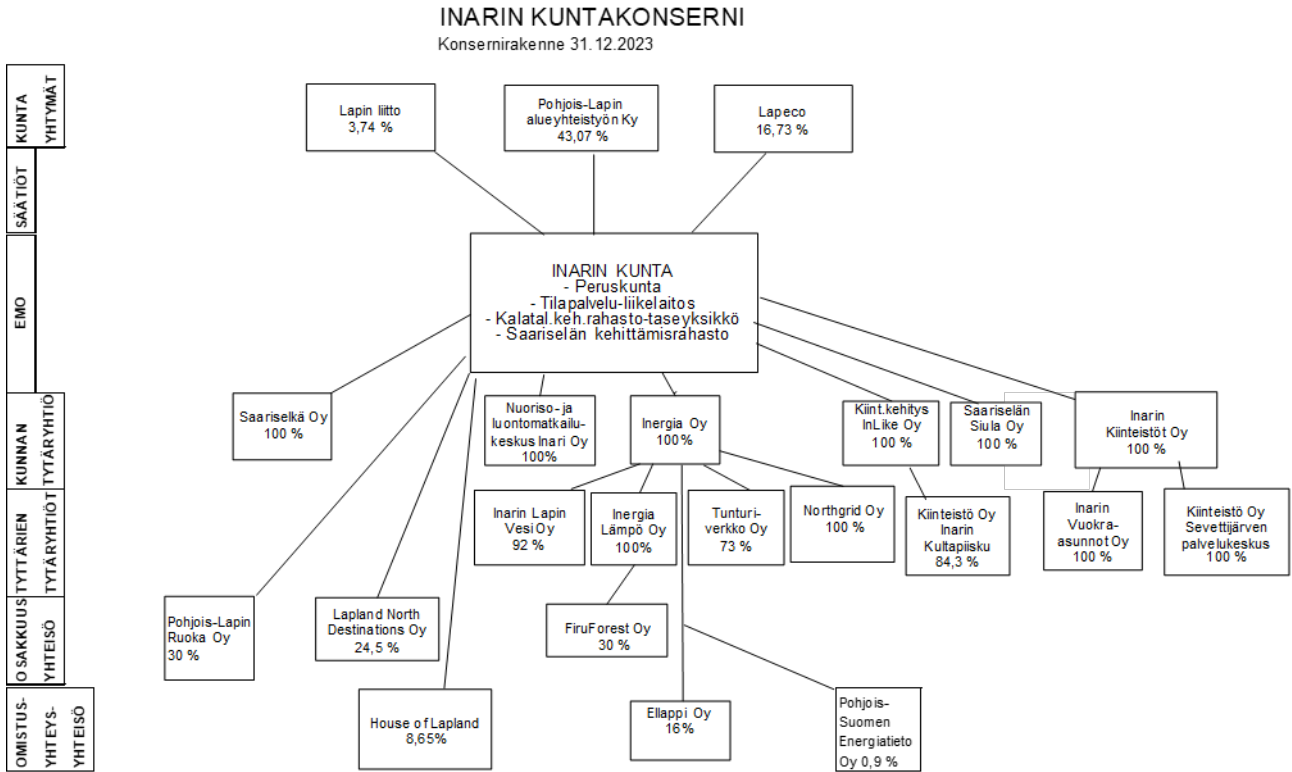
JHT, KHT

KPMG Oy Ab

12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Kuntakonsernin rakennekaavio

2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2023

Ruokapalvelu liikelaitoksen lakkauttaminen / Vuoden 2023 talousarvion muutos liikelaitoksen osalta

Hallintosäännön muuttaminen

Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus: Juutuanvaara

Kaunispään asemakaavan muutos: Saariselän rinnealue, kortteli 318

Esitys Seulavaaran ranta-asetakaavan muuttamisesta: kortteli 10

Esitys Seulavaaran ranta-asetakaavan muuttamisesta: kortteli 13

Kaunispään asemakaavan muutos ja laajennus: Kaunispään pohjoispuoli

Vuoden 2022 tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Päätösten itseoikaisu koskien teknisen johtajan virkavalintaa: Inarin kunnanhallituksen päätökset 24.10.2022 § 188, 14.11.2022 § 201 ja 30.11.2022 § 218 sekä Inarin valtuuston päätös 8.12.2022 § 59

Inarin Miesniemen ranta-asetakaava kiinteistöille Alttoniemi ja Kirves

Vuosien 2024–2026 talous- ja toimintasuunnitelman lähetekeskustelu

Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimus julkisten työvoimapalvelujen järjestämiseksi ja työllisyyspalveluiden järjestämissuunnitelma

Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta valtuuston toimikaudeksi 1.8.2021 – 31.5.2025 / Muutokset valtuustokauden aikana

3 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet

Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky			
Toimintakate	-26 000 €	-26 033 €	-33 €
Yksityisteiden kunnossapidon tukeminen			
Toimintakate	-20 000 €	-4 461 €	15 539 €
Lapinpolku, kunnan omarah.osuus			
Toimintakate	-5 024 €	0 €	5 024 €
Saariselän reitistöjen ylläpito			
Toimintakate	-20 000 €	-25 253 €	-5 253 €
SM hiihdot			
Toimintakate	-25 000 €	-27 115 €	-2 115 €
Ivalojoen sillan turvall.parant.			
Toimintakate	-100 000 €	0 €	100 000 €
Kansanterveyttä Inarin Lapissa kirja-avustus			
Toimintakate	-6 500 €	-6 500 €	0 €
Pokantien perusparannushanke			
Toimintakate	0 €	-12 000 €	-12 000 €
Siidan toiminta-avustus			
Toimintakate	-50 000 €	-50 000 €	0 €
Osuuskunta Lumimuutos			
Toimintakate	-15 000 €	-15 000 €	0 €
Kultamuseosäätiön avustus			
Toimintakate	-30 000 €	-30 000 €	0 €
Lapin TE24 -koordinaatiohanke			
Toimintakate	0 €	-4 650 €	-4 650 €

Avustukset	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Toimintakate	-90 000 €	-89 998 €	2 €

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Irrotusmäärärahat + TP (budjetointikohde)			
Toimintakate	-23 500 €	0 €	23 500 €
Historian kirjojen myyminen			
Toimintakate	500 €	965 €	465 €
Yleiskaavoitus			
Toimintakate	-20 000 €	-21 008 €	-1 008 €
Käyttöomaisuuden myynti			
Toimintakate	230 000 €	586 489 €	356 489 €

Kehittämishankkeet yhteensä	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Toimintakate	-200 524 €	275 437 €	475 961 €

4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2023

1. Alenius Hannu
2. Avaskari Anu, 31.12.2023 asti
3. Hannola Janne
4. Huotari Jari
5. Katajamaa Marko
6. Kemppainen Tiitu
7. Kinnunen Aleksii
8. Oikarinen Eira
9. Pekkala Aslak
10. Pietikäinen Vesa
11. Roos Anna
12. Seipiharju Jaana
13. Tammela Kari
14. Väisänen Timo
15. Tervahauta Janne
16. Koivisto Anni
17. Huhtamalla Jarmo
18. Näkkäljärvi Pirita
19. Palolahti Heli
20. Huhtamalla Jari
21. Franssi Eemeli
22. Lohiniva Kari
23. Lappalainen Essi
24. Leivo Arto
25. Kiviniemi Hanna
26. Saastamoinen Petri
27. Saijets Kirsti

Puheenjohtaja Janne Tervahauta

I varapuheenjohtaja Anu Avaskari 31.12.2023
asti

II varapuheenjohtaja Anni Koivisto

Valtuuston varajäsenet

Kansallinen Kokoomus ry,

Yliluoma Satu

Akujärvi Kari 20.11.2023 asti

Niittyvuopio Nina

Tuovila Anne

Sanila Tanja

Pitkänen Matti

Tamminen Teija

Suomen Keskusta

Kuhmonen Kalle

Kärnä Miia

Mäenpää Maritta

Lehtola Minna

Hirvasvuopio Harri

Kiprianoff Hanna-Maaria

Vihreät ja RKP

Puikko Maire

Lassila Ida-Maria

Askala Anna

Perussuomalaiset

Franssi Ari

Neffling Jarmo

Kukkamaa Rauli

Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue

Valikainen Pirjo

Huhtamalla Tarja

Paasilinna Sauli

Vasemmistoliitto

Törmänen Arto

Näkkäljärvi Riitta

5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet

Kunnanhallitus

Huotari Jari, puheenjohtaja
Alenius Hannu, I varapuheenjohtaja
Huhtamella Jarmo, II varapuheenjohtaja
Hannola Janne
Huhtamella Jari
Roos Anna
Palolahti Heli
Mäenpää Maritta
Seipiharju Jaana

Sivistyslautakunta

Mäenpää Maritta, puheenjohtaja
Avaskari Anu, I varapuheenjohtaja
Koivisto Anni, II varapuheenjohtaja
Kinnunen Alekski
Tuovila Anne
Kuhmonen Kalle
Mikkonen Kauko
Pitkänen Matti
Linkola-Aikio Inker-Anni

Tekninen lautakunta

Katajamaa Marko, puheenjohtaja
Kuhmonen Kalle, I varapuheenjohtaja
Tammela Kari, II varapuheenjohtaja
Sanila Tanja
Hirvasvuopio Harri
Niittyvuopio Nina
Franssi Eemeli
Näkkäläjärvi Pirita
Heikka Kati 7.2.2023 asti
Palolahti Heli 6.4.2023 alkaen

Tarkastuslautakunta

Leivo Arto, puheenjohtaja
Lohiniva Kari, I varapuheenjohtaja
Lettinen Katja
Näkkäläjärvi Riitta
Valo Arto

Henkilökohtaiset varajäsenet

Akujärvi Kari 20.11.2023 asti
Lappalainen Essi
Kiviniemi Hanna
Pekkala Aslak
Katajamaa Marko
Puikko Maire
Kinnunen Alekski
Saastamoinen Petri
Kempainen Tiitu

Henkilökohtaiset varajäsenet

Harri Markku
Titola Lauri
Lappalainen Essi
Lohiniva Kari
Kempainen Tiitu
Lehtola Minna
Neffling Jarmo
Seipiharju Ari
Pasanen Annika

Henkilökohtaiset varajäsenet

Huhtamella Jari
Haataja Marko
Kempainen Tiitu
Hannola Juha
Tamminen Teija
Akujärvi Kari
Mikkonen Kauko
Saijets Kirsti

Kiprianoff Hanna-Maaria

Henkilökohtaiset varajäsenet

Hirvasvuopio Harri
Yliluoma Satu
Jentala Kai
Tamminen Teija
Pasanen Annika

Kallioinen Eila
Saijets Kirsti

Törmänen Arto
Tanhua Kaisa

Kunnanhallituksen elinvoimajaosto

Saastamoinen Petri, puheenjohtaja
Avaskari Anu, varapuheenjohtaja
Kukkamaa Rauli
Lappalainen Essi
Lohiniva Kari
Puikko Maire
Seipiharju Jaana
Väisänen Timo

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kuhmonen Kalle
Tuovila Anne
Huhtamella Jarmo
Lehtola Minna
Pitkänen Matti
Saijets Kirsti
Valikainen Pirjo
Törmänen Arto

Kunnanhallituksen konsernijaosto

Huotari Jari, puheenjohtaja
Alenius Hannu, varapuheenjohtaja
Koivisto Anni
Niittyvuopio Nina
Palolahti Heli

Varajäsenet

1. Franssi Ari
2. Näkkäljärvi Pirita
3. Väisänen Timo

Tilapalvelu liikelaitoksen johtokunta

Tammela Kari
Avaskari Anu
Kuhmonen Kalle

Henkilökohtainen varajäsen

Kemppainen Tiitu
Tuovila Anne
Tervahauta Janne

6 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Konsernitili

Kunnan konsernitilipimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2023 olivat yhteensä 2 568 142,71 euroa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintameno vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistapa

Koko kunnan tuloslaskelmaan on yhdistetty peruskunta, Kalatalousrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston taseyksiköt sekä Tilapalvelu liikelaitos. Tuloslaskelmasta on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitoksen sekä taseyksiköiden väliset keskinäiset tuotot ja kulut.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tulot ja menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävien siirtyessä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Hyvinvointialueen ja Inarin kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimea ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annetun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu Inarin kunnassa kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu Inarin kunnan tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä Inarin kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätökseen nähden.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei olennaisia oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

6. Yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat useaa tase-erää

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

7. Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtävälueittain	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	951 827	558 509	1 016 511	612 229
Sosiaali- ja terveystuotot	0	16 436 843	0	5 925 764
Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 112 874	3 905 387	2 994 561	3 004 945
Yhdyskuntapalvelut	18 545 106	18 973 827	908 823	668 050
Muut palvelut	3 337 943	1 571 491	3 061 329	605 911
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>26 947 750</i>	<i>41 446 057</i>	<i>7 981 224</i>	<i>10 816 898</i>

Verotulojen erittely	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Kunnan tulovero	11 132 320	22 800 539	11 132 320	22 800 539
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 391 046	4 367 303	2 391 046	4 367 303
Kiinteistövero	4 968 349	4 787 060	5 259 237	4 975 842
Muut verotulot	0	2 730	0	2 730
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>18 491 715</i>	<i>31 957 632</i>	<i>18 782 604</i>	<i>32 146 414</i>

Valtionosuuksien erittely	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 741 954	24 644 287	9 741 954	24 644 287
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	-37 836	2 013 396	-37 836	2 013 396
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-755 008	-702 904	-755 008	-702 904
Verotulomenetysten kompensatio	1 158 727	3 815 328	1 158 727	3 815 328
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>10 145 673</i>	<i>27 756 711</i>	<i>10 145 673</i>	<i>27 756 711</i>

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2 023	2 022
Asiakaspalvelujen ostot	380 379	14 926 010
Muiden palvelujen ostot	9 710 710	11 808 330
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>10 091 089</i>	<i>26 734 340</i>

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu	1 680	391	0	0
HVA muutos	-1 680	0	0	0
Eläkevastuu 1.1.	0	391	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	1 782	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-493	0	0
Eläkevastuu 31.12.	0	1 680	0	0
HVA muutos	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu	181 467	258 110	0	0
HVA muutos	-181 467	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	258 110	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-76 642	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0	181 467	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 056 736	511 953	1 056 736	210 531
Rakennusten luovutusvoitot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutusvoitot	6 252	11 290	0	0
Muut luovutusvoitot	0	0	0	0
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>1 062 988</i>	<i>523 243</i>	<i>1 056 736</i>	<i>210 531</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	23 596	0	23 596
Rakennusten luovutustappiot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	66 865	0	66 865	0
Muut luovutustappiot	0	0	0	0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>66 865</i>	<i>23 596</i>	<i>66 865</i>	<i>23 596</i>

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	800 000	800 000
Osinkotuotot muista yhteisöistä	25 280	7 302
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>825 280</i>	<i>807 302</i>

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Inari

Selvitys verotuloista ja valtionosuuksista
(tuloslaskelman liite)

Verotulojen erittely 31.12.2023

	Talousarvio	Ta-muutos	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot v. 2023	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Ansio- ja pääomatuloverot	9,265	0	11,132	1,867
Osuus yhteisöverotuotosta	2,856	0	2,391	-0,465
Kiinteistövero	4,921	0	5,259	0,338
	17,042	0	18,782	1,740

Kunnallisvero		Tulovero-%	Kunnallisvero	Muutos-%	Muutos €
			milj. €		milj. €
Verovuosi	2015 maksuunpanon muk.	19,0	19,358	2,5	0,467
Verovuosi	2016 maksuunpanon muk.	19,0	19,598	1,2	0,240
Verovuosi	2017 maksuunpanon muk.	19,0	20,057	2,3	0,459
Verovuosi	2018 maksuunpanon muk.	19,0	20,346	1,4	0,289
Verovuosi	2019 maksuunpanon muk.	19,0	20,837	2,4	0,491
Verovuosi	2020 maksuunpanon muk.	19,0	20,909	0,3	0,072
Verovuosi	2021 maksuunpanon muk.	19,0	21,614	3,3	0,705
Verovuosi	2022 maksuunpanon muk.	19,0	23,712	9,8	2,018

Kiinteistöveroprosentit	v. 2019	v. 2020	v. 2021	v. 2022	v. 2023
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muiden kuin vakit.asuntojen vero-%	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattoman rak.paikan vero-%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitosrakennusten vero-%	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Yleishyödylliset yhteisöt vero-%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kiinteistövero		Kiint.vero	Muutos-%	Muutos
		milj. €		milj. €
Verovuosi	2016 maksuunpanon muk.	4,256	0,5	0,022
Verovuosi	2017 maksuunpanon muk.	4,288	0,8	0,032
Verovuosi	2018 maksuunpanon muk.	4,416	2,9	0,128
Verovuosi	2019 maksuunpanon muk.	4,584	3,8	0,168
Verovuosi	2020 maksuunpanon muk.	4,677	2,0	0,093
Verovuosi	2021 maksuunpanon muk.	4,735	1,2	0,058
Verovuosi	2022 maksuunpanon muk.	4,904	3,6	0,169
Verovuosi	2023 maksuunpanon muk.	5,392	10,0	0,488

Yhteisövero		Yhteisövero €	Muutos-%	Muutos
		milj.€		milj. €
Verovuosi	2015 maksuunpanon muk.	2,379	7,3	0,162
Verovuosi	2016 maksuunpanon muk.	2,403	1,0	0,024
Verovuosi	2017 maksuunpanon muk.	2,361	-1,7	-0,042
Verovuosi	2018 maksuunpanon muk.	2,467	4,5	0,106

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Verovuosi	2019 maksuunpanon muk.	2,601	5,4	0,134
Verovuosi	2020 maksuunpanon muk.	3,585	37,8	0,984
Verovuosi	2021 maksuunpanon muk.	5,032	40,4	1,447
Verovuosi	2022 maksuunpanon muk.	3,765	-25,2	-1,267

	Ta2023	Toteutuma 2023	Poikkeama	Tp2022
	<u>milj. €</u>	<u>milj. €</u>	<u>milj. €</u>	<u>milj. €</u>
Valtionosuudet v. 2023				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)		9,780		22,631
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus		-0,038		2,013
Järjestelmämuutoksen tasaus				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset		9,742		24,644
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet		-0,755		-0,703
Ed, vuoden opetus- ja kultt. valt.os.				
Verotulomenetysten kompensatio		1,159		3,815
Valtionosuudet yhteensä	10,150	10,146	-0,004	27,756

POISTOSUUNNITELMA

1.7.2018 alkaen

Omaisuusryhmä	POISTOMENETELMÄ	INARIN KUNTA	KILA (v.2016) SUOSITUS
Aineettomat hyödykkeet Kehittämismenot Aineettomat oikeudet Liikearvo Osallistuminen toisen yhteisön -tiefankkeisiin -ratahankkeisiin -väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen poistoajoja) Muut pitkävaikutteiset menot Atk-ohjelmistot Muut	Tasapoisto	2v. 5v. 2v. 15v. 30v. 2v. 2v.	2-5 vuotta 5-20 vuotta 2-5 vuotta 15-20 vuotta 30-40 vuotta 2-5 vuotta 2-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet Maa- ja vesialueet Rakennukset ja rakennelma Hallinto- ja laitosrakennukset -Männikön palvelukoti Tehdas- ja tuotantorakennukset Vapaa-ajan rakennukset Talousrakennukset Asuinrakennukset Kallioliuolat ja -tunnelit, väestönsuojat	Ei poistoaikaa <u>Tasapoisto/menojään- nös-poisto</u>	20v. 30v. 20v. 20v. 10v. 30v. 30v.	5-10 % /20–50 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 15-20 % /10–20 vuotta 5-10 %/30–50 vuotta 4-10 %/30-70 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet Kadut, tiet, torit ja puistot Sillat, laiturit ja uimalat Muut maa- ja vesirakenteet *reitistöt, tulvasuojarakenteet Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet Muut putki- ja kaapeliverkot *mm. sadeviemäröinti, atk-verkot Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja -laitteet *mm. palovesiasemat Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	<u>Tasapoisto/menojään- nös-poisto</u>	15 % 10 % 10 % 15 % 15 % 15 % 15 %	15 % -20 % /15-20 vuotta 10 % -25 % /10-30 vuotta 10 % -20 % /15-30 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -25 % /10-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet *mm. pumppaamot		20 %	20 % -25 % /10-15 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto		
Rautaiset alukset		15v.	15–20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8v.	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet		4v.	4-7 vuotta
*Henkilö- ja pakettiautot			
*Linja-, kirjasto-, ja kuorma-autot			
Muut liikkuvat työkoneet		5v.	5-10 vuotta
*mm, moottorikelkat, mönkijät			
Muut raskaat koneet		10v.	10–15 vuotta
Muut kevyet koneet		5v.	5-10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet		5v.	5-15 vuotta
Atk-laitteet		3v.	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet		3v.	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	Suosituksen mukaan	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa		Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa

Pienet käyttö omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

Lisäksi käytetään kertaluoteisia poistoja (lisäpoistoja) mm, maankäytön suunnitelmiin liittyvissä aktivoinneissa ja Saariselän alueen aktivoitujen rakentamiskustannusten kohdalla.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.

7. Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet

Konserni	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserniliikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	131 945	375 468	0	0	650 287	12 876	1 170 576
HVA muutos	-130 171	-542	0	0	-2 531	-6 118	-139 362
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 775	374 926	0	0	647 755	6 757	1 031 214
Lisäykset tilikauden aikana	927	903 169	0	0	153 842	0	1 057 938
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	-9 451	0	0	0	0	-9 451
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	260 128	0	260 128
Tilikauden poisto	0	-171 174	0	0	-237 398	0	-408 573
Arvonalennukset	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 702	1 097 470	0	0	824 327	6 757	1 931 256
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 702	1 097 470	0	0	824 327	6 757	1 931 256

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

0,00

Kunta	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	0	157 329	0	6 757	164 086
HVA muutos	0	-542	0	0	-542
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	156 787	0	6 757	163 544
	0	179 185	0	6 757	185 943
	0	-22 398	0	0	-22 398
Siirrot erien välillä	0	0	260 128	0	260 128
Tilikauden poisto	0	-89 593	-150 296	0	-239 889
Arvonalennukset	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	67 195	109 832	6 757	-76 344
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	67 195	109 832	6 757	183 784

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista 0,00

Aineelliset hyödykkeet

Konserni	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 774 920	53 764 137	51 339 780	4 834 672	190 775	10 009 460	129 913 744
HVA muutos	-19 398	-2 158 377	-1 220	-332 408	-15 296	-5 617 340	-8 144 040
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 755 522	51 605 759	51 338 560	4 502 264	175 479	4 392 120	121 769 704
Lisäykset tilikauden aikana	548 224	1 610 076	2 521 767	1 156 182	1 000	6 374 926	12 212 175
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	-69 998	0	0	-70 359	0	-4 771 259	-4 911 616
Siirrot erien välillä	258 849	823 265	209 579	21 476	0	-1 054 319	258 849
Tilikauden poisto	0	-2 558 628	-3 361 274	-685 010	-8 879	0	-6 613 790
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	-465 930	-465 930
Aktivoidut korkomenot							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 492 596	51 480 472	50 708 632	4 924 554	167 600	4 475 537	122 249 391
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 492 596	51 480 472	50 708 632	4 924 554	167 600	4 475 537	122 249 391

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista 0,00

Kunta	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	6 090 165	13 158 122	6 347 016	392 381	0	2 222 254	28 209 938
HVA muutos	0	0	0	-93 389	0	0	-93 389
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 090 165	13 158 122	6 347 016	298 992	0	2 222 254	28 116 549
Lisäykset tilikauden aikana	546 488	148 546	0	0	1 000	1 779 090	2 475 123
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	-55 693	0	0	-66 865	0	0	-122 557
Siirrot erien välillä	258 849	823 265	209 579	21 476	0	-1 054 319	258 849
Tilikauden poisto	0	-874 359	-918 442	-117 585	0	0	-1 910 386
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	-465 930	-465 930
Aktivoidut korkomenot							0

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Poistamaton hankintameno 31.12.	6 839 808	13 255 573	5 638 153	136 019	1 000	2 481 095	28 351 648
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 839 808	13 255 573	5 638 153	136 019	1 000	2 481 095	28 351 648

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista 0,00

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta
	2023	2022	2022
Maa- ja vesialueet			
Kiinteistöjen liittymismaksut	239 593	-18 104	162 276
Muut maa- ja vesialueet	10 253 003	9 793 024	5 927 889
Arvonkorotukset	0	0	0
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>10 492 596</i>	<i>9 774 920</i>	<i>6 090 165</i>

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Kunta	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	24 043 086	69 415	1 136 272	44 812	25 293 585
HVA muutos	0	0	-882 914	0	-882 914
Hankintameno 1.1.	24 043 086	69 415	253 358	44 812	24 410 671
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	-19 415	0	19 415	0
Hankintameno 31.12.	24 043 086	50 000	253 358	64 227	0
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset				0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 043 086	50 000	253 358	64 227	24 410 671

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

Kunta	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno	0	7 356 793	0	260 128	7 616 921
HVA muutos	0	0	0	0	0
Hankintameno 1.1.	0	7 356 793	0	260 128	7 616 921

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Lisäykset	0	677 270	0	0	7 770
Vähennykset	0	-483 859	0	0	-483 859
Siirrot erien välillä	0	171 188	0	-260 128	-88 940
Hankintameno 31.12.	0	7 721 392	0	0	6 764 381
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	7 721 392	0	0	6 764 381

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus%	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Inergia Oy konserni	0775446-2	100	100	25 860 499	36 405 265	332 872
Inarin Kiinteistöt Oy konserni	2508024-6	100	100	8 642 113	15 735 628	-425 151
Kiinteistökehitys InLike Oy konserni	1571435-6	100	100	6 191 352	4 338 819	205 691
Saariselkä Oy	2440392-0	100	100	-389 124	3 059 179	6 477
Nuor. ja luontomatk.k.Inari Oy	1837110-9	100	100	422 549	674 936	-6 133
Saariselän Siula Oy	1648168-9	100	100	496 576	1 888 855	94 766
Kuntayhtymät						
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä	2008197-9	16,73	16,73	1 041 057	165 057	143 650
Lapin Liitto	0937073-7	3,74	3,74	75 054	41 712	7 405
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky	1510651-0	43,07	43,07	18 352	2 679	-3 575
Osakkuusyhteisöt						
Pohjois-Lapin Ruoka Oy	3316996-1	30	30	57 479	247 306	7 829
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Lapland North Destinations Oy	0923166-5	24,5	24,5	11 212	17 471	-7 625
FiruForest Oy	3129218-1	30	30			
Omistusyhteisöt						
House of Lapland	1544440-5	8,65	8,65			
Ellappi Oy	1552557-1	16	16			
Pohjois-Suomen Energiatieto	2113616-9	0,9	0,9			
Muut osakkeet ja osuudet						
Kuntarahoitus Oyj		0,02	0,02			
Kuntien Tiera Oy		0,2	0,2			
Sarastia Oy		0,2	0,2			
LapIT Oy		3,1	3,1			
Koha Suomi Oy		0,4	0,4			

Saamisten erittely

Saamisten erittely Kunta	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	102 512	0	245 036
Lainasaamiset	0	854 500	0	185 000
Siirtosaamiset	0	28 867	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>985 879</i>	<i>0</i>	<i>430 036</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	0	0	213
Siirtosaamiset	0	28 500	0	1 146 760
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>28 500</i>	<i>0</i>	<i>1 146 974</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Siirtosaamiset	0	40 516	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>40 516</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 054 895</i>	<i>0</i>	<i>1 577 010</i>
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Siirtyvät korot	632 310	629 592	632 310	629 592
Verosaamiset	79 752	42 200	0	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	115 000	173 248	115 000	150 000
Ennakkomenot	620 307	103 309	620 307	94 567
Valtion tuet ja avustukset	0	18 464	0	0
Projektisaamiset	11 935	49 117	0	0
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	27 434	97 076	57 367	1 146 760
Korkojaksotukset	0	327	0	327
Muut siirtosaamiset	1 657 270	1 813 279	1 417 778	1 143 871
<i>Yhteensä</i>	<i>3 144 008</i>	<i>2 926 611</i>	<i>2 842 762</i>	<i>3 165 117</i>

Kalatalouden kehittämisrahaston sijoitussalkun kokonaisuutos v. 2023: Kalatalousrahaston varainhoitosalkun markkina-arvo 31.12.2023 oli 1 746 532,99 euroa, kasvua +151 587 euroa vuoden alusta.

Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	37 122 295	37 122 295	37 122 295	37 122 295
HVA muutos	141 922	0	141 922	0
Peruspääoma 1.1.	37 264 218	37 122 295	37 264 218	37 122 295
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	37 264 218	37 122 295	37 264 218	37 122 295
Muu oma rahasto 5	2 254 896	2 254 896	0	0
HVA muutos	0	0	0	0
Muu oma rahasto 5 1.1.	2 254 896	2 254 896	0	0
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Muu oma rahasto 5 31.12.	2 254 896	2 254 896	0	0
Muu oma rahasto 6	4 652 789	4 676 811	4 381 224	4 417 898
HVA muutos	-5 021	0	0	0
Muu oma rahasto 6 1.1.	4 647 768	4 676 811	4 381 224	4 417 898
Siirrot rahastoon	0	16 746	0	0
Siirrot rahastosta	-117 506	-40 768	-117 453	-36 674
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Muu oma rahasto 6 31.12.	4 530 262	4 652 789	4 263 771	4 381 224
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	6 785 158	6 907 685	4 263 771	4 381 224
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 185 381	32 686 596	18 909 877	17 150 973
HVA muutos	-262 393	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	33 922 989	32 686 596	18 909 877	17 150 973
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0	0	0	0
Siirto vahinkorahastoon	0	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	33 922 989	32 686 596	18 909 877	17 150 973
Tilikauden yli-/alijäämä	1 903 612	1 498 786	2 352 187	1 758 903
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>79 875 976</i>	<i>78 215 361</i>	<i>62 790 052</i>	<i>60 413 396</i>

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma (milj. €)

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2022	34,19
LSHP ylijäämän palautus	0,51
Kolpene ylijäämän palautus	0,09
LSHP siirtynyt hyvinvointialueelle	-0,68
Kolpene siirtynyt hyvinvointialueelle	-0,17
Lapin liitto, siirtynyt hyvinvointialueelle	-0,02
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2023	33,92

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	
	2023	2022
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	18 909 877	17 150 973
Tilikauden yli-/alijäämä	2 352 187	1 758 903
Kertynyt poistoero 31.12.	0	0
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0	0
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	21 262 063	18 909 877

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2023	2022
Laskennallisten verovelkojen muutos	0	11 624
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	0	-67 832
Varausten lisäys (-)	0	0
Varausten vähennys (+)	0	-186 571
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	1 404 000	1 738 645
Yrityssostot	0	0
Vähemmistöosuus 1.1.	0	0
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	0	0
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	0	0
Poistoero	0	-79 912
Vapaaehtoiset varaukset	0	-1 766 954
Laskennallinen verovelka, 1.1.	0	0
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	0	0

Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 958 092	12 995 599	3 629 551	4 179 207
Muut velat	9 425 261	0	0	0
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>16 383 353</i>	<i>12 995 599</i>	<i>3 629 551</i>	<i>4 179 207</i>

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0	181 467	0	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>181 467</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vieras pääoma

Vieras pääoma	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	2 568 143	0	2 254 597
Ostovelat	0	220 219	0	339 572
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>2 788 361</i>	<i>0</i>	<i>2 594 169</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	7 707	0	736 112
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>7 707</i>	<i>0</i>	<i>736 112</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	33 528	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>33 528</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	16 193 929	15 084 340	0	0
Muut velat	262 423	247 310	0	0
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>16 456 352</i>	<i>15 331 650</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Verovelat	113 924	0	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	364 195	494 216	64 624	251 642
Lomapalkkajaksotukset	1 760 087	4 064 812	1 371 842	2 567 753
Korkojaksotukset	96 440	62 124	35 826	25 170
Korkojaksotukset	0	50 030	0	0
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	720 311	2 125	747 832
Muut siirtovelat	273 113	1 504 005	31 219	1 008 360
<i>Yhteensä</i>	<i>2 607 759</i>	<i>6 895 497</i>	<i>1 505 636</i>	<i>4 600 757</i>

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 455 081	15 400 888	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	350 000	350 000	0	0
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>350 000</i>	<i>350 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vakuudet ja takaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022

Omasta puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	3 256 837	504 558	0	0
Yrityskiinnitykset	9 513 691	10 336 382	0	0
Muut	0	7 416	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>12 770 528</i>	<i>10 848 355</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Takaukset	22 121 289	22 821 309	22 121 289	22 821 309
<i>Yhteensä</i>	<i>22 121 289</i>	<i>22 821 309</i>	<i>22 121 289</i>	<i>22 821 309</i>

Muiden puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	300 000	200 000	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>300 000</i>	<i>200 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022

Toimitilojen vuokravastuut	34 870 829	25 893 498	34 870 788	24 748 790
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 331 135	381 600	1 326 640	357 801
Vuokravastuut yhteensä	36 201 964	26 275 098	36 197 429	25 106 591
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 754 555	269 161	1 750 571	139 088

Leasingvastuut yhteensä	33 308	168 872	0	0
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	12 659	97 894	0	0

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut

Yhteensä	36 235 272	26 443 970	36 197 429	25 106 591
----------	------------	------------	------------	------------

Vastuusitoumukset

		Kunta
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastaista	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastaista 31.12.	58 460 709	53 054 893
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	46 536	30 681

Muut taseen ulkopuoliset erät

		Konserni		Kunta
Järjestelyjen tarkoitus	2023	2022	2023	2022
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 690 776	3 528 818	1 283 995	1 332 646
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus (Inarin kunta)				
Koronvaihtosopimus 20.6.2017, päättyy 20.12.2026				
Nimellisarvo 31.12.	780 000	1 040 000	780 000	1 040 000
Käypä arvo 31.12.	-31 956	61 773	-31 956	61 773
Koronvaihtosopimus (Inergia Oy)				
Koronvaihtosopimus 28.12.2015, päättyy 28.12.2025				
Nimellisarvo 31.12.	460 000	590 000		
Käypä arvo 31.12.	-8 059	15 977		

7.12.2016 allekirjoitettu OP:n kanssa koronvaihtosopimuksen vahvistus (yleissopimus allekirjoitettu 21.3.2016). Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut yhden pitkäaikaisen lainan (laskennallinen pääoma 2,470 milj.) vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon 20.6.2017 alkaen. Sopimus on voimassa 20.12.2026 asti.

8 Annetut takaukset

		Alkup. määrä	31.12.2023
		Eur	Eur
Inergia Oy (kv 28.02.2013 § 23 ja khall 18.2.2013 § 68)	Kuntarahoitus Oyj	1 100 000	330 014
Inergia Oy (kv 11.6.2015 § 26 ja khall 18.5.2015 § 188)	Kuntarahoitus oyj	2 000 000	2 000 000
Inergia Lämpö (khall 1.2.2010 § 44 ja kv 25.2.2010 § 11)	OP	2 800 000	323 290
Inergia Lämpö Oy (kv. 20.9.2007 § 75)	Kuntarahoitus Oyj	450 000	0
Inergia Lämpö Oy (kv. 6.4.2006 § 27) Saariselän Lämpö	Kuntarahoitus Oy	1 800 000	320 000
Tunturiverkko Oy (kv 11.12.2014 § 69) Inarin sähköas.investointi	Kuntarahoitus	1 800 000	1 320 000
Inlike Oy (kv. 14.12.2006 § 83)	Svenska Handelsb.	600 000	90 000
Inlike Oy (kv. 12.04.2007 § 23)	Svenska Handelsb.	552 000	69 000
Inlike Oy (kv. 13.12.2007 § 104)	Kuntien eläkevak.	136 000	0
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 18)	Alisa Pankki	934 000	379 900
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 19)	Alisa Pankki	670 000	334 900
Inlike Oy (kv. 25.2.2010 § 10)	Kuntarahoitus Oy	2 419 536	158 077
Inlike Oy (kv 2.3.2009 § 29)	Kuntarahoitus Oyj	383 000	56 650
Inlike Oy(kv. 1.3.2012 § 8)	Kuntarahoitus Oyj	525 000	21 875
Inlike Oy	Kuntarahoitus	300 000	300 000
Inlike Oy (kv. 20.9.2012 § 40)	POP	1 700 000	765 000
Kiinteistökehitys Inlike (Indoor-hanke II kv.25.4.2013 §41)	POP	2 200 000	1 215 789
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.14.12.2006 § 86)	Nordea	1 235 000	506 200
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.8.2007 §67)	POP	100 000	20 000
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.08.07 §67)	POP	3 000 000	2 265 306
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 25.2.21 §5)	POP	800 000	716 318
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.09.2007 § 74)	Kuntarahoitus Oyj	755 600	627 160
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.2.2008 §12)	Kuntarahoitus Oyj	1 496 000	723 077
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.1.2009 §22)	Kuntarahoitus Oyj	550 000	151 250
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 18.6.2009 §58 j)	Kuntarahoitus	1 660 407	1 358 184
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 23.6.2011 § 43)	Kuntarahoitus	450 300	406 183
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv 28.2.2013 § 24)	Kuntarahoitus Oyj	405 000	377 068
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus Oyj	2 750 000	2 310 000
Inarin Vuokra-asunnot (kv 16.9.2020 §40 ja khall 7.9.2020 §185)	Kuntarahoitus Oyh	700 000	595 000
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus	900 000	843 750
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus	1 000 000	1 000 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 4.4.2002 § 22 ja kv. 12.6.2003 § 32)	Nordea	1 412 000	56 714
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 29.08.07§ 68)	Kuntarahoitus Oyj	640 000	112 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv 10.12.2020 § 59)		1 000 000	750 000
Inarin Lapin Vesi Oy	POP	500 000	415 966
Saariselän Siula Oy (kv. 5.9.2003 § 46 ja khall 1.12.2003 § 418)	Svenska Handelsb.	2 200 000	278 036
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)	Kuntarahoitus	250 000	12 500
Saariselkä Oy (kv. 13.12.2012 § 62)	Kuntarahoitus	482 773	241 393
Saariselkä Oy (kv. 27.3.2014 § 18 khall 17.3.2014 §144)	POP	1 650 000	670 688
Ski Saariselkä (Hissit Oy (kv. 15.9.2011 § 50)	POP	600 000	0
	Kaikki Yhteensä	44 906 616	22 121 289

9 Konsernituloslaskelman, - taseen ja -rahoituslaskelman laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan. Tytäryhteisöt on yhdistelty menetelmällä, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa keskinäisen omistuksen eliminoinnissa on sovellettu hankintamenomenetelmää. Alakonsernien tytäryhteisöiden hankintojen yhteydessä syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu omaisuuseriin ja ne poistetaan vaikutusaikanaan. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä. Osakkuusyhteisöjen hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle, lukuun ottamatta alakonsernien osakkuusyhtiöitä, joissa konserniaktiiva on jaksotettu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen tuloslaskelmiin merkityt olennaiset sisäiset tuotot ja kulut on vähennetty konsernituloslaskelmaa laadittaessa. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Olennaiset vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin, kun ne ovat tiedossa. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poistot on yhdistelty toimialakohtaisen suunnitelmapoistolaskennan mukaan. Kiinteistö- ja asuntoyhteisöihin, jotka noudattavat lyhennysmaksusuunnitelmien mukaista poistolaskentakäytäntöä, sovelletaan kiinteistötoimialalle soveltuvaa suunnitelmapoistojen laskentaa.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omaan pääomaan kuuluvista eristä.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernirakenteesta poistui Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä sekä Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä hyvinvointialueen aloittaessa toiminnan. Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän omistusosuus muuttuu vuosittain jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa ja sen omistusprosentti nousi hieman Inarin kunnan osalta vuonna 2023 ollen nyt 43,07 %.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin ja vertailtavuus

Hyvinvointialueelle siirto ei varsinaisesti vaikuta edellisen tilinpäätöksen tietoihin, mutta lopettava ja aloittavan taseen ero on juuri nuo hyvinvointialueen siirrot. Hyvinvointialueen siirrot on tehty kirjanpitoon 1.1.2023 päivämäärällä ja aloittava tase lasketaan siirron jälkeisestä saldosta.

10 Tilintarkastajien palkkiot

	Kunta	
	2023	2022
Tilintarkastusyhteisö A		
Tilintarkastus	19 368	25 309
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	0	0
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	9 355	17 769
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>28 723</i>	<i>43 078</i>

11 Tilintarkastuskertomus

KPMG Oy Ab
Rovakatu 20-22
96200 ROVANIEMI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus 2023

Inarin kunnan kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Inarin kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Ivalossa 29. toukokuuta 2024

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Juha Väärälä
JHT, KHT

13 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

13.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Toiminta-ajatus:

Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, jotka ovat sekä käyttötalouden että investointien osalta sidottu tuloarvioin ja määrärahoihin talousarvioon sekä tehtäviin, joiden menoihin ja tuloihin ei rahoituseriä lukuun ottamatta osoiteta määrärahaa tai tuloarvioita. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosassa esitetään tehtävän kuvaus, tehtävän tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, tehtävän tulosbudjetti ja tehtävän kokonaiskustannukset.

Tehtävät:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähilaseemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Elite Alfred Berg Oy:n kautta. Vuoden 2022 lokakuussa Elite Alfred Berg Oy sulautui varainhoitaja EVLI Oy:öön.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalastusalueesta ja Saamelaiskäräjistä. Lisäksi kunnanhallitus on 2.9.2019 päättänyt, että hallituksen kokouksiin kutsutaan asiantuntijajäseneksi läsnäolo- ja puheoikeudella kaupallisten kalastajien edustaja.

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston erityistavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kannattavuus	1. Inergia Oy:n antolainan (1,2 milj.) korkotuotto	1.1 Antolainan korkotuotto tavoite 5,2 %	Toteutui.
	2. Sijoitetun pääoman tuotto	2.1 Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 3 %	

Tavoitteiden toteutuminen:

- Antolainan korkotuoton tavoite toteutui mutta Inergia Oy ei pystynyt maksamaan heikon kassatilanteen vuoksi 1,2 milj. euron bullet-lainaa, joka erääntyi 30.6.2023. Laina on muutettu kuuden vuoden tasalyhenteiseksi lainaksi, lyhennys 200 000 euroa/vuosi, 12 kk euribor + 1,2 % marginaali (kunnanhallitus 4.9.2023 § 170). Ensimmäisen lyhennyserän yhtiö maksoi vuoden 2023 lopussa. Sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1 579 050 euroa ja päättävässä taseessa 1 599 841 euroa.

Varainhoitajan (Evli Oy) Ilmoituksen mukaan Kalatalousrahaston varainhoitosalkun markkina-arvo 31.12.2023 oli 1 746 532,99 euroa (kasvua +151 587 euroa vuoden alusta). Sijoitusten tuotto vuonna 2023 oli 9,52 %. Toisin kuin vuonna 2022, nyt hyvistä tuotoista saatiin nauttia niin osake-, kuin korkomarkkinoillakin. Tuottoja vahvistivat erityisesti salkun suuri allokaatio USA:n osakemarkkinoilla (32 % salkusta) ja korkosijoituksissa yrityslainojen reippaat tuotot etenkin vuoden loppupuolella. Salkun kokonaistuottoa hieman jarrutti kiinteistösijoitukset, jotka kärsivät erityisesti nousseesta korkotasosta. Salkun jakauma vuodenvaihteessa oli osakkeet 50 %, korkosijoitukset 32 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset 18 %.

- Tavoite ei toteutunut toimintakatteen osalta. Rahaston toimintatulot eivät kattaneet toimintamenoja.
- Tavoite ei toteutunut. Rahaston alijäämä oli 117 453 euroa ja rahastoa vähennettiin vastaava määrä. Talousarviossa tulokseksi oli arvioitu 39 607 euroa ylijäämää.
- Rahaston käytännön työt toteutettiin pääosin kuntakonsernin omana työnä.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	223	205	215		215	222	103,36 %
Toimintakulut	- 241	- 266	- 240		- 240	- 341	141,89 %
Toimintakate	- 17	- 61	- 25		- 25	- 119	471,27 %

Talousarvion toteutuminen:

Nettomenot ylittyivät 93 386 euroa talousarvioon verrattuna, toteutuman ollessa 118 539 euroa. Toimintatulot hieman ylittyivät. Toimintamenot puolestaan toteutuivat suunniteltua suurempina. Toimintamenojen isohko kasvu kohdistuu mm. kunnossapitopalveluihin ja osittain myös kalahalleja koskevaan, veroluokkien muutosprosessiin liittyvään sähköveron jälkiperintään edellisvuodelta. Poistojen määrä vuonna 2023 oli n. 94 000 euroa. Rahaston sitovuustaso valtuustoon nähden ei toteutunut. Tilikauden tulos ennen rahastosta siirtoa oli 117 453 euroa alijäämäinen, joten alijäämä oli n. 157 060 euroa enemmän kuin talousarviossa oli. Rahastoa vähennettiin alijäämän verran. Syynä alijäämään olivat toteutuneet rahoituskulut, n. 97 000 euroa. Iso osa rahoituskuluista johtui sijoituksien, yhteensä 55 708 euron arvonalentumisista. Tehty arvonalennus taseeseen arvopapereihin ja sen vaikutus myös rahoituskuluihin.

Kertomusvuodelle suunnitellut investoinnit eivät toteutuneet. Veskonien kalahallin laajennus ja siihen liittyvät laiteinvestoinnit jouduttiin edelleen siirtämään. Maa- ja metsätalousministeriö avasi määräaikaisen avustushaun 30.6.-31.10.2023 ja joulukuussa 2023 saatiin tieto kielteisestä päätöksestä.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus toimikaudelle 1.8.2021 – 31.5.2025

Jari Huhtamella, pj	Anu Avaskari	Inarin kunta
Minna Lehtola vpj	Kalle Kuhmonen	Inarin kunta
Kari Tammela	Tiitu Kemppainen	Inarin kunta
Kari Kyrö	Yrjö Mattila	Inarin kalastusalue
Leo Aikio	Kirsti Saijets	Saamelaiskäräjät
Arto Seppälä	Juha-Petri Kämäräinen	Lapin ELY-keskus
Juha Heinonen	Jarmo Huhtamella	Metsähallitus
Petri Heinimaa		Luonnonvarakeskus
Tapio Hakaste		MMM

Rahaston hallituksen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja Mari Palolahti. Lisäksi kunnanhallitus päätti 11.12.2023 § 249 kutsua kalatalouden kehittämisrahaston hallitukseen asiantuntijaksi Mika Taalin kaupallisista kalastajista läsnäolo- ja puheoikeudella toimikauden loppuun 31.5.2025.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023

Tilihierarkia	Alkup. TA	TA- muutos	TA + muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot.-%	TP 2022
Liikevaihto	39 409,00	0	39 409,00	39 579,66	-170,66	100,43%	33 615,34
Liiketoiminnan muut tuotot	175 610,00	0	175 610,00	182 669,02	-7 059,02	104,02%	171 675,81
Muut tuet ja avustukset				3 617,20	-3 617,20		
Muut toimintatuotot	175 610,00	0	175 610,00	179 051,82	-3 441,82	101,96%	171 675,81
Materiaalit ja palvelut	-239 656,00	0	-239 656,00	-312 488,57	72 832,57	130,39%	-262 085,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-167 346,00	0	-167 346,00	-197 418,62	30 072,62	117,97%	-164 066,29
Palvelujen ostot	-72 310,00	0	-72 310,00	-115 069,95	42 759,95	159,13%	-98 018,89
Henkilöstökulut	-309,00	0	-309,00	-320,00	11,00	103,56%	-320,00
Palkat ja palkkiot	-309,00	0	-309,00	-320,00	11,00	103,56%	-320,00
Poistot ja arvonalentumiset	-80 000,00	0	-80 000,00	-94 001,99	14 001,99	117,50%	-81 392,70
Suunnitelman mukaiset poistot	-80 000,00	0	-80 000,00	-94 001,99	14 001,99	117,50%	-81 392,70
Liiketoiminnan muut kulut	-207,00	0	-207,00	-27 979,31	27 772,31	13516,57%	-3 587,85
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-105 153,00	0	-105 153,00	-212 541,19	107 388,19	202,13%	-142 094,58
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	144 760,00	0	144 760,00	95 088,42	49 671,58	65,69%	105 420,40
Korkotuotot	79 760,00	0	79 760,00	73 863,74	5 896,26	92,61%	72 820,80
Muut rahoitustuotot	65 000,00	0	65 000,00	118 188,03	-53 188,03	181,83%	32 709,49
Muut rahoituskulut				-96 963,35	96 963,35		-109,89
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	39 607,00	0	39 607,00	-117 452,77	157 059,77	-296,55%	-36 674,18
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	39 607,00	0	39 607,00	-117 452,77	157 059,77	-296,55%	-36 674,18
Rahastojen lisäys (vähennys)	-39 607,00	0	-39 607,00	117 452,77	-157 059,77	-296,55%	36 674,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0	0,00	0,00	0,00		0,00

Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

Rahoituslaskelma	1.1-31.12.2023		1.1-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikäämä (-alijäämä)	-212 541,19		-142 094,58	
Poistot ja arvonalentumiset	94 001,99		81 392,70	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	95 088,42		105 420,40	
Tulorahoituksen korjaukset	0	-23 450,78	0	44 718,52
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0	0	-58 716	-58 716
Toiminnan ja investointien rahavirta		-23 450,78		-13 997,48
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0		0	
Antolainasaamisten vähennys	200 000	200 000	0	0
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset		0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-219 306,03		-249 684,27	
Saamisten muutos	34 085,22		-42 567,92	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	47 116,79		135 015,86	
Korottomien velkojen muutos	-17 654,58	-155 758,60	27 469,85	-129 766,48
Rahoituksen rahavirta		44 241,40		-129 766,48
Rahavarojen muutos		20 790,62		-143 763,96
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 599 841,03		1 579 050,41	
Rahavarat 1.1.	1 579 050,41	20 790,62	1 722 814,37	-143 763,96

Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö tase 1.1.-31.12.2023

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

Kunnallisen liikelaitoksen tase

Ulkoiset erät, Sisäiset erät, LL Sisäiset

VASTAAVAA	1-12/2023	1-12/2022	VASTATTAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 269 053,42	2 563 055,41	A OMA PÄÄOMA	4 263 771,30	4 381 224,07
II Aineelliset hyödykkeet	1 169 469,42	1 357 047,41	III Muut omat rahastot	4 263 771,30	4 381 224,07
1. Maa- ja vesialueet	49 271,99	142 847,99	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	0	0
2. Rakennukset	933 133,99	1 003 164,07	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	92 206,82	102 474,74	E VIERAS PÄÄOMA	287 853,22	258 391,01
4. Koneet ja kalusto	54 816,01	68 520	II Lyhytaikainen	287 853,22	258 391,01
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinn.	40 040,61	40 040,61	6. Saadut ennakot	0	120,01
III Sijoitukset	1 099 584	1 206 008	7. Ostovelat	29 089,83	13 144,40
3. Muut lainasaamiset	1 006 008	1 206 008	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	258 763,39	211 646,60
4. Muut saamiset	93 576		9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 282 571,10	2 076 559,67	10. Siirtovelat	0	33 480
II Saamiset	682 730,07	497 509,26	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 551 624,52	4 639 615,08
Lyhytaikaiset saamiset	682 730,07	497 509,26			
1. Myyntisaamiset	28 206,17	6 491,83			
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	648 481,28	429 175,25			
4. Muut saamiset	5 342,20	9 450,75			
5. Siirtosaamiset	700,42	52 391,43			
III Rahoitusarvopaperit	1 599 841,03	1 579 050,41			
4. Muut arvopaperit	1 599 841,03	1 579 050,41			
IV Rahat ja pankkisaamiset	0	0			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 551 624,52	4 639 615,08			

13.2 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtävät:

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 allekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.”

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuotuudessa tilinpäätöksessä on tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa. Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuottokirjauksia 470.000 euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämisrahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli.

Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita tarkastellaan edelleen vuoden 2022 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen:

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	563	71	260		260	562	216,06 %
Toimintakulut	- 43	- 58	- 50		- 50	- 69	136,25 %
Toimintakate	520	12	210		210	493	235,28 %

Talousarvion toteutuminen:

Sopimus Metsähallituksen kanssa maankäyttökorvauksista toteutui. Korvauksia kertomusvuonna saatiin 79 500 euroa. Rinnealueen maanluovutussuunnitelma toteutui. Investoinneissa maanmyynti toteutui arvioitua suurempana, toteutuman ollessa 470 248 euroa. Tuotto-odotus talousarviossa oli 100 000 euroa. Investointien toteutumat esitetään kirjan investointiosassa.

Maanmyyntivoittoa kirjattiin maanmyyntitulon verran. Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin n. 240 000 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 246 213 euroa. Taseyksikön investointien rahoitukseen vuonna 2014 otetun lainan viimeinen erä, 182 600 euroa tulee maksuun vuoden 2024 aikana.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Saariselän kehittämisrahasto
Taseyksikkö tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023

Tilihierarkia	Alkup. TA	TA- muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot.-%	TP_ed vuosi
Liiketoiminnan muut tuotot	260 000,00	0	260 000,00	561 747,28	-301 747,28	216,06%	70 500,00
Muut toimintatuotot	260 000,00	0	260 000,00	561 747,28	-301 747,28	216,06%	70 500,00
Materiaalit ja palvelut	-50 462,00	0	-50 462,00	-68 751,96	18 289,96	136,25%	-58 053,73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-14 799,00	14 799,00		
Palvelujen ostot	-50 462,00	0	-50 462,00	-53 952,96	3 490,96	106,92%	-58 053,73
Poistot ja arvonalentumiset	-292 200,00	0	-292 200,00	-242 256,00	-49 944,00	82,91%	-285 007,08
Suunnitelman mukaiset poistot	-292 200,00	0	-292 200,00	-242 256,00	-49 944,00	82,91%	-285 007,08
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-82 662,00	0	-82 662,00	250 739,32	-333 401,32	-303,33%	-272 560,81
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-5 000,00	0	-5 000,00	-4 526,32	-473,68	90,53%	-7 223,41
Muille maksetut korkokulut	-5 000,00	0	-5 000,00	-4 526,32	-473,68	90,53%	-7 223,41
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-87 662,00	0	-87 662,00	246 213,00	-333 875,00	-280,87%	-279 784,22
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-87 662,00	0	-87 662,00	246 213,00	-333 875,00	-280,87%	-279 784,22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-87 662,00	0	-87 662,00	246 213,00	-333 875,00	-280,87%	-279 784,22

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Saariselän kehittämisrahasto
Taseyksikkö rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

	1-12/2023		1-12/2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikäämä (-alijäämä)	250 739,32		-272 560,81	
Poistot ja arvonalentumiset	242 256,00		285 007,08	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-4 526,32		-7 223,41	
Tulorahoituksen korjauserät	-470 247,28	18 221,72	0,00	5 222,86
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-54 982,89		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	470 248,21	415 265,32	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		433 487,04		5 222,86
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-182 600,00		-182 600,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-182 600,00	0,00	-182 600,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-288 589,47		-239 720,20	
Saamisten muutos	-9 104,05		214 200,00	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	80 721,52		0,00	
Korottomien velkojen muutos	-33 915,04	-250 887,04	-142,15	-25 662,35
Rahoituksen rahavirta		-433 487,04		-208 262,35
Rahavarojen muutos		0,00		-203 039,49
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	203 039,49	-203 039,49

Saariselän kehittämisrahasto
Taseyksikkö tase 1.1.-31.12.2023

Kunnallisen liikelaitoksen tase
Ulkoiset erät, Sisäiset erät, LL
Sisäiset

VASTAAVAA	1-12/2023	1-12/2022	VASTATTAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 758 640,17	2 945 914,21	A OMA PÄÄOMA	-575 828,19	-822 041,19
II Aineelliset hyödykkeet	2 758 640,17	2 945 914,21	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-822 041,19	-542 256,97
1. Maa- ja vesialueet	1 330 873,71	1 330 874,64	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	246 213,00	-279 784,22
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 372 783,57	1 615 039,57	E VIERAS PÄÄOMA	4 733 458,61	4 869 252,13
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	54 982,89		I Pitkäaikainen	0,00	547 800,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 398 990,25	1 101 296,73	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	547 800,00
II Saamiset	1 398 990,25	1 101 296,73	II Lyhytaikainen	4 733 458,61	4 321 452,13
Pitkäaikaiset saamiset	402 753,94	402 753,94	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	182 600,00	-182 600,00
5. Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94	7. Ostovelat	0,00	33 728,00
Lyhytaikaiset saamiset	996 236,31	698 542,79	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	4 550 671,57	4 469 950,05
2. Lainasaamiset	100 000,00	100 000,00	10. Siirtovelat	187,04	374,08
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	880 644,43	592 054,96	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 157 630,42	4 047 210,94
4. Muut saamiset	15 591,88	6 487,83			
5. Siirtosaamiset		0,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 157 630,42	4 047 210,94			

13.3 Tilapalvelu liikelaitos

Toiminta-ajatus:

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Tehtävät:

Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut tuottaa Inarin Kiinteistöt Oy vuosittain tarkistettavan palvelusopimuksen mukaisesti, jota myös päivitetään tarvittaessa. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Korjausvelan pienentäminen	1. Korjausvelan määrä 2022 lopussa (vuoden 2019 hintatasossa)	1.1 Määrä: 11,6 milj. € Tavoite: 100 € / m ²	Korjaustarve 36,3 milj. € vuoden 2023 hintatasossa. 1330 €/m ²
Energiankulutuksen vähentäminen	2. Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	2.1 Tavoite: Uudisrakentamisessa vähintään luokka A	Uudisrakentamisessa A
Toimintojen tiivistäminen	3. Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen	3.1 27 780 m ² 7010 hlö Tavoite: 4 m ² / asukas	27263 m ² / 7125 as = 3,83

Tavoitteiden toteutuminen:

Tilikauden aikana päivitettiin FCG:n toimesta korjausvelkalaskenta. Uusi termi korjausvelalle on korjaustarve, joka huomioi rakennuksen saattamiseksi teknisesti nykyajan vaatimuksien tasolle.

Tilikaudella jatkettiin edellisvuonna aloitettuja Koivikon palvelukeskuksen huoneisto- ja/tai kylpyhuoneremontteja järjestelmällisesti aina huoneiston vapautuessa. Samat toimenpiteet aloitettiin myös Männikön palvelutalolla.

Inarin kirkonkylällä stadionilla saatettiin päätökseen syksyllä 2022 aloitetun huoltohallin rakennustyöt sekä toimitettiin Ventäjängentielle päiväkotiryhmälle lisätilaksi käyttötarkoitukseen muokattu toimistokontti.

Ivalossa kaavailtu kunnan omistaman ja Inliken hallinnoiman pienyritystalon purku ei toteutunut. Myöskin investointiohjelmassa olleet lukion peruskorjaus sekä vuoropäiväkodin muutokset Inarinsaamen ja koltansaamen kielipesien käyttöön jäivät suunnittelussa laajuudessa toteuttamatta, mutta toteutettiin pienemmässä mittakaavassa käyttötalousvaroin. Käyttötaloudesta katettiin myös lukion peruskorjauksen suunnittelukulut.

Leasingrahoituksella toteutetuissa Ivalon koulukeskus Kaarteen ja Inarin koulukeskus Šielân rakennushankkeissa Tilapalvelu vastasi rakennuttamistehtävistä. Kaarteen rakennusurakan piti valmistua syksyyn, mutta valmistuminen on viivästynyt. Šielân rakennustyöt jatkuvat elokuuhun 2024.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	4 825	4 597	3 969		3 969	4 154	104,66 %
Toimintakulut	- 3 482	- 4 291	- 4 202		- 4 202	- 4 180	99,48 %
Toimintakate	1 342	306	- 233		- 233	- 26	11,13 %

Talousarvion toteutuminen:

Vuoden 2023 tilinpäätöksen tuloslaskelman mukainen tilikausi on 1 407 071,39 euroa alijäämäinen. Poikkeaman alkuperäiseen talousarvioon ja muutoksiin aiheutti talousarviossa olleen Pienyritystalon purkamisen (500 000 euroa) toteuttamatta jättäminen. Vastaavasti tällä toteutettiin lukiorakennuksen kevyempi remontti sivistyksen ja pieniltä osin Laphan käyttöön sekä katettiin toteuttamatta jätetyn laajemman peruskorjauksen suunnittelukulut. Lisäksi katettiin vuoropäiväkodin esiopetuksen käytössä olleeseen siipeen tilamuutokset Koltansaamen kielipesälle piha-alueineen ja lisätiloiksi vuoropäiväkodille.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilapalvelut liikelaitos
Kunnallisen liikelaitoksen tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023

Tilihierarkia	Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot.-%	TP_ed vuosi
Liikevaihto	4 545,00	0,00	4 545,00	65 351,26	-60 806,26	14,38	34 677,49
Liiketoiminnan muut tuotot	3 964 484,00	0,00	3 964 484,00	4 088 764,94	-124 280,94	1,03	4 562 047,29
Muut tuet ja avustukset				501,11	-501,11		200,00
Muut toimintatuotot	3 964 484,00	0,00	3 964 484,00	4 088 263,83	-123 779,83	1,03	4 561 847,29
Materiaalit ja palvelut	-3 588 925,00	0,00	-3 588 925,00	-3 553 071,51	-35 853,49	0,99	-3 756 524,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 204 369,00	0,00	-1 204 369,00	-1 188 886,79	-15 482,21	0,99	-1 506 144,56
Palvelujen ostot	-2 384 556,00	0,00	-2 384 556,00	-2 364 184,72	-20 371,28	0,99	-2 250 379,62
Henkilöstökulut	-195 024,09	0,00	-195 024,09	-177 541,97	-17 482,12	0,91	-128 345,15
Palkat ja palkkiot	-161 520,00	0,00	-161 520,00	-147 820,54	-13 699,46	0,92	-107 197,84
Henkilösivukulut	-33 504,09	0,00	-33 504,09	-29 721,43	-3 782,66	0,89	-21 147,31
Poistot ja arvonalentumiset	-863 441,00	-468 020,12	-1 331 461,12	-1 270 259,33	-61 201,79	0,95	-2 563 338,17
Suunnitelman mukaiset poistot	-863 441,00	0,00	-863 441,00	-804 329,21	-59 111,79	0,93	-832 904,04
Arvonalentumiset		-468 020,12	-468 020,12	-465 930,12	-2 090,00	1,00	-1 730 434,13
Liiketoiminnan muut kulut	-417 922,00	0,00	-417 922,00	-449 418,10	31 496,10	1,08	-405 996,43
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 096 283,09	-468 020,12	-1 564 303,21	-1 296 174,71	-268 128,50	0,83	-2 257 479,15
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-110 896,68	60 896,68	2,22	-56 210,85
Muut rahoitustuotot				1 458,86	-1 458,86		304,87
Muille maksetut korkokulut	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-112 318,65	62 318,65	2,25	-56 474,88
Muut rahoituskulut				-36,89	36,89		-40,84
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 146 283,09	-468 020,12	-1 614 303,21	-1 407 071,39	-207 231,82	0,87	-2 313 690,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-1 146 283,09	-468 020,12	-1 614 303,21	-1 407 071,39	-207 231,82	0,87	-2 313 690,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 146 283,09	-468 020,12	-1 614 303,21	-1 407 071,39	-207 231,82	0,87	-2 313 690,00

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilapalvelut liikelaitos
Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

	1-12/2023		1-12/2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-1 296 174,71		-2 257 479,15	
Poistot ja arvonalentumiset	1 270 259,33		2 563 338,17	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-110 896,68		-56 210,85	
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-136 812,06	2 117,50	251 765,67
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-148 546,20		-976 848,13	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-148 546,20	0,00	-976 848,13
Toiminnan ja investointien rahavirta		-285 358,26		-725 082,46
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-25 666,18		-12 208,00	
Antolainasaamisten vähennys	31 416,43	5 750,25	6 800,00	-5 408,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-682 327,90		-726 343,46	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-682 327,90	0,00	-726 343,46
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		179 717,00	
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-3 206 301,13		-1 943 871,25	
Saamisten muutos	36 430,32		61 136,06	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	4 322 247,78		2 693 934,64	
Korottomien velkojen muutos	-190 441,06	961 935,91	178 103,37	1 169 019,82
Rahoituksen rahavirta		285 358,26		437 268,36
Rahavarojen muutos		0,00		-287 814,10
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	287 814,10	-287 814,10

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilapalvelut liikelaitos
Kunnallisen liikelaitoksen tase 1.1.-31.12.2023

Ulkoiset erät, Sisäiset erät, LL Sisäiset

VASTAAVAA	1-12/2023	1-12/2022	VASTATTAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	13 041 000,99	14 168 464,37	A OMA PÄÄOMA	4 210 629,95	5 617 701,34
II Aineelliset hyödykkeet	12 627 189,57	13 777 682,33	I Peruspääoma	9 014 290,37	9 014 290,37
1. Maa- ja vesialueet	304 750,18	333 529,81	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-3 396 589,03	-1 082 899,03
2. Rakennukset	12 322 439,39	12 154 957,61	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 407 071,39	-2 313 690
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	0	E VIERAS PÄÄOMA	16 937 859,25	13 488 380,43
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	1 289 194,91	I Pitkäaikainen	5 508 774,56	5 982 577
III Sijoitukset	413 811,42	390 782,04	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 508 774,56	5 982 577
4. Muut saamiset	413 811,42	390 782,04	4. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 107 488,21	4 937 617,40	II Lyhytaikainen	11 429 084,69	7 505 803,43
I Vaihto-omaisuus	0	0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	592 855,90	801 381,36
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0	4. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
II Saamiset	8 107 488,21	4 937 617,40	6. Saadut ennakot	0	1 384,46
Lyhytaikaiset saamiset	8 107 488,21	4 937 617,40	7. Ostovelat	430 595,53	620 463,39
1. Myyntisaamiset	22 024,96	18 185,90	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	10 339 820,05	6 017 572,27
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	7 987 189,96	4 780 888,83	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	5 053,05	7 536,32
4. Muut saamiset	91 302,13	138 542,67	10. Siirtovelat	60 760,16	57 465,63
5. Siirtosaamiset	6 971,16	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 148 489,20	19 106 081,77
IV Rahat ja pankkisaamiset	0	0			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 148 489,20	19 106 081,77			

Tilapalvelut liikelaitos

Allekirjoitukset

Ivalossa 11. maaliskuuta 2024

Anu Avaskari

puheenjohtaja

Jaakko Korppila

tilapalvelupäällikkö

Janne Tervahauta

varajäsen

Kari Tammela

varapuheenjohtaja